YU ISSN 0040—1978

TEDNIK

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA

LETO XXXII., ŠT. 10 Ptuj, 15. marca 1979 CENA 4 DINARJE

IZ VSEBINE

Še mnogo nerešenega na področju delitve po delu (stran 2)
KS Dornava pred referendumom (stran 6)
Osmi marec starejše kmečke žene (stran 10)
Finale pokala Plavalne zveze Jugoslavije (str.13)

SEJA PREDSEDSTVA OK SZDL PTUJ

Poudarek delu v krajevnih skupnostih

Na razširjeni seji predsedstva občinske konference SZDL Ptuj, bila je v sredo 7. marca, na njej pa so sodelovali člani izvršnega sveta SO Ptuj, člani ustreznih komisij in drugi predstavniki, so najprej obravnavali materialni in kadrovski položaj krajevnih skupnosti, pogoje delovanja delegatskega sistema, krajevne samouprave in družbenopolitičnih organizacij v KS.

Gradivo o tem je pripravil izvršni odbor predsedstva OK SZDL skupaj s komisijo za usklajevanje razvoja in spremljanje delovanja krajevnih skupnosti pri izvršnem svetu SO Ptuj, ki so razdeljeni na delovne skupine obiskali vseh 35 krajevnih skupnosti v ptujski občini, analizo pa razdelili na splošne ugotovitve, materialni položaj delovanja in zagotovitev minimalne opreme, ki je eden od pogojev za delovanje organov KS, DPO in delegacij. Posebej pa so pripravili še analizo karovske problematike, ločeno za 24 KS zunaj mestnega območja in za 11 KS na območju Ptuja.

O vprašanjih, ki jih obravnava analiza smo v Tedniku že večkrat pisali in bo ta problematika tudi v bodoče stalno prisotna. Kljub temu velja opozoriti na nekatere ugotovitve v razpravi, ki so se nanašale predvsem na odgovornost tudi v KS, ko se dogovarjamo za posamezne naloge, ne dorečemo pa, kdo in do kdaj jih mora uresničiti, zato često ugotavljamo, da naloge niso uresničene in ker nismo nikogar konkretno zadolžili tudi ne moremo nikoga poklicati na odgovornost.

Z nalogami na področju ljudske obrambe, družbene samozaščite in civilne zaščite so podrobneje seznanjeni le profesionalni delavci, ki so plane pripravili in delno še predsedniki odborov, premalo pa so seznanjeni z nalogami neposredni izvajalci pa tudi širše delovni ljudje in občani, saj je to del podružbljanja obrambnih priprav.

Problem je tudi različno vrednotenje delegacij, premala povezanost delegacij, velja predvsem za SIS družbenih in gospodarskih dejavnosti, z organi samouprave v KS, zato zastopajo različna stališča, ki so bolj plod osebnih gledanj, ni povratnih informacij itd. Tudi informiranje na splošno precej šepa, saj so delovni ljudje in občani premalo seznanjeni z vsem kar se dela v KS, v OZD in v občini. To je še toliko bolj občutiti zaradi tega, ker plani prvega srednjeročnega obdobja med KS in SIS niso bili povsod usklajeni, finančno nepopolno ovrednoteni, zaradi tega prihaja do odstopanj pri uresničevanju, kar med ljudmi povzroča nezadovoljstvo. To je obenem tudi opozorilo, da se pri sestavi planov za drugo srednjeročno obdobje izognemo omenjenim pomanjkljivostim.

Nadaljnja ugotovitev je bila, da se člani ZK, ki so povezani v združenem delu, premalo zavedajo svoje družbene odgovornosti v delu KS. Tudi sindikati se preveč formalno vključujejo v delo krajevne samouprave. Ni dovolj, da samo delegirajo svoje delegate v organe KS, temveč morajo delavci v TOZD tudi redno obravnavati probleme KS. Zanimiva je ugotovitev, da ob razpravah o zaključnih računih v organizacijah združenega dela niso nikjer govorili o problematiki v krajevnih skupnostih, čeprav delavci del sredstev namenjajo tudi za dejavnosti KS.

Glede kadrovske problematike v KS so si bili razpravljalci na seji enotni, da je treba v okviru občine ustanoviti skupno računovodstvo za vse KS; ostalo materialno, kadrovsko in prostorsko problematiko pa je treba reševati preudarno v okviru realnih možnosti.

OCENA VOLITEV V KRAJEVNO SAMOUPRAVO

Nadaljnja točka dnevnega reda razširjene seje predsedstva OK SZDL Ptuj je bila ocena volitev v krajevno samoupravo in krajevne konference SZDL. Tudi o tem je bilo pripravljeno obširno gradivo. Razpravljalci so menili, da je treba še dopolniti z nekaterimi podatki, ki so bili zbrani naknadno.

Na splošno velja ugotovitev, da so krajevne skupnosti, tako samoupravni organi kot DPO dosegle vidne uspehe na vseh področjih materialnega in samoupravnega razvoja, zlasti pa pri zadovoljevanju potreb občanov, ki so jih uresničevali predvsem s samoprispevkom in z drugimi oblikami združevanja sredstev delovnih ljudi.

Glede dela krajevnih konferenc SZDL so menili, da je to v nekaterih KS še preveč forumsko, saj marsikje še nimajo organiziranih krajevnih odborov SZDL po vaseh, predvsem pa šepa v Ptuju organiziranost SZDL po ulicah, soseskah ipd.

Poseben poudarek je treba dati delovanju sekcij SZDL, saj bi naj v vsaki KS delovalo vsaj 3 do 5 sekcij, kar bo omogočalo širšo razpravo in sodelovanje občanov pri obravnavi posameznih vprašanj. Prav tako bi morali pri vsaki KK SZDL delovati vsaj trije koordinacijski odbori in sicer za kadrovska vprašanja in volitve, za društva in družbene organizacije in za SLO in družbeno samozaščito.

Na seji so člani predsedstva še sklepali o sklicu občinske kandidacijske konference, poslušali informacijo o zaključnem računu za lani in o finančnem načrtu OK SZDL za leto 1979 ter sprejeli program dela OK SZDL Ptuj za letošnje prvo polletje.

FF

Danes občinska kandidacijska konferenca

Enako kot po vsej Sloveniji so bile tudi na območju ptujske občine temeljne kandidacijske konference. V krajevnih skupnostih so jih izvedle krajevne konference SZDL, v TOZD in v drugih organizacijah združenega dela in skupnostih pa osnovne organizacije sindikata.

Na vseh temeljnih kandidacijskih konferencah so delovni ljudje in občani ptujske občine izrekli enotno podporo SERGEJU KRAIGHERJU kot možnemu kandidatu za člana predsedstva SFRJ iz SRS, prav tako VIKTORJU AVBLJU kot možnemu kandidatu za predsednika predsedstva SRS in STANETU MARKIČU kot možnemu kandidatu za člana predsedstva SRS. Nadalje je bila dana enotna podpora evidentiranima možnima kandidatoma TILKI BLAHA in PETRU TOŠU za delegata v družbenopolitični zbor skupščine SRS.

Na vsaki od temeljnih kandidacijskih konferenc so tudi izvolili delegata za občinsko kandidacijsko konferenco, ki se bo sestala danes, 15. marca popoldne v narodnem domu v Ptuju, poslušala poročilo o poteku temeljnih kandidacijskih konferenc, o njem razpravljali in ga sprejeli ter izvolili dva delegata, ki bosta delovne ljudi in občane ptujske občine zastopala na republiški kandidacijski konferenci. Ta bo namreč evidentirane in v najširši javni razpravi potrjene možne kandidate za najodgovornejše funkcije tudi dokončno izvolila.

FF

SLOVENSKA BISTRICA

SZDL o posojilu za ceste

Na seji predsedstva občinske konference SZDL Slov. Bistrica so v petek, 9. marca obravnavali poročilo o realizaciji posojila za ceste, ki so ga v letu 1976, enako kot drugje v Sloveniji tudi v bistriški občini uspešno izvedli.

Obveznost občine Slov. Bistrica, ki jo je določila republiška skupnost je znašala 9.188.587 din, vpisali pa so kar 13.760.796 din in tako presegli plan za 49.8 odstotka. Iz predloženega gradiva, ki ga je pripravil občinski štab za izvedbo posojila pa izhaja, da niso realizirali vpisanega zneska posojila. Vplačali so namreč le 11.750.618 din ali okrog 86 % vpisanega zneska.

Nadalje so na seji razpravljali o pripravah na volilno konferenco občinske organizacije SZDL. Pri tem so sprejeli načela in merila kadrovske politike ob volitvah v organizacijah SZDL in se zedinili za sestavo občinske konference SZDL in njenih organov ter ocenili evidentiranje možnih kandidatov za predsednika in sekretarja občinske konference SZDL.

Včeraj, 14. marca je bila v Slovenski Bistrici seja občinske kandidacijske konference. Na njej so sprejeli poslovnik, obravnavali in sprejeli poročilo o opravljenih kandidacijskih postopkih o možnih kandidatih za člana predsedstva SFRJ iz SRS, predsednika in člana predsedstva SRS in dva delegata za družbenopolitični zbor skupščine SRS. Izvolili so tudi dva delegata za republiško kandidacijsko konferenco.

FF

ORMOŽ

Nič nas ne sme presenetiti

Med naloge krajevnih organizacij SZDL v letošnjem letu sodi tudi akcija obrambe in zaščite »Nič nas ne sme presenetiti«. Za to akcijo se krajevne konference SZDL ponekod že pripravljajo. Pred tem bo seveda treba opraviti več nalog. Tako bo v krajevnih skupnostih ormoške občine treba izpopolniti obrambne načrte, planirati opravila posameznih občanov in družbenopolitičnih organizacij v zvezi z ljudsko obrambo in družbeno samozaščito, izvesti vrsto izobraževanj na temo obrambe in varnosti itd. Priprave na to akcijo bodo potekale do septembra, ko se predvideva tudi širša akcija »Nič nas ne sme presenetiti.« Krajevne organizacije socialistične zveze se bodo v letošnjem letu vključevale še v reševanje nekaterih kadrovskih problemov v krajevnih skupnostih, v pripravo planskih dokumentov razvoja KS v obdobju 1981—85, v delovanje potrošniških svetov in drugo. Med naloge organov socialistične zveze sodi tudi prostorsko načrtovanje. Najvažnejša naloga KK SZDL pa je priprava in izvedba referendumov za krajevni samoprispevek v tistih krajevnih skupnostih, kjer se izteče. K tem nalogam je treba še dodati ocenjevanje delegatskega sistema, analiza delovanja delegacij, izobraževanje delegatov ter nekatere javne razprave o stanovanjski problematiki, o pogojih življenja ostarelih in udeležencev NOB ter drugo.

zk

Srečanje žena iz vseh KS ptujske občine

V okviru praznovanj ob 8. marcu — dnevu žensk je svet za vprašanja družbeno ekonomskega in političnega položaja žensk pri občinski konferenci SZDL Ptuj organiziral enodnevno srečanje žena, delegatk vseh krajevnih skupnosti ptujske občine. Srečanje je potekalo v sredo, 7. marca, udeležilo pa se ga je 76 žena. Dopoldne so se najprej zbrale pred delavskim domom »Franc Kramberger« v Ptuju, kjer so jih pričakali Lizika Lacko, predsednica sveta za vprašanje družbeno ekonomskega in političnega položaja žensk pri OK SZDL, dr. Cveto Doplihar, predsednik SO Ptuj in Franc Klemenčič, podpredsednik občinskega sveta Zveze sindikatov občine Ptuj.

Vsi skupaj so si najprej ogledali proizvodne prostore KK Ptuj TOZD Mlekarna, kjer jih je direktor Janez Vrečar seznanil s proizvodnim procesom od mleka do končnih izdelkov. Zbrane žene sta pozdravila tudi dr. Cveto Doplihar in Franc Klemenčič, ki sta jim obenem še čestitala k njihovemu prazniku.

Z avtobusi so se za tem delegatke vseh KS v ptujski občini odpeljale v Majšperk, kjer so si najprej ogledale proizvodne prostore tamkajšnje tekstilne tovarne. Po ogledu so se skupaj z delavkami te TOZD sestale v tamkajšnji dvorani. V prostem pogovoru je stekla beseda o problematiki žena dandanes, še posebej o problematiki vključevanja kmetijskih proizvajalk v vsakdanje življenje na vasi in v KS.

Sledil je bogat in zelo skrbno pripravljen kulturni program, ki so ga izvedli otroci iz vrtca in OŠ Majšperk. O zgodovini in razvoju Tovarne volnenih izdelkov Majšperk je zbranim govorila Anja Planinc, predsednica delavskega sveta te TOZD, ki je opozorila tudi na problematiko glede delovnega časa žena.

Žene in dekleta so nato še pogostili, popoldne pa so se srečne in zadovoljne odpeljale z avtobusi proti Ptuju in se razkropile po svojih domovih obogatene za trenutke, ki sicer navzven ne pomenijo veliko, v njih pa je vse polno človeške topline in spoštovanja do žene — matere...

— OM

76 delegatk iz vseh KS ptujske občine se je najprej zbralo pred delavskim domom Franca Krambergerja, kjer so pričele s svojim enodnevnim srečanjem.

Foto: M. Ozmec

KOMITE OBČINSKE KONFERENCE ZKS PTUJ

O uresničevanju nalog v stanovanjskem gospodarstvu

Včeraj popoldne se je na redni seji sestal komite občinske konference ZKS Ptuj. Osrednja tema je bila razprava o uresničevanju družbenoekonomskih odnosov v stanovanjskem gospodarstvu v ptujski občini. Obširno gradivo, ki je bilo dobra osnova za razpravo je pripravil izvršilni odbor samoupravne stanovanjske skupnosti občine Ptuj.

V gradivu so razčlenjena politična izhodišča za uveljavitev samoupravnih družbenoekonomskih odnosov na stanovanjskem področju, prikazana je organiziranost samoupravne stanovanjske skupnosti občine Ptuj, zbori stanovalcev in hišni sveti. V posebnem poglavju je podrobnejši prikaz združevanja sredstev in financiranje stanovanjske graditve v ptujski občini v tem in v naslednjem planskem obdobju. Prav tako je posebej analizirano vprašanje, ki je za vse koristnike družbenih stanovanj še posebej pomembno, to je ekonomska stanarina. Nakazana so izhodišča za izračun ekonomske stanarine, prikazan izračun vrednosti točke za leto 1978 in izračun vrednosti točke za leta od 1982 do 1985. Prikazano je tudi sodelovanje z drugimi interesnimi skupnostmi, delovnimi organizacijami in upravnimi organi. Ob koncu pa je podrobneje razčlenjena realizacija plana graditve stanovanj v času od 1976 do 1980 na območju ptujske občine.

Nadaljnje točke dnevnega reda seje komiteja OK ZKS Ptuj so obsegale še razpravo o osnutku poslovnika medobčinskega sveta ZKS Maribor, obravnavali so sklepe s posvetovanja o ljudski obrambi in družbeni samozaščiti, izvolili so delegate za občinsko kandidacijsko konferenco SZDL Ptuj in imenovali odbor za jubilejne akcije ob 60-letnici KPJ in SKOJ-a. Podrobneje o tem bomo poročali v naslednji številki Tednika.

FF

Kje deficitarna dejavnost

V ptujski občini že dlje časa ugotavljamo vrzel na področju storitvene dejavnosti. Za to bo v kratkem sprejet tudi predlog sklepa o določitvi deficitarne obrtne dejavnosti v ptujski občini, s katerem se opredeljujejo te dejavnosti. Na ta način se želi ustvariti boljše pogoje z razvoj storitvene dejavnosti in sicer na področju kreditiranja, pridobivanja poslovnih prostorov in tudi cen storitev. Naštete dejavnosti iz sklepa so povzete iz študija o razvoju malega gospodarstva v ptujski občini.

Deficitarne obrtne dejavnosti v občini so lončarstvo, steklarstvo, cementarstvo, kovaštvo, podkovaštvo, brusaštvo za vse vrste rezil, precizna mehanika, avtomehanika, avtokleparstvo, elektroinštalaterstvo, elektromehanika za hladilne naprave, elektromehanika za gospodinjske stroje in aparate, avtoelektričarstvo, kolarstvo, sodarstvo, mizarstvo, tapetništvo in dekoraterstvo, izdelovanje košar — pletarstvo, vrvarstvo, pletiljstvo, klobučarstvo, krojaštvo, šiviljstvo, krznarstvo, čevljarstvo, torbarstvo, mlinarstvo, popravljanje dežnikov in sončnikov, inštalacija centralne kurjave in vodovodnih naprav, zidarstvo, tesarstvo, krovstvo, parketarstvo, pečarstvo (keramičarstvo), optika, dimnikarstvo, vozno ličarstvo in ličarstvo drugih kovinskih predmetov, čiščenje in mazanje vozil, žaganje drv in popravljanje poljedelskih strojev.

O predlogu sklepa o določitvi deficitarne obrtne dejavnosti v ptujski občini bo na eni izmed prihodnjih sej razpravljal tudi IS SO Ptuj.

MG

OB DNEVU INOVATORJEV

Posvetovanje v Kidričevem

V delovnih organizacijah ptujske občine, kjer posebno skrb posvečajo inventivni dejavnosti, te dni izredno prizadeto pripravljajo predloge za natečaj, v okviru katerega bo raziskovalna skupnost občine Ptuj letos prvič podelila nagrade in priznanja za najboljše izume, izboljšave in druge dosežke s področja inovatorstva.

Ob dnevu inovatorjev ptujske občine — 30. marcu bo skupnost tudi pripravila posvetovanje, ki bo v Kidričevem in na katerem bo največ govora o stanju na področju inovacijske dejavnosti v občini. Posebno pozornost bodo razpravljalci namenili tudi predavanju na temo industrijska lastnina v združenem delu. V delo posvetovanja se bodo aktivno vključili še predstavniki večjih delovnih organizacij, ki bodo širše razgrnili podatke o inovatorstvu v svojih sredinah.

Zanimivo je še, da bo v okviru teh aktivnosti v dvorani v Kidričevem v času posvetovanja odprta razstava izumov, izboljšav in drugih dosežkov inovatorstva.

MG

Ptujsko gradbeništvo zida nove odnose

Kaže, da se bomo v prihodnje v okviru celotne veje gradbeništva na območju ptujske občine srečevali z boljšimi oblikami sodelovanja. Uvodoma naj zapišemo, da dela na različnih lokacijah te dejavnosti blizu 1000 ljudi, ki so doslej ločeno reševali svoje probleme in delali vsak za svojim plotom. Celotna njihova dejavnost je razbita, če samo pogledamo vzdrževalce objektov, vidimo, da jih je več in vsak dela po svoje. Že tu obstoje mjožnosti za tesnejše sodelovanje in kakovostnejše oblike povezovanja.

Da trditev ni iz trte izvita, potrjuje že sestanek, ki so ga sklicali komunisti Stavbarja (temeljna organizacija Gradbeništvo »Drava« Ptuj in na katerega so povabili številne dejavnike iz široke gradbeniške veje in predstavnike družbeno-političnega življenja občine in drugih organov. Osnovni namen je bil, da se skupno domenijo za enotno reševanje problema gramoznic v občini. Znano je, da je temeljna organizacija »Drava« edina v minulih letih vlagala znatna sredstva v ureditev betonarne in separacije v Hajdini. Pri tem je potrebno upoštevati še dejstvo, da je naložbeni dinar gradbincev izredno drag in da je položaj teh delavcev v primerjavi z drugimi dejavnostmi težji. Poleg tega pa potrebe ptujskega gradbeništva po izdelkih te vrste izredno naraščajo.

V temeljni organizaciji se močno zavedajo, da na lokaciji, kjer so sedaj v prihodnje ne morejo ostati. Problema separacije in betonarne v Hajdini ni možno reševati brez prisotnosti ostalih dejavnikov v gradbeništvu občine, je bilo med drugim poudarjeno na tej seji. Objekt je mogoče zadovoljivo urediti še za nadaljnjih 10 let. Vsi zainteresirani pa so soglašali, da je potrebno problem gramoznic v ptujski občini perspektivno rešiti in poiskati najustreznejšo lokacijo nove separacije; pri realizaciji tega projekta pa bi sodelovali vsi »gradbinci« občine in tudi ostali, ki prihajajo v Ptuj ter potrebujejo razne frakcije in podobne materiale.

Seveda pa se je v tem trenutku potrebno dogovoriti tako poudarja sekretar OO ZKS »Drava« Željko Sarič, kako rešiti problem sedanje separacije in betonarne v tem prehodnem obdobju, ko še ne bo urejena nova centralna gramoznica. Sedanji objekt je z zadnjimi vlaganji zmožen kriti celotne potrebe gradbincev, vendar je potrebno najti skupen jezik za prodajo izdelkov betonarne in separacije vsem zainteresiranim.

Soglašali so, da je v najkrajšem času pristopiti k reševanju problema gramoznic v občini, ki jih je po podatkih okrog 200. Potem, ko bo znano stanje, bo delo pri razreševanju tega vprašanja prevzel poseben strokoven odbor. Predvsem pa je nujno, da se le-to reši z združevanjem dela in sredstev ter da se poiščejo tudi nove oblike medsebojnega sodelovanja ptujskih gradbenikov, ki morajo pričeti zidati svoje odnose na novih temeljih: začetek naj bo nova centralna gramoznica. Prvo kar je, pa je ureditev obstoječega objekta v Hajdini.

Beton je življenski steber gradbincev; simbolika izraza naj spremlja tudi bodoče dogovarjanje in sporazumevanje, za katerega lahko rečemo, da ima vse možnosti, da uspe. Da niti ne omenjamo vseh prednosti, ki jih lahko prinesejo nove oblike trajnega sodelovanja v celotni veji gradbeništva.

MG

O odnosih v stanovanjskem gospodarstvu

Osebni dohodki v ormoškem združenem delu so pod slovenskim povprečjem, cena stanovanj pa nad povprečjem, kako reševati to vprašanje in kako realizirati ekonomske stanarine, je bilo eno od vprašanj, ki so ga zastavljali člani občinske konference ZKS Ormož, ko so v torek popoldne obravnavali razvoj ter problematiko stanovanjskega gospodarstva v občini. Člani občinske konference ZKS so poleg tega razpravljali še o akciji »zaključni račun« ter o nekaterih aktualnih nalogah, ki so pred člani ZK v naslednjem obdobju. O razvijanju družbenoekonomskih odnosov v stanovanjskem gospodarstvu bomo poročali v naslednji številki.

zk

USPEŠNO DELO V LETU 1978

KB MARIBOR PE PTUJ

Zakon o temeljih kreditnega in bančnega sistema in v tej zvezi sprejet samoupravni sporazum o združitvi v temeljno banko Kreditno banko Maribor, je določil, da je banka začela poslovati, organizacijsko in vsebinsko preoblikovana, od 1. januarja 1978 dalje. Če govorimo o vsebinski preobrazbi odnosov, mislimo na združevanje dela in sredstev članic banke za zagotovitev svoje tekoče dejavnosti in realizacijo svojih planov razvoja, ki se uresničujejo prek temeljne banke. Organizacijska preobrazba bančništva je članicam banke na poslovnem področju Ptuja omogočila, za uresničevanje svojih interesov, ustanovitev poslovne enote iz prejšnje podružnice. Vrsta in obseg dejavnosti poslovne enote je določena v statutu temeljne banke in v sklepu zbora o ustanovitvi poslovne enote.

Preteklo obdobje je pokazalo, da poslovna enota ne izvaja vseh dejavnosti, kot je predvideno s samoupravnim sporazumom in statutom, zato je nujno potrebno, da se proces dopolnjevanja samoupravnega sporazuma nadaljuje in prilagaja realnim potrebam za dokončno ureditev odnosov med banko in poslovno enoto na vseh področjih samoupravne organiziranosti, tudi na relaciji delovne skupnosti

Preobrazba bančništva sovpada v prvo obdobje uresničevanja temeljnih ciljev srednjeročnega plana. Pri uresničevanju ciljev je za banko pomembno angažiranje v danih družbeno ekonomskih pogojev za uresničitev nalog. Dokaz, da je planiranje v bankah pomemben instrument, s katerim se urejujejo vse oblike tokov denarnih sredstev, so cilji in naloge zagotoviti učinkovitost investicijskih dejavnosti, kot tudi tekoče odvijanje procesov proizvodnje v temeljnih organizacijah združenega dela. Številne temeljne organizacije združenega dela in samoupravne interesne skupnosti pri svojem planiranju, kot temeljni podlagi za pripravo plana banke, ne upoštevajo plana banke, ne upoštevajo realnih možnosti zagotovitve sredstev iz lastne akomulacije, niti pripravljenosti združevati sredstva in delo za zagotovitev sredstev, ampak se raje odločajo za najemanje bančnih kreditov.

Ugotavlja se, da ni v zadostni meri prisotna orientacija, da se sredstva za določene namene zagotavljajo z združevanjem sredstev in dela, kar zagotavlja tudi širšo družbeno ekonomsko upravičenost investicijskih vlaganj. Ni dovolj prizadevanje investitorjev, da s plani družbeno-političnih skupnosti ali z družbenimi dogovori in samoupravnimi sporazumi dosežejo ustrezno verifikacijo in s tem realizacijo iz bančnih sredstev. S sistemom planiranja je treba zagotoviti realizacijo vseh tistih projektov, za katere je podana ekonomska utemeljenost, medsebojna usklajenost in kjer je podana dohodkovna zainteresiranost tudi drugih organizacij združenega dela. Združevanje sredstev in dela naj ne bo, za cilj, kot dopolnilna oblika sredstev za uresničevanje planskih predvidevanj, ampak predvsem pogoj za uveljavljanje dohodkovnih odnosov in interesa delovnih ljudi, na drugi strani pa pot k zmanjšanju kreditne odvisnosti in odpravljanju odtujenega odločanja ob dohodku.

Če se povrnemo in osredotočimo na realizacijo planskih nalog za leto 1978 in na pogoje za to realizacijo, ugotavljamo, da se je poslovanje odvijalo na osnovi zbranih oziroma združenih sredstev na tem področju od gospoddarstva, negospodarstva in prebivalstva, ki so se povečala za 261 mil. dinarjev nasproti letu 1977 ali dosegla 99 % planiranega povečanja. Med zbranimi sredstvi so omembe vredna sredstva prebivalstva, saj znašajo v celotni strukturi sredstev poslovne enote 32 %. Ukinitev žiro računa pri SDK Ptuj za poslovno enoto je pomenilo istočasno ukinitev vpliva nihanja sredstev zaradi vključevanja sredstev na račun banke, poslovanje za poslovno enoto pa se odvija prek posebnega računa poslovne enote, zato se je tudi likvidnost uravnavala izključno s sredstvi temeljne banke. V primeru potrebe z odpoklicem, v primeru pojava viška pa z vračanjem. Zaradi takšnega načina prikazovanja in zajemanja sredstev z območja poslovne enote je prikazana bilančna vsota interne bilance manjša za 34 mil., ker ne vključuje vseh zbranih sredstev tega območja.

Tako zbrana sredstva in zagotovljena s prelivanjem iz žiro računa temeljne banke v primeru slabe likvidnosti, so se uporabljala za kratkoročno in dolgoročno kreditiranje vseh uporabnikov, od združenega dela do prebivalstva.

Na področju kratkoročnega kreditiranja se je dajala prednost selektivnemu kreditiranju, da bi s tem pritegnili več sredstev iz primarne emisije. Obseg selektivnega usmerjanja kratkoročnih sredstev se je povečal za 51,615.000 in dosega stanje ob koncu leta 137,369 tisoč dinarjev. Smatramo, da bi bilo možno pritegniti še več sredstev iz emisije, če bi gospodarstvo povečalo izvoz in obseg kmetijske proizvodnje. V celoti so kratkoročne naložbe v letu 1978 porasle od 99 mil. 339 tisoč na 283,189 tisoč din, od tega porasta odpade 42 mil. na prenos plasmajev iz banke bivših članic podružnice Ljubljanske banke. V celotni strukturi kratkoročnih naložb je najmočneje udeležena kot panoga kmetijska s 35,1 %, trgovina in gostinstvo s 33,3 % ter industrija 27,3 %.

Del potrebnih obratnih sredstev je bil uporabnikom družbenih sredstev zagotovljen v letu 1978 tudi z odkupom — eskontomenic, ki so bile izdane na osnovi zakona o zavarovanju plačil z avalom bank. Po številu se je povečal obseg od 178 kom. na 843 kom., to je v indeksu 474, v znesku pa od 53.000 na 262.287 tisoč dinarjev oziroma v indeksu 495. Podatki kažejo, da je plačevanje z menico v razmahu, da se monetizacija vrednostnih papirjev odvija v smeri ciljev postavljenih z resolucijo kreditno monetarne politike.

Odobravanje investicijskih kreditov članicam, ki so ustanovile poslovno enoto prikazano v poslovnem poročilu poslovne enote za leto 1978, zajema samo kredite, ki so jih odobrili organi poslovne enote in znaša indeks skupaj odobrenih kreditov v letu 1978 nasproti letu 1977 samo 72, če pa še k skupnemu obsegu odobrenih kreditov članicam poslovne enote, prištejemo znesek kredita dinarjev 90 mil. za TGA Kidričevo, odobrenega v temeljni banki, se poveča skupen obseg odobrenih kreditov članicam poslovne enote od dinarjev 235.594 tisoč na dinarjev 325.594 tisoč, povečanje torej za sto milijonov. Po strukturi je bilo potem odobreno največ investicijskih kreditov industriji, sledi kmetijstvo — družbeni in zasebni sektor in ostale panoge gospodarstva. Od skupnega obsega odobrenih kreditov je bilo v letu 1978 izkoriščeno le 75,5 % in ugotavljamo, da je bila koriščenost slabša kot v letih prej, saj je znašala 3 leta zaporedoma 82 %. Vzrokov za to je več, kot so večje odobritve kreditov proti koncu leta, težave pri nabavi opreme iz uvoza in doma in tudi nepopolni projekti in slaba pripravljenost investitorjev.

Kreditiranje razvoja malega gospodarstva s področja osebnega dela je bilo po enotni politiki banke, čuti pa se pomanjkanje programa razvoja prioritetnih dejavnosti iz tega področja. Ob koncu leta je 57 obrtnikov koristilo 9,795 tisoč dinarjev kreditov za osnovna in obratna sredstva.

Odobravanje potrošniških kreditov je potekalo v skladu z uredbo o splošnih pogojih za odobravanje potrošniških kreditov in v skladu s samoupravnim sporazumom, ki so ga sklenile temeljne banke, neposredno na šalterjih PE in posredno po trgovski mreži. V PE je bilo odobreno 2.037 potrošniških kreditov in znaša stanje ob koncu leta 52.488 tisoč din, po trgovski mreži je bilo odobreno 3.927 potrošniških kreditov in znaša stanje 59,256 tisoč dinarjev, v celoti je stanje večje za 9 %, kot vir pa je angažirano 40 % zbranih hranilnih vlog.

Pospeševanje stanovanjsko komunalne gradnje se je urejevalo in pospeševalo s sklepi samoupravne stanovanjske skupnosti in na podlagi pravilnikov za individualno stanovanjsko gradnjo. Sredstva za to tvorijo namenski depoziti, združena sredstva stanovanjskega prispevka, vpogledna sredstva stanovanjskih enot in stanovanjskega dela skupne porabe, prenešena sredstva skladov za družbeno pomoč. Poleg teh sredstev usmerja PE tudi del vpoglednih hranilnih vlog. Obseg vseh sredstev se je v letu 1978 povečal za 68,480 tisoč dinarjev ali 30 %.

Ker smo že govorili o pomembnosti zbranih sredstev od prebivalstva, to je hranilnih vlogah dinarskih in deviznih, tekočih in žiro računih in o obsegu teh v strukturi sredstev PE je prav, da s številkami prikažemo obsežnost tega dela bančnega poslovanja, saj je po številu zaposlenih in po zasedenosti prostorov najobsežnejši.

Po številu je 56.241 dinarskih hranilnih vlog vpoglednih in vezanih ali 235,435 tisoč dinarjev, devizne hranilne vloge in devizni računi 8.516 ali din 187,426 tisoč din, žiro in tekoči računi prebivalstva 2.887 ali 8,646 tisoč din. Lahko trdimo, da smo zajeli v celoti izplačevanje osebnih dohodkov prek hranilnih knjižic in je znašalo zaradi tega število manipulacij na šalterjih PE v tem delu poslovanja s prebivalstvom 951.496.

Z reorganizacijo bančništva se v okviru temeljne banke za leto 1978 ugotavlja enoten dohodek za banko in ga sprejemajo in razporejajo delegati članic banke na zboru, zato PE ne predlaga svojega zaključnega računa. V okviru temeljne banke znašajo prihodki ugotovljeni v PE 85,497 tisoč dinarjev ali 88 % planiranih, odhodki pa 85,969 tisoč ali 92 %, materialni stroški in amortizacija 5,491 tisoč ali 96 %.

Prav tako se je v letu 1978 konstituirala enotna delovna skupnost iz prejšnjih samostojnih delovnih skupnosti Kreditne banke Maribor, podružnice Ptuj in Slovenske Bistrice. Sredstva za poslovanje delovne skupnosti PE Ptuj so bila zagotovljena v okviru plana banke, vendar so bila porabljena 89-odstotno.

Mirko KOROŠEC
KBM — PE Ptuj

Še mnogo nerešenih vprašanj s področja delitve po delu

Komisija za uresničevanje zakona o združenem delu pri SO Ptuj si je zastavila obsežen program dela in sicer tako, da bi dobila kar najboljše rezultate glede vsebinske uresničitve določil zakona o združenem delu. Vseh pet delovnih skupin komisije pravkar ocenjuje samoupravno organiziranost združenega dela, delitev osebnih dohodkov po rezultatih dela, uveljavljanje dohodkovnih odnosov med organizacijami združenega dela, uveljavljanje svobodne menjave dela med delavci temeljnih organizacij in delovnimi skupnostmi skupnih služb ter družbenimi dejavnostmi, vsklajenost temeljnih samoupravnih aktov z določili zakona o združenem delu, kot so statuti, sporazumi o združevanju dela delavcev, pravilniki o delovnih razmerjih in podobno. Delovne skupine so v okviru svojega dela navezale stike s sestavljalci internih splošnih aktov; tako je tudi komisija, ki proučuje delitev osebnih dohodkov po rezultatih dela, organizirala posvetovanje, ki je bilo 5. marca in na katerem so sodelovali strokovni delavci, predstavniki sindikata in delavci iz neposredne proizvodnje iz približno 20 organizacij združenega dela.

Osnovni namen posvetovanja je bil ugotoviti ustreznost ali neustreznost poedinih aktov o delitvi osebnih dohodkov po rezultatih dela v smislu določil zakona o združenem delu ter stališč sindikatov o teh vprašanjih. Največ poudarka na posvetovanju je bilo danega vprašanju ugotavljanja zneska sredstev za osebne dohodke v ustvarjenem dohodku, analitičnemu vrednotenju del in nalog, merjenju mesečnega prispevka delavcev na osnovi minulega dela ter načinu vrednotenja prejemkov iz sklada skupne porabe in v breme materialnih stroškov.

Janku Bezjaku, predsedniku komisije za uresničevanje zakona o združenem delu pri SO Ptuj smo zastavili vprašanje glede ugotovitev posvetovanja o delitvi osebnih dohodkov po rezultatih dela. Povedal je:

„Najprej moram povedati, da kampanjsko izpopolnjevanje in sprejemanje novih pravilnikov o delitvi osebnih dohodkov ob koncu 1977 in na začetku 1978. leta, v praksi ne daje tistih rezultatov, ki smo jih vsi še posebej pa delavci pričakovali. Osnovni dokaz za to je nizek porast delovne storilnosti in zadanje ekonomičnosti poslovanja v letu 1978, to sta pomembna kazalca, ki sta v tesni zvezi z delitvijo osebnih dohodkov po delu. Kljub določilom aktov, da mora biti znesek sredstev osebnih dohodkov odvisen od višine ustvarjenega dohodka in čistega dohodka, od dosežene izvedbe planskih nalog oziroma proizvodnje ter od dosežene delovne storilnosti, pa praksa kaže, da so ti elementi upoštevani le v redkih kolektivih oziroma tam, kjer je rast dohodka zelo visoka. Nasprotno pa tam, kjer dohodek ne dovoljuje planiranega povišanja sredstev za osebne dohodke, pa ponavadi spremenijo delitvena razmerja v čistem dohodku na škodo akumulacije oziroma krepitve materialne osnove dela. Temu pojavu, ko osebni dohodki bolj spremljajo rast življenjskih stroškov kot ustvarjeni dohodek, smo priča v številnih organizacijah združenega dela ne le ptujske občine, temveč širše skupnosti. Poleg realno odmerjene višine sredstev za osebne dohodke, je osnovni pogoj delitve le-teh po rezultatih dela pravilno in objektivno vrednotenje del in nalog, ki jih opravlja katerikoli delavec. Podlaga za tako vrednotenje mora biti kakovosten razvid del in nalog, samostojni akt v sleherni organizaciji združenega dela in metoda analitičnega vrednotenja del in nalog, ki mora biti dogovorjena v okviru delovnih, sestavljenih organizacij ali celo v panožnih sporazumih. Prav od objektivnosti teh meril za vse elemente sestavljenosti dela, odgovornosti, pogojev dela in podobno, je odvisna primernost ali neprimernost razmerij med deli in nalogami izražena v točkah ali indeksih. Z zadovoljstvom smo ugotovili, da velika večina udeležencev posveta, predvsem pa vse velike organizacije, z izjemno AGIS-a imajo dela in naloge ovrednotene z različnimi analitičnimi metodami ocenjevanja, predvsem s t. im. PMS metodo. Realnost vrednotenja posameznih vrst dela, zlasti proizvodno-fizičnih pa je poglavje zase.

Pomembno področje deluve po delu je tudi ugotavljanje mesečnega prispevka delavcev po živem delu. Tu pa kažejo pravilniki kot tudi posvetovanje, da je ta prispevek delavca odvisen od količine, kakovosti in gospodarnosti njegovega dela. Žal je v resnici tako samo na papirju, zvedeli smo namreč, da v nekaterih naših največjih delovnih organizacijah še nimajo izdelanih meril za merjenje količine dela delavcev niti v neposredni proizvodnji, kaj šele v režijskih službah, da kakovosti in gospodarnosti dela delavcev skoraj nikjer ne merijo, največjemu ocenjujejo v manjših organizacijah združenega dela; v večjih pa je gospodarnost dela delavcev izražena v vrednosti točke, ki jo prejemajo vsi delavci v temeljni organizaciji v enaki višini. Kljub določilom pravilnikov, da bodo ugotavljali mesečni prispevek vsakega delavca glede na količino, kakovost in gospodarnost dela, tega v praksi še niso uspeli uveljaviti v TGA Kidričevo, KK, Perutnini in nekaterih manjših organizacijah. V AGIS-u pa so med drugim tudi ugotovili, da ocenjevanje ni dalo željenih rezultatov, ker sedaj praktično ni več slabih delavcev, ampak so vsi nadpovprečno dobri, zato so tudi razlike v osebnem dohodku iz tega naslova neznatne. Podobno ugotavljajo tudi drugod, zlasti tam, kjer jim ni uspelo izdelati objektivnih meril za vrednotenje prispevkov delavcev. Zelo vzpodbudne rezultate pri ocenjevanju delavcev pa so dosegli v šolstvu, banki, deloma v zdravstvu, skratka v organizacijah s področja družbenih dejavnosti, pa tudi v manjših delovnih organizacijah.

Naslednje področje je delitev dohodkov iz naslova minulega dela kot udeležba delavcev na delu dohodka, ki je posledica vlaganj v razširjeno reprodukcijo v preteklih obdobjih. Velika večina pravilnikov je za vrednotenje tega dela prevzela določila sindikalne liste, ki so opredeljeni z odstotki na vrednost del in nalog ter so odvisni od dolžine delovne dobe. Poleg te oblike imajo skoraj vsi pravilniki še posebni dodatek za stalnost, ki pa ni v skladu s stališči sindikata, ki predvideva posebni dodatek za omejevanje fluktuacije na tistih delih, kjer je leta nadpovprečna. Le izjemoma v pravilnikih poleg vrednotenja delovne dobe, upoštevajo tudi dodatna merila, kot so na primer akumulacija na poslovna sredstva v primerjavi s povprečjem panoge ali delovne organizacije ali sestavljene organizacije; dalje akumulacija na delavca, vrednost poslovnih sredstev in podobno. Torej merila, ki jih je mogoče spremljati v praksi, kajti merila republiškega sveta ZS Slovenije glede minulega dela, so za sedaj v praksi neuresničljiva.

Ob koncu bi želel poudariti, da praktično v nobenem delovnem kolektivu niso zadovoljni s trenutnim sistemom delitve po delu in povsod si prizadevajo ugotovljene pomanjkljivosti odpraviti, kar pa je glede na referendumsko sprejemanje teh aktov nekoliko otežkoteno."

Pripravil: MG

OBČINSKA KONFERENCA SZDL PTUJ V LETOŠNJEM PRVEM POLLETJU

OBŠIREN PROGRAM NALOG

Predsedstvo občinske konference SZDL Ptuj je na razširjeni seji, ki je bila 7. marca, sprejelo predlog programa dela za prvo polletje leta 1979. V razpravi so menili, da bi morali program bolj sinhronizirati s programom zborov skupščine občine Ptuj, saj bi se tako SZDL v frontni sestavi vseh DPO bolj neposredno vključila v nastajanje in oblikovanje delegatskih odločitev.

Program obsega naloge občinske konference SZDL in njenih organov, organizacijo posvetov in seminarjev, javne razprave ter akcije, ki jih bo organizirala in vodila SZDL.

Tako bo občinska konferenca SZDL še v sedanjem mandatu prihodnji mesec obravnavala materialni in kadrovski položaj krajevnih skupnosti in pogoje delovanja delegatskega sistema, krajevne samoupravne in družbenopolitičnih organizacij v krajevnih skupnostih, prav tako pa tudi oceno delovanja občinske konference SZDL in njenih organov v obdobju 1975—1979. V maju bi naj bila občinska volilna konferenca SZDL, v juniju pa bi obravnavali metode in oblike dela krajevnih konferenc SZDL.

Koordinacijski odbori, sveti in komisije predsedstva OK SZDL bodo obravnavali in pripravili poročila o delu in problemih na posameznih področjih v sedanji mandatni dobi, pripravili osnutke programov dela za letošnje leto in organizirali razprave o aktualnih nalogah SZDL v koordinacijskih odborih, komisijah, svetih in krajevnih konferencah SZDL.

Vsak mesec bodo opravili posvete s predsedniki in sekretarji krajevnih konferenc SZDL in še v tem mesecu zanje izvedli seminar, na katerega bodo povabljeni tudi predsedniki skupščin in svetov skupščin ter tajniki svetov skupščin krajevnih skupnosti.

Občinska konferenca SZDL bo organizator javnih razprav o aktivnosti SZDL za srednjeročno plansko obdobje 1981—1985 v koordinacijskem odboru za družbeno planiranje in v vseh KK SZDL. Nadalje o družbenoekonomskih odnosih na področju stanovanjskega gospodarstva, ta razprava bi naj bila v koordinacijskem odboru pri predsedstvu OK SZDL in v vseh krajevnih konferencah SZDL na območju Ptuja, Kidričevega in Majšperka. Uresničevanje zakonov s področja kmetijstva in problematike kmetijstva na vasi, bi naj bila naslednja tema javne razprave, ki bi tekla v svetu za družbeno ekonomske odnose v kmetijstvu in predvsem v sekcijah za kmetijstvo v krajevnih skupnostih na kmetijskih območjih. O prometni problematiki v krajevnih skupnostih pa bi tekla razprava predvsem v Ptuju in v drugih večjih krajevnih središčih.

Obsežne akcije, ki jih bo organizirala in vodila SZDL zajemajo usposabljanje in priprave kadrov SZDL na področju SLO in družbene samozaščite na temo „Nič nas ne sme presenetiti". Prav tako usposabljanje delegatov oz. delegacij za napajanje skupščin družbenopolitičnih skupnosti in SIS. Izvedli bodo vse priprave in sam pohod po poteh revolucije, ki bo 21. aprila v Mostje.

Sveti, koordinacijski odbori in komisije bodo izdelali svoje programe dela in vanje med drugim zajeli razpravo o problemih socialnega varstva borcev NOV, izvajanje stališč o organiziranju in delovanju potrošniških svetov, delovanje delegatskega sistema in delegatskih odnosov v občini ter vrsto drugih nalog. Pri tem velja posebej omeniti:

— razpravo o oblikovanju družbenih svetov v občini,

— o analizi davčne politike v občini,

— o izvajanju zakona o verskih skupnostih,

— o delu pravosodnih organov in poravnalnih svetov,

— o uresničevanju družbenega plana občine Ptuj in o njenem prostorskem planu,

— o organiziranju in delovanju občinskih upravnih organov in njihovih strokovnih služb,

— o aktivnostih in nalogah SZDL v pripravah na sprejem družbenega plana občine Ptuj za razdobje 1981—1985,

— naloge na področju kmetijstva, zlasti melioracije in hidromelioracije, pospeševanje kmetijstva in izvajanje zakonov in sklepov na področju kmetijstva in na vasi.

Za uresničitev vseh teh nalog bo prav gotovo potrebna polna angažiranost vseh članov SZDL, zlasti pa vodstev.

FF

Razgibana aktivnost v sindikatih

Tudi v tem tednu so se na rednih sejah sestali posamezni občinski odbori sindikata delavcev, da bi razpravljali o stališčih republiškega sveta ZS Slovenije o pridobivanju in razporejanju dohodka ter uveljavljanju načel delitve po delu in rezultatih dela. Poleg tega so v okviru odbora gozdarstva in lesarstva ptujske občine posvetili posebno pozornost razpravi o združevanju gozdarstva v regiji, oceni razprave o zaključnih računih in sprejetju programa dela odbora za tekoče obdobje. Odbor delavcev tekstilne in usnjarske industrije pa je govoril še o planskih usmeritvah TVI Majšperk v letošnjem letu in o zakonu o usmerjenem izobraževanju.

Člani odbora sindikata delavcev komunalnega in stanovanjskega gospodarstva, so na včerajšnji seji, razpravljali o programu dela odbora in ocenili akcijo zaključni račun v organizacijah komunalnega in stanovanjskega gospodarstva ptujske občine. Prav tako so govorili tudi o stališčih republiškega sveta ZS Slovenije.

Sklepno oceno o zaključnih računih 78 pa bo na današnji seji podalo predsedstvo občinskega sveta ZS Ptuj. Za tem pa se bodo člani seznanili tudi s pripombami na stališča republiškega sveta o pridobivanju in razporejanju dohodka ter uveljavljanju načel delitve po delu in rezultatih dela.

MG

OB DNEVU ŽENSK

Srečanje rejnic

Rejnice ptujske občine se vsako leto srečajo ob prazniku žensk — 8. marcu. Tako se je prejšnji teden na letni konferenci v domu Franca Krambergerja v Ptuju zbralo okoli 60 rejnic. Uvodoma jih je pozdravila sekretarka skupnosti socialnega skrbstva, Anka Ostermanova, ki je med drugim dejala, da imajo rejnice danes posebno družbeno vlogo, saj opravljajo naloge s področja socialnega skrbstva. Nehote se ob takšnih priložnostih spomnimo, je nadaljevala Anka Ostermanova, vseh drugih žensk in otrok, ki so v tem trenutku lačni, nepreskrbljeni, se bojujejo, so žalostni... Pri nas ni tako in zato smo lahko srečni in zadovoljni.

Letne konference se je v domu Franca Krambergerja udeležilo okoli 60 rejnic.

foto: zk

V nadaljevanju letne konference rejnic ptujske občine je bila beseda še o pravilniku društva rejnic. Rejnice so se s predlogom delovne predsednice, Angelce Hameršak, da ustanovijo društvo rejnic, imenujejo izvršni in nadzorni odbor društva ter častno razsodišče. Jelena Letonja, referent za rejništvo, je ob tej priložnosti ocenila tudi trenutno stanje v rejništvu. Povedala je, da je rejništvo najmočnejše v krajevni skupnosti Gorišnica, kjer je v reji kar 71 otrok, v Ptuju jih je 15, v krajevni skupnosti Markovci 12 otrok. 89 otrok obiskuje osnovno šolo, 7 rejencev pa srednjo šolo.

Ob prazniku žensk so učenke osnovne šole Ljudevita Pivka ženam izročile rdeče nageljne, v kulturnem programu pa so se še predstavili recitatorji in člani otroškega pevskega zbora prav tako iz OŠ Ljudevita Pivka iz Ptuja.

zk

„Že ob vstopu v taborišče se je začelo nečloveško trpljenje"

Ob nedavnem 80. rojstnem dnevu nosilke partizanske spomenice in aktivne povojne družbenopolitične delavke Nežke Krambergerjeve iz Ptuja, žene predvojnega komunista v železniških delavnicah in borca slovenskogoriške — Lackove čete Franca Krambergerja, smo v Tedniku na kratko že predstavili dejavnost tov. Nežke za katero je dobila več pomembnih državnih in občinskih odlikovanj in priznanj. Ob tej priložnosti smo jo tudi povprašali o začetkih njenega predvojnega vključevanja v napredno delavsko gibanje v Ptuju. Takole se tega obdobja še danes živo spominja:

„Moje delo za dobrobit delovnega človeka se je skupaj z možem, začelo že v stari Jugoslaviji. Naprednih idej in misli sva se z možem navzela od mojega bratranca profesorja Žgeča in dr. Jožeta Potrča, ki je večkrat prihajal k nam, ker sta bila z mojim bratom sošolca v gimnaziji in tudi pozneje ostala prijatelja. Mož je stopil v partijo 1938. leta, sama pa sem sodelovala v pevskem zboru društva Svobode vse do velikega shoda v Celju kjer so nastopila vsa društva iz Slovenije. Sodelovala sem v igralski skupini pod okriljem bralnega društva v Rogoznici. Z možem sva hodila na razne izlete, shajali smo se v vinotočih in na drugih prireditvah ter vsak trenutek izkoristili za predavanje o Marxu in Leninu. Raznašala sem tudi razne letake, enkrat celo v Haloze na Cvetlin, v Ruše in drugam. Za nezaposlene sem zbirala tudi prispevke v denarju in živežu.

Že v prvih dneh okupacije se je naša družina vključila v delo proti okupatorju. Spominjam se, da je med prvimi prišel Zvonko Sagadin, potem njegova junaška mati Ženka. Ta družina je med prvimi v mestu zapustila svoj lepi dom. Za tem so se kar vrstili razni dogodki, v hišo so prihajali ilegalci in nato od nas v partizane, drugi so spet prišli... Oskrbovala sem jih s hrano in jih obveščala tudi o morebitni nevarnosti. Nazadnje je bil pri nas Jože Marn, ki je bil zaradi izdaje z menoj vred aretiran. Pri nas je poslušal takrat prepovedana poročila, ki sem jih nato prevedena poslala možu z opoldanjskim obedom v železniške delavnice, da so bili z novicami sproti seznanjeni.

Aretirana sem bila 7. decembra 1941. V Ptuju sem bila zaprta dva meseca kjer so me skoraj vsak dan zasliševali in tudi pretepali. En mesec sem bila zaprta na Borlu in tri mesece v mariborskih zaporih, tam smo bile skoraj vsak teden priče streljanju talcev moških, ker ravno tisti čas, ko sem bila tam, žensk niso streljali. Najbolj žalosten spomin je na veliki petek 1942. leta, ko so ves popoldan streljali talce. Zvečer, ko smo se šli kopat je bilo v kopalnici polno krvi, ki je pritekla skozi okno. Tudi paznik je bil takrat ves pretresen in karal našo hudobno paznico — Kam žene te ženske. Odgovorila je, da je jutri velika sobota in nima časa za te žene pozneje.

5. junija 1942. so me po 14-dnevni in mučni vožnji s sotrpinkami pripeljali v taborišče Ravensbrück. V vmesnih postajališčih se nas je nahajalo okrog 50. Že pri vstopu v taborišče se je začelo nečloveško trpljenje. Vse so nam odvzeli in gole smo morale komandantu povedati zakaj smo prišle v taborišče.

Po kopanju in striženju las smo dobile taboriščno številko, moja je bil 11561, obleko, vendar pa smo ostale brez čevljev. Odslej nismo bile več ljudje, le še številke.

Čez nekaj dni so nas razdelili po obratih in sicer po zaslugi nekaterih žensk, ki so bile tam že pred nami. Gorje tistim, ki niso bile zaposlene. Bile so predvidena za vsa najslabša dela, pa tudi za krematorij. Ni mogoče vsega povedati, saj si tega gorja človek enostavno ne more predstavljati.

Nekoč smo v baraki šivale, ko je stopila paznica in iz velike knjige klicala številke. Tiste so odložile delo in odšle. Drugi dan smo zaslišale strašne krike, ker so jim trli na nogah kosti in jemali mozeg. Bile so same Poljske študentke. Spominjam se tudi nekega zimskega jutra, ko sem šla v kuhinjo po kavo. Na dvorišču sta stali dve goli ženski izčrpani od mraza, ena se je zgrudila...

Še in še bi lahko naštevala, kaj vse smo doživljale vsak dan, jetnicam so pulili lase in počenjali še druga zverstva. Ko sem prišla v taborišče sem si pri sebi mislila, da tu ne bo streljanja, pa sem se zelo zmotila. Med bunkerji je hodnik, ki še danes stoji in v katerem so jih streljali ko smo me stale na apelu. Najpogosteje so to bile poljske jetnice.

Najtežje mi je bilo, ko sem se na primer danes še s katero pogovarjala, drugi dan pa je ni bilo več. Odgnali so jih v drugo taborišče ali pa v krematorij.

Proti koncu nismo šle več v šivalnico, ker ni bilo elektrike, zato so nas vodili izven taborišča, da smo razvrščale naropano in nakopičeno raznovrstno blago. Nazaj grede smo pri krematoriju videle in slišale kako so podajali trupla v peč in vmes slišale tudi krike, kar je pomenilo, da so bile med njimi še žive. Eno je bilo strašnejše od drugega.

Dva dni pred prihodom Rusov smo še morale iti ven. Če je katera omagala so jo na mestu ustrelili. Nemški vojaki so bili pomešani tudi z jetniki, da so bili tako nekako zaščiteni pred zavezniškim bombardiranjem.

Domov sem prišla 10. avgusta 1945 leta in se po svojih močeh in zdravju vključila v nadaljne utrjevanje ljudske oblasti in povojno izgradnjo domovine.

Nikoli ne bom pozabila trenutka, ko sem v Ljubljani sprejemala zlati znak OF in ko mi je stisnil roko in čestital tudi tovariš TITO. To je bil moj najsrečnejši trenutek," je svojo pripoved končala Krambergerjeva mama in nam že začela pripovedovati o vremenu, pa o tem, da je potrebno že kaj postoriti v vrtu, skratka — kljub svojim 80. letom je še vedno delovna in skrbna. Glas se ji začne tresti, ko pripoveduje o trpljenju in žalosti v taborišču, oko se ji zaiskri, ko govori o življenju danes.

Tudi Nežka Krambergerjeva je veliko prispevala zanje in hvaležni smo ji.

m. š.

Nežka Krambergerjeva je nedavni 80. rojstni dan proslavila v krogu svoje družine.

Foto: mš

ČREŠNJEVEC

Teden Veljka Vlahovića

Nova osnovna šola v Črešnjevcu pri Slov. Bistrici nosi ime našega velikega revolucionarja Veljka Vlahoviča. Da bi kar najbolj svečano obeležili spomin na življenje in delo tega graditelja socialistične ureditve nove Jugoslavije so sklenili vsako leto na obletnico njegove smrti, organizirati teden Veljka Vlahoviča. Letos je bil ta teden v času od 1. marca do 7. marca.

V tem času se je zvrstilo veliko svečanosti, prireditev in tudi aktivnosti. Teden Veljka Vlahoviča so pričeli s samoupravnim dnem na šoli. Vsa vodilna mesta na šoli kot tudi ostala delovna mesta so tega dne prevzeli najmlajši, to je šolarji, ki so svojo vlogo samoupravljalcev uresničili zelo uspešno.

Popoldne prvega dne v Tednu Veljka Vlahoviča so pripravili svečanost s katero so proslavili obletnico delovanja marksističnega krožka s povdarkom na 35. obletnico pohoda XIV. divizije na Štajersko. Svečanosti so se udeležili številni predstavniki družbeno političnega življenja krajevne skupnosti in občine Slov. Bistrica.

Med pomembnimi prireditvami je bila tudi zaključna svečanost ob podelitvi Ingoličeve bralne značke, ki so jo tokrat zaključili hitreje kot prejšnja leta. Učenci šole in tudi drugi ustvarjalci ročnih del v krajevni skupnosti Črešnjevec so ob tej priložnosti pripravili posebno razstavo. V ponedeljek 5. marca je profesor pedagoške akademije Soršak predaval v osnovni šoli na Črešnjevcu o marksistični zasnovanosti vzgoje. Predavanja so se udeležili številni prosvetni delavci iz celotnega območja občine Slov. Bistrica.

Slavnostna akademija na kateri so podelili Alenki in Srečku Rajh, učencema osmega razreda OŠ Črešnjevec posebna priznanja za najboljše učence samoupravljalce je bila tudi prikaz kulturne aktivnosti članov KUD Črešnjevec. Letošnje svečanosti v okviru prvega Tedna Veljka Vlahoviča na Črešnjevcu pa so zaključili z dnevom šole in delovno sejo samoupravnih organov v njej. Vse prireditve so bile skrbno pripravljene zato tudi uspeh ni izostal.

Viktor HORVAT

Izkazana pozornost ženam, materam in dekletom

Tudi v KS Videm so letošnji praznik žensk obeležili dokaj slovesno. Že v sredo so člani prosvetnega društva »France Prešeren« iz Vidma in pionirji tamkajšnje osnovne šole ter člani mladinskega aktiva pripravili izredno uspelo proslavo, ki se je je udeležilo veliko število žensk iz Vidma in okolice.

Prav tako uspešno so pripravili v soboto proslavo tudi člani športnega društva Tržec. Tudi tu so z zanimivim programom sodelovali pionirji osnovne šole, nastopil pa je še nonet pod vodstvom Rudija Mohorka. Za najstarejšo obiskovalko proslave so pripravili tudi praktično darilo, da pa so žene vsaj za trenutek pozabile na svoje vsakodnevne obveznosti in skrbi so poskrbeli z »veselim delom«, kjer so se vsi skupaj veselo zavrteli.

JB

Prijetno praznovanje na Forminu

V soboto, 10. marca 1979 smo mladi iz OO ZSMS Formin, skupno z gasilskim društvom Formin pripravili praznovanje ob dnevu žena. S prisrčnim kulturnim programom, ki so ga izvedli cicibani in pionirji, smo razgreli dlani Forminčanov in v marsikaterem očesu se je utrla tudi solza. Po programu pa je bilo tovariško srečanje, da so se ljudje zbližali in pogovorili o težavah in radostih, ki jih spremljajo v vsakodnevnem življenju.

Irena Hunjet

NOVE NALOGE NA PODROČJU USPOSABLJANJA V ENOTAH TO

Pred dnevi so se na delovnem sestanku srečali člani ZK in starešine enot TO ptujske občine, da se seznanijo z oceno izvedene vzgoje v preteklem letu in s programom usposabljanja v tekočem obdobju. Posebej pa so ocenili aktivnost članov ZK, ki so močna oslomba starešinam pri delu v posameznih enotah.

Kot poudarjajo predstavniki občinskega štaba TO, je ocena dela, aktivnosti in izurjenosti v enotah zelo dobra, kar dokazujejo tudi doseženi rezultati. Pomanjkljivosti, ki so jih ugotovili pri delu so vodilo pri oblikovanju programa usposabljanja za letos. Truditi pa se bo potrebno, da bo borbena sposobnost vsakega pripadnika čim boljša. V programu nosi posebno težo tudi naloga izgrajevanja in krepitve vojaških kolektivov, splošno rokovanje s skupnim orožjem s posebnim poudarkom, da se oprema in sredstva čim bolje spoznajo.

Ker se bodo pripadniki enot TO v letošnjem letu srečevali z novimi nalogami podružbljanja splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite, je toliko pomembneje, da se zastavljene naloge tudi uresničijo. Vrhunec vseh aktivnosti bo dosežen proti koncu leta v okviru akcije „nič nas ne sme presenetiti". Akcija je široko zastavljena in bo zajela vse strukture SLO v občini. Aktivnosti v zvezi s pripravo že tečejo, nosilec pa je socialistična zveza. Potrebna bo torej dejavnost, ki bo v celoti prikazala stopnjo izurjenosti, pripravljenosti in krepitve vseh struktur splošne ljudske obrambe, ki bodo v praksi dokazale svojo obrambno moč.

MG

PROGRAM

VZDRŽEVANJA IN OBNAVLJANJA KOMUNALNIH OBJEKTOV IN NAPRAV SKUPNE RABE ZA LETO 1979

I. Vzdrževanje in obnavljanje ulic, cest, trgov, hodnikov, javnih parkirišč,

I. Vzdrževanje in obnavljanje ulic, cest, trgov, in pločnikov

1.1. Vzdrževanje asfaltiranih ulic in trgov v Ptuju
— krpanje asfalta z bitugramozom debeline 6 cm z obsekavanjem in odvozom odpadnega materiala
— skupno 15,6 km
— normativ 70 kv. m/km

		din/kv. m
delo PK	0,18 ur/kv. m x 83,60 din =	15,05
delo KV	0,18 ur/kv. m x 93,50 din =	16,85
asfalt	0,225 t/kv. m x 650,00 din =	146,25
valjanje	0,08 ur/kv. m x 280,00 din =	22,40
prevozi	0,225 t/kv. m x 239,30 din =	53,85
		254,40

15,6 km x 70 kv. m/km x 254,40 din/kv. m = 277.804,80 din

1.2. Vzdrževanje tlakovanih površin — Ptuj

		din/kv. m
— skupno 6,1 km		
— normativ 60 kv. m/km		
— delo PK	1,2 h/kv. m x 83,60 =	100,32
— delo KV	1,2 h/kv. m x 93,50 =	112,20
— pesek	0,05 kub. m/kv. m x 242 =	12,10
— prevozi in nakladanje	0,10 kub. m/kv. m x 239,30 =	23,93
		248,55

6,1 km x 50 kv. m/km x 248,55 din/kv. m = 75.807,75 din

1.3. Vzdrževanje makadamskih cestišč
— skupaj 3,4 km

1.3.1. Gramoziranje

		din/km
— gramoz	30 kub. m/km x 150 din =	4.500,00
— delo PK	120 ur/km x 83,60 din =	10.032,00
		14.532,00

3,4 km x 14.532 din/km = 49,408,80 din

1.3.2. Čiščenje jarkov 2 x letno
— delo PK 3,4 km x 2 x 600 m/km x 0,16 h/km x 83,60 = 54.574,10
1.3.3. Obsekovanje grmovja 2 x letno
— delo PK 3,4 km x 2 x 100 kv. m/km x 0,133 h/kv. m x 83,60 = 7.560,80
1.3.4. Košnja trave 2 x letno
— delo PK 3,4 km x 2 x 4000 kv. m/km x 0,008 h/kv. m x 83,60 = 18.191,35
1.3.5. Zagrebanje gramoza 5 x letno
— delo PK 3,4 km x 5 x 10 kub. m/km x 8 h/kub. m x 83,60 = 113.696,00
1.3.6. Čiščenje propustov 5 x letno
— delo PK 3,4 km x 0,6 kub. m/km x 4,8 h/kub. m x 83,60 = 818,60
SKUPAJ MAKADAM 244.249,65 din

2. Čiščenje javnih površin

2.1. Pometanje in ispiranje — Ptuj
2.1.1. Ulice in trgi 1x dnevno pometanje = 250 x letno
— glej priložen seznam
49.402 kv. m x 0,001 h/kv. m x 83,60 din/h x 250 = 1,032.501,80
2.2.2. Ulice 3x tedensko pometanje = 120 x letno
— glej priložen seznam
10987 kv. m x 0,001 h/kv. m x 83,60 din/h x 120 = 110.221,60
2.2.3. Ulice 1x tedensko pometanje = 40 x letno
— glej priložen seznam
34.516 kv. m x 0,001 h/kv. m x 83,60 din/h x 40 = 115.421,50
2.3.4. Ispiranje 1x letno vse ulice
94.905 kv. m x 0,45 din/kv. m = 42.707,25
SKUPAJ PTUJ 1,300.852,15 din

2.2. Pometanje in ispiranje — Kidričevo
2.2.1. Ulice 1x dnevno čiščenje = 250 x letno
— glej seznam
10.033 kv. m x 0,001 x 83,60 din/h x 250 = 209.689,70
2.2.2. Ulice 1x tedensko čiščenje = 40 x letno
— glej seznam
7.725 kv. m x 0,001 x 83,60 din/h x 40 = 25.832,40
2.2.3. Ulice 1x mesečno čiščenje = 10x letno
— ostale ulice

26.348 kv. m x 0,001 x 83,60 din/h x 10 = 22.026,90
2.2.4. Kombi prevoz
12 mesecev x 16 ur x 180 din/h = 34.560,00
Dežurna služba
12 mesecev x 48 ur x 83,60 din/h = 48.153,60
2.2.5. Ispiranje 1x letno vse uliče
44.106 kv. m x 0,45 din/kv. m = 19.847,70
SKUPAJ KIDRIČEVO 360.110,30

2.3. Čiščenje v drugih krajevnih skupnostih, ob magistralnih cestah in akcije v krajevnih skupnostih

		din
— delo PK	2500 ur x 71,50 =	178.750,00
— prevoz	600 ur x 180,00 =	108.000,00
		286.750,00

3. Vzdrževanje cestno-prometne signalizacije
3.1. Vertikalna
— 115 kom znakov zamenjava 20 %

		din
— delo PK 1,14 x 23 x 83,60	=	2.192,00
— znaki 23 x 1.685,60	=	38.768,80
— prevoz 3 ure x 180,00	=	540,00
		41.500,80

3.2. Horizontalna 3x letno

— delo PK 546 ur x 3 x 83,60	=	136.836,80
— barva 450 kg x 3 x 30,00	=	13.500,00
— razredčilo 90 kg x 3 x 20,00		5.400,00
— kombi 15 ur x 3 x 180,00	=	8.100,00
		163.936,80
SIGNALIZACIJA SKUPAJ		205.437,60

4. Zimska služba po posameznem programu
(obračun po dejanskih stroških)
4.1. Ptuj 6x letno
28,1 km x 2.252,30 din/km x 6 = 379.737,80
4.2. Kidričevo 6x letno
11,5 km x 2.252,30 din/km x 6 = 155.408,70
SKUPAJ ZIMSKA SLUŽBA 535.146,50

REKAPITULACIJA PROGRAM I

1. ASFALTIRANE ULICE	277.804,80
2. TLAKOVANE ULICE	75.807,75
3. MAKADAMSKE ULICE	244.249,65
4. ČIŠČENJE ULIC — PTUJ	1,300.852,15
5. ČIŠČENJE ULIC — KIDRIČEVO	360.110,30
6. ČIŠČENJE ULIC — DRUGE KS	286.750,00
7. CESTNO PROMETNA SIGNALIZACIJA	205.437,60
8. ZIMSKA SLUŽBA	535.146,50
SKUPAJ PROGRAM I.	3,286.158,75

II. VZDRŽEVANJE ZELENIH POVRŠIN
(glej inventarizacijo)

1.1. Trate

1.1.1. Redno čiščenje parkovnih površin, pobiranje smeti, čiščenje košev, izgrabljanje poti 2 x tedensko
40 tednov letno

delo NK 8 ur x 2 x 40 x 71,50	45.760,00
prevoz traktor 2 uri x 2 x 40 x 145,00	23.200,00
	68.960,00

1.1.2. Spomladansko izgrabljanje travnih površin z nakladanjem odpadkov, ravnanje krtin (8x košnja)

delo NK 0,01 ur/kv. m x 71724 kv. m x 71,50	51,282,65
odvoz PK 0,002 ur/kv. m x 71724 kv. m x 83,60	11.992,25
	63,274,90

1.1.3. Jesensko izgrabljanje listja, zbiranje na kupe z nakladanjem

delo NK 0,02 x 71724 kv. m x 71,50	102.565,30
odvoz PK 0,003 x 71724 kv. m x 83,60	17.988,35
	120.553,65

1.1.4. Redna košnja strojna z ročnim odkosom ter nakladanje 8 x letno

delo PK 0,01 x 71724 kv. m x 83,60 x 8	479.690,10
odvoz PK 0,001 x 71724 kv. m x 83,60 x 8	47.969,00
	527.659,10

1.1.5. Enako 1,4 vendar 2 x letno

delo NK 0,01 x 19191 kv. m x 83,60 x 2	32.087,35
odvoz PK 0,001 x 19191 kv. m x 83,60 x 2	3.208.75
	35.096,10

1.1.6. Košnja z ročno koso 2x letno

delo NK 0,023 x 12486 x 71,50 x 2	41.066,45
odvoz PK 0,002 x 12486 x 83,60 x 2	4.175.30
	45.241,75

1.1.7. Zimsko dognojevanje trave (novozgrajena travišča)

delo KV 0,001 x 16478 x 93,50	1.540,70
gnojivo 0,004 x 16478 x 5,10	336,15
	1.876,85
TRATE SKUPAJ	862.662,35

1.2. Cvetlične grede

1.2.1. Saditev sezonskega cvetja v koritih s pripravo zemlje, dognojevanje (glej analizo) 2x letno

saditev 50,16 kv. m x 2 x 281,90	28.280,20
oskrba 50,16 kv. m x 6 x 26,78	8.059,70
	36.339,90

1.2.2. Oskrba gred trajnic, vrtnic in grmovnic 5x letno

delo NK 0,17 x 5 x 3017,74 x 71,50	183.403,15
	183.403,15

1.2.3. Dodatna oskrba trajnic, vrtnic

— zaščitno škropljenje vrtnic 5x letno	
delo KV 0,05 x 5 x 625,40 x 93,50	14.618,70
škropivo 5 x 625,40 x 0,59	1.844,95
— obrezovanje vrtnic	
delo KV 0,07 x 2350 x 93,50	15.380,75
— osipavanje vrtnic z 1/3 prirezom	
NK 0,05 x 2350 x 71,50	8.401,25
— spomladansko odgrinjanje vrtnic	
NK 0,03 x 2350 x 71,50	5.040,75
	45.286,40
CVETLIČNE GREDE SKUPAJ	265.029,45

1.3. Žive meje

1.3.1. Pletev, okopavanje, čiščenje delne površine 3x letno

NK 0,20 x 2 x 72 kv. m x 71,50	2.059,20
1.3.2. Obrezovanje in čiščenje 2x letno	
PK 0,20 x 2 x 923,32 x 83,60	30.875,80
ŽIVE MEJE SKUPAJ	32.935,00

1.4. Oskrba dreves in grmovnic
1.4.1. Obrezovanje in čiščenje dreves
1/3 letno

— krošnja 1,50 m	
PK 0,30 x 63 kom x 83,60	1.580,04
— krošnja 2,00 m	
PK 0,60 x 23 kom x 83,60	1.153,68
— krošnja 2,50 m	
PK 0,90 x 23 kom x 83,60	1.730,52
— krošnja 4,00	
PK 1,50 x 11 kom x 83,60	1.379,40
— krošnja 5 m	
PK 1,80 x 25 kom x 83,60	3.762,00
— krošnja 6 m	
PK 2,10 x 3 kom x 83,60	526,68
— krošnja 7 m	
PK 2,40 x 11 kom x 83,60	2.207,04
— krošnja 8 m	
PK 2,70 x 28 kom x 83,60	6.320,16
— krošnja 9 m	
PK 3,00 x 2 kom x 83,60	501,60
— krošnja 10 m	
PK 3,30 x 2 kom x 83,60	551,76
— krošnja 11 m	
PK 3,60 x 1 kom x 83,60	300,96
— krošnja 13 m	
PK 4,20 x 2 kom x 83,60	702,24
— odvoz vej s kontejnerjem	
kom 27 x 240,00	6.480,00
	27.196,10

1.4.2. Okopavanje kolobarjev ob manjših drevesih, z čiščenjem 5x letno

	din
NK 0,228 x 5 x 220 kom x 71,50	17.932,20
odvoz 60 ur x 145 din	8.700,00
	26.632,20

1.4.3. Zalivanje dreves nasajenih v pretekli sezoni s prenosom vode na 50 m 5x letno

NK 0,58 x 5 x 117 x 71,50	2.426,00
voda (10 l) x 5 x 117 x 0,04	23,40
	2.449,40

1.4.4. Oskrba višjih grmovnic, obrezovanje in čiščenje 1/3

PK 0,30 x 1844 x 83,60	15.415,85
Okopavanje kolobarjev z čiščenjem plevela ter nakladanjem 5x letno	
NK 0,15 x 5 x 750 x 71,50	40.218,75
odvoz 40 ur x 145 din	5.800,00
	61.434,60

1.4.5. Zalivanje grmovnic, vrtnic posajenih v pretekli sezoni 3x letno

NK 0,058 x 3 x 1200 x 71,50	14.929,20
voda 10 l — 3 x 1200 x 0,04	144,00
	15.073,20
DREVESA IN GRMOVNICE SKUPAJ	132.758,50

1.5. Poti

1.5.1. Enkratno čiščenje peščenih poti z robovi in odstranjevanje plevela 2x letno

NK 0,096 x 2 x 4626 x 71,50	63.505,72
odvoz 0,002 x 2 x 4626 x 71,50	1.323,03
	64.828,75

1.5.2. Čiščenje listja s poti 3x letno

NK 0,04 x 2 x 4626 x 71,50	26.460,72
odvoz 0,002 x 2 x 4626 x 71,50	1.323,03
	27.783,75

1.5.3. Uničevanje plevela s herbicidi 2x letno 10 %

PK 0,021 x 2 x 4626 x 83,60 x 0,1	1.624,28
material 2 x 4626 x 0,1 x 0,06	55,52
	1.679,80

1.5.4. Posipavanje z drobljencem deb. 2 cm z vlaženjem in valjanjem

NK 0,11 x 4626 x 71,50	36.383,49
prevoz 4626 x 2,09	9.668,34
mat. 4626 x 1,40	6.476,40
	52.528,25
POTI SKUPAJ	146.820,55

1.6. Parkovna oprema

1.6.1. Obnova klopi in košev z zamenjavo dotrajanega lesa, pleskanje mesečno 16 ur

16 x 12 x 83,60	16.051,20
1.6.2. Tekoča popravila	
1,15 % iz leta 1978 (30.000,00)	34.500,00
1.6.3. Direktni mater. stroški	
1,15 % iz leta 1978 (30.000,00)	34.500,00
	85.051,20

REKAPITULACIJA — PTUJ

	din
1. TRATE	862.662,35
2. CVETLIČNE GREDE	265.029,45
3. ŽIVE MEJE	32.935,00
4. DREVESA, GRMOVNICE	132.758,50
5. POTI	146.820,55
6. PARKOVNA OPREMA	85.051,20
SKUPAJ PTUJ:	1,525.257,05

2. KIDRIČEVO

2.1. Trate

	din
2.1.1. Redno čiščenje	
NK 640 ur x 71,50	45.760,00
prevoz 104 ur x 145,00	15.080,00
	60.840,00
2.1.2. Spomladansko izgrabljanje (50 % 8x košnja)	
NK 0,1 x 10.020 x 71,50	7.164,30
odvoz PK 0,002 x 10.020 x 83,60	1.675,35
	8.839,65
2.1.3. Jesensko izgrabljanje	
NK 0,02 x 10.020 x 71,50	14.328,60
odvoz PK 0,003 x 10.020 x 83,60	2.513,00
	16.841,60
2.1.4. Redna košnja 8x letno	
PK 0,010 x 20.043 x 83,60 x 8	134.047,60
odvoz PK 0,001 x 20.043 x 83,60 x 8	13.404,75
	147.452,35
2.1.5. Strojna košnja 6x letno	
PK 0,010 x 78.942 x 83,60 x 6	395.973,05
odvoz PK 0,001 x 78.942 x 83,60 x 6	39.597,30
	435.570,35
2.1.6. Strojna košnja 4x letno	
PK 0,010 x 78.810 x 83,60 x 4	263.540,65
PK 0,0015 x 78.810 x 83,60 x 4	39,531,10
	303.071,75
2.1.7. Ročna košnja 3x letno	
PK 0,023 x 64.157 x 83,60 x 3	370.083,20
odvoz 0,002 x 64.157 x 83,60 x 3	32.181,15
	402.264,35
TRATE SKUPAJ	1,374.880,05

2.2. Cvetlične grede

	din
2.2.1. Sezonsko cvetje	
Saditev 2 x 15 kv. m x 281,90	8.457,00
Oskrba 2 x 15 kv. m x 26,78	803,40
	9.260,40
2.2.2. Oskrba gred trajnic 5x letno	
NK 0,170 x 5 x 214 kv. m x 71,50	13.005,85
saditev vrtnic 300 kom x 46 din	13.800,00
	26.805,85

(Nadaljevanje na 5. strani)

(Nadaljevanje s 4. strani)

2.2.3. Dodatna oskrba

— škropljenje	
KV 0,05 x 5 x 214 kv. m x 93,50	5.002,25
mat. 5 x 214 kv. m x 0,59	631,30
— obrezovanje 300 kom	
KV 0,07 x 300 x 93,50	1.963,30
— osipavanje 1/3	
NK 0,05 x 300 kom x 71,50	1.072,50
— spomladansko odgrinjanje	
NK 0,03 x 300 x 71,50	643,50
	9.313,05
CVETLIČNE GREDE SKUPAJ	45.379,30

2.3. Žive meje

2.3.1. Pletev, okopavanje, čiščenje 2x letno delno

	din
NK 0,20 x 200,00 kv. m x 2 x 71,50	5.720,00
2.3.2. Obrezovanje in čiščenje 2 x letno	
PK 0,20 x 504,20 kv. m x 83,60	16.860,45
ŽIVE MEJE SKUPAJ	22.580,45

2.4. Drevesa in grmovnice

2.4.1. Obrezovanje in čiščenje 1/3 letno	din
— krošnja 2 m	
PK 0,60 x 2 x 83,60	100,32
— krošnja 4 m	
PK 1,50 x 47 x 83,60	5.893,80
— krošnja 5 m	
PK 1,80 x 56 x 83,60	8.426,88
— krošnja 6 m	
PK 2,10 x 93 x 83,60	16.327,08
— krošnja 7 m	
PK 2,40 x 149 x 83,60	29.895,36
— krošnja 8 m	
PK 2,70 x 142 x 83,60	32.052,24
— krošnja 9 m	
PK 3,00 x 119 x 83,60	29.845,20
— krošnja 10 m	
PK 3,30 x 35 x 83,60	9.655,80
— krošnja 11 m	
PK 3,60 x 73 x 83,60	21.970,08
— krošnja 12 m	
PK 3,90 x 21 x 83,60	6.846,84
— krošnja 13 m	
PK 4,20 x 25 x 83,60	8.778,00
DREVESA SKUPAJ	169.791,60

2.5. Parkovna oprema

2.5.1 Obnova klopi in košev z zamenjavo dotrajanih delov, pleskanje ter popravilo	
150 ur x 83,60	12.540,00
materialni stroški ocena	30.000,00
PARKOVNA OPREMA SKUPAJ	42.540,00

REKAPITULACIJA — KIDRIČEVO

	din
1. TRATE	1,374.880,05
2. CVETLIČNE GREDE	45.379,30
3. ŽIVE MEJE	22.580,45
4. DREVESA, GRMOVNICE	169.791,60
5. PARKOVNA OPREMA	42.540,00
SKUPAJ KIDRIČEVO	1,655.171,40

REKAPITULACIJA — PROGRAM II.

1. PTUJ	1,525.257,05
2. KIDRIČEVO	1,655.171.40
SKUPAJ PROGRAMI II.	3,180.428,45 din

III. VZDRŽEVANJE JAVNE RAZSVETLJAVE

1. PREDRAČUN STROŠKOV JAVNE RAZSVETLJAVE PO KRAJEVNIH SKUPNOSTIH

	Tokovina	Delo	Material
Ivan Spolenjak	66.000	18.000	13.000
Budina — Brstje	40.000	12.000	8.000
Tone Žnidarič	78.000	25.000	16.000
Bratje Reš	42.000	13.000	9.000
Boris Ziherl	86.000	26.000	18.000
Dušan Kveder	155.000	48.000	31.000
Turnišče	42.000	13.000	9.000
Jože Potrč	70.000	23.000	14.000
Olga Meglič	25.000	8.000	5.000
Franc Osojnik	24.000	7.000	5.000
Spuhlja	5.000	1.000	1.000
Kidričevo	78.000	24.000	16.000
Videm	33.000	10.000	7.000
Dolena	2.200	600	450
Hajdina	60.000	18.000	12.000
Leskovec	3.000	1.000	600
Lovrenc	18.000	6.000	3.600
Ptujska gora	15.000	5.000	3.000
Juršinci	3.000	1.000	600
Desternik	5.000	11.800	1.000
Markovci	6.000	2.000	1.200
Cirkovce	8.000	2.800	1.600
Dornava	10.000	3.200	2.000
Majšperk	8.000	2.800	1.600
Gorišnica	8.000	2.800	1.600
Cirkulane	5.000	1.800	1.000
Podlehnik	5.000	1.800	1.000
Ostale KS skupaj	120.000	40.000	25.000
SKUPAJ:	1.020.200	319.400	208.250

Skupni predvideni stroški JR znašajo	1,547.850,00 din
Povišanje cen + 20 %	1,857,420,00 din
SKUPAJ PROGRAM III.	1,857.420 din

IV. OBNAVLJANJE KOMUNALNIH DEJAVNOSTI POSEBNEGA DRUŽBENEGA POMENA, KI SO DOLOČENE S POSEBNIMI ODLOKI OBČINE PTUJ

1. VZDRŽEVANJE ODLAGALIŠČA ODPADKOV

1.1. Centralna deponija v Brstju	
1. Materialni stroški (dezinf. derat.)	145.570,00
2. Delo buldožerja 1.200 ur a 250,00	300.000,00
3. Čuvajska in vzdrževalna služba (brez noč. čuvaja) 2 delavca	
NK 2 x 71,50 x 182 x 12	312.312,00
SKUPAJ:	757.882,00

1.2. DRUGE KRAJEVNE SKUPNOSTI	
1. Namestitev zaprtih konteinerjev v krajevnih skupnostih	din
kom 10 a 20.000,00	200.000,00
2. odvozi konteinerjev	
kom 360 a 330,00	118.800,00
	318.800,00
SKUPAJ ODLAGALIŠČA	1,076.682,00

2. VZDRŽEVANJE POKOPALIŠČ

2.1. Mestno pokopališče v Ptuju
je bilo z odlokom občine ukinjeno s 1/8-1978, zato vsi stroški urejanja in vzdrževanja bremenijo kolektivno komunalno rabo. Za nadaljnjo oskrbo se izdela sanacijski načrt z ureditvijo v javno zelenico po izteku kolorabne dobe.
Stroški vzdrževanja obsegajo:

— amortizacija objektov (nadomestitev neamort. vrednosti)	28.108,40
— vzdrževanje poti	
1x peskanje 80 kub. m a 630	50.400,00
— ročna košnja (2x) 90 ur a 71,50	6.435,00
— vzdrževanja dreves 42 ur a 93,50 (obrezovanje in oskrba)	3.927,00
— urejanje zelenih površin, opuščenih grobov 30 grobov a 8 ur = 240 ur a 83,60	20.064,00
— zimska služba — ocenjeno (ročno in strojno čiščenje 6 x 4 x 150	3.600,00
— čuvajska služba 900 din x 12 mesecev	10.800,00
— projekt ureditve in sanacije (idejni)	50.000,00
	173.334,40

2.2. Pokopališče v Rogoznici
bo opuščeno v letu 1978 in se v nadalje vzdržujejo kot mestno pod točko 1

	din
Stroški vzdrževanja znatajo ocenjeno	50.000,00
SKUPAJ POKOPALIŠČA	178.334,40

3. VZDRŽEVANJE JAVNEGA WC

3.1. Materialni stroški	din
— amortizacija	34.606,65
— čistilni material in vzdrževanje	55.000,00
SKUPAJ WC	89.606,65

4. IZOBEŠANJE ZASTAV

4. 1. Mesto Ptuj	
za 1 izobešanje	24 ur
za 1 snemanje	24 ur
pospravljanje	12 ur
čiščenje, sušenje in skladiščenje	8 ur
	68 ur
x 12 = 528 ur x 71,50 =	58.344,00
4.2. Kidričevo	
za 1 izobešanje, snemanje, skladiščenje 18 ur x 11 x 71,50	14.157,00
4.3. Nadomestilo dotrajanih zastav Ptuj, Kidričevo 20 % letno 750 kom x 0,20 x 300 din (obračun po dejanski količini)	450.000,00
ZASTAVE SKUPAJ	522.501,00

REKAPITULACIJA — PROGRAM IV

1. VZDRŽEVANJE ODLAGALIŠČA ODPADKOV	1,076.682,00
2. VZDRŽEVANJE POKOPALIŠČ	178.334,40
3. VZDRŽEVANJE JAVNEGA WC	89.606,65
4. IZOBEŠANJE ZASTAV	522.501,00
SKUPAJ PROGRAM IV	1,867.124,05

REKAPITULACIJA

I. VZDRŽEVANJE IN OBNAVLJANJE CEST, ULIC, TRGOV	3,286.158,75
II. ZELENE POVRŠINE	3,180.428,45
III. JAVNA RAZSVETLJAVA	1,857.420,00
IV. ODLAGALIŠČA, POKOPALIŠČA, WC, ZASTAVE	1,867.124,05
V. REZERVA ZA ZIMSKO SLUŽBO, POPRAVILO ULIC, CESTNOPROMETNO SIGNALIZACIJO ITD. PO SKLEPIH IZVRŠILNEGA ODBORA	375.221,15
SKUPAJ:	10,566.352,40

Sestavni del programa je tudi inventarizacija komunalnih objektov in naprav, ki pa zaradi obširnosti ni objavljena. Interesenti jo lahko dobijo pri strokovni službi SKS, Jadranska 12, Ptuj.

Osankarica in Trije žeblji v načrtu urejanja in varstva

Na zadnji seji zborov skupščine občine Slov. Bistrica so delegati med pomembnejšimi točkami dnevnega reda obravnavali tudi osnutek srednjeročnega načrta zaščite, urejanja, vzdrževanja, varstva in oskrbe razstave Partizansko Pohorje in spomenika poslednjemu boju legendarnega Pohorskega bataljona na Treh žebljih pri Osankarici.

V osnutku načrta, ki so ga po razpravi delegati bistriških zborov, enoglasno sprejeli, so bile navedene tudi vse večje in manjše akcije, ki jih bodo morale v prihodnjem srednjeročnem obdobju uresničiti skupno vse občine podpisnice tega srednjeročnega načrta in družbenega dogovora.

Med prednostne akcije pri urejanju in ohranjanju enega največjih spomenikov našega osvobodilnega boja, stalno razstavo v prizidku planinskega doma na Osankarici in spomenik Pohorskemu bataljonu na Treh žebljih, uvrščajo dokončno izgradnjo vodovoda do planinskega doma na Osankarici, postavitev telefonske zveze z domom, ureditev in vzdrževanje poti do spomenika na Treh žebljih, ureditev okolja doma Pohorski bataljon, kjer načrtujejo zasaditi park, urediti parkirne prostore in osvetlitev prostora okoli doma na Osankarici. Na poseben magnetofonski trak bodo posneli vsebino razstave Partizansko Pohorje, skupno s tem pa bodo na trak posneli tudi več partizanskih pesmi. Pripravili bodo tudi več dokumentarnega gradiva v obliki posebnih brošur, značk in razglednic iz poslednjega bojišča pri Treh žebljih in doma na Osankarici. Izdelali bodo

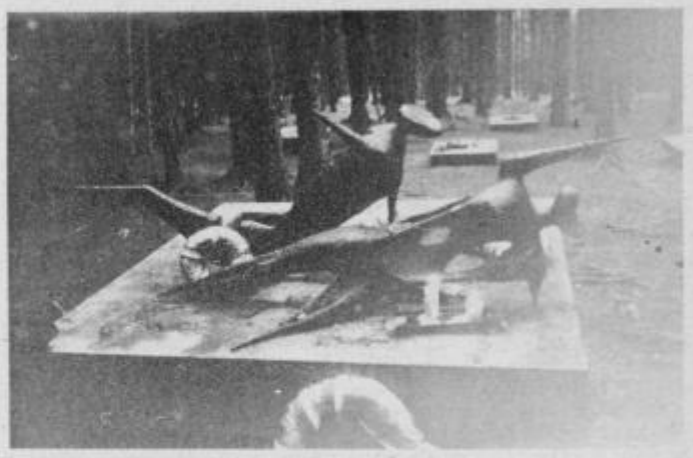

Trije žeblji, spomenik legendarnega Pohorskega bataljona.

tudi novo maketo taborišča Pohorskega bataljona iz časa usodnih dni pred 8. januarjem 1943.

Da bi omogočili kar najboljši pristop k tem spomenikom in spominskim obeležjem, je v načrtu srednjeročnih nalog tudi rekonstrukcija in asfaltiranje ceste od Areha do Oplotnice.

Vse te akcije so že finančno ovrednotene. Znani so tudi izvajalci in nosilci nalog za uresničevanje srednjeročnega programa in zaščite in urejanja muzeja z okoljem in spomenika na Treh žebljih. Ti bodo po interesnih področjih prav vsi podpisniki družbenega dogovora o zaščiti, urejanju, vzdrževanju, varstvu in oskrbi razstave Partizansko Pohorje in spomenika na Treh žebljih. Njegovi podpisniki so občine katere mejijo na Pohorje in tiste katerih osvobodilno gibanje je bilo tesno povezano s tem simbolom revolucije.

Besedilo in posnetek:
Viktor Horvat

Kaj meni peščica ljudi?

Kot naročnik in bravec vašega in našega lista sem zasledil geslo DOPISUJ V TEDNIK. Odločil sem se, da nekaj napišem. Odločitev je nastala zaradi članka z naslovom ŽE SEDAJ RAZMIŠLJATI O NAČRTIH ZA PRIHODNJE SREDNJEROČNO OBDOBJE, spisal pa ga je novinar zk, članek je bil objavljen 8. februarja 1979. V zvezi s sestavkom bi rad zastavil nekaj vprašanj. Najprej pa naslednje: Gre namreč za prizadete občane, ki menijo, da ne bi bilo prav, če bi zasipali potok v Sp. in Zg. Jablanah. No, sedaj pa k vprašanjem: 1. Je novinar tako nepoučen, da ne ve, da je gnojnica odlično sredstvo za gnojenje in torej ni bojazni, da bi gnojnica tekla v potok, kot tudi doslej ni. 2. Ali se ve, da 11 gospodarstev ni peščica ljudi. Upam si trditi, da se 92 odstotkov občanov ne zavzema za ukinitev potoka oz. zasip. Mislim, da je stanje prav nasprotno. Od novinarja si »sposojam« besedo peščica, ki jo uporabljam namesto 92 odstotkov. Se je kdo pozanimal, zakaj se ta peščica zavzema za zasip in v čigavo korist? 3. Novinar tudi ni preveril oddaljenosti nove struge od potoka, piše namreč, da le nekaj metrov proč gradijo novo in boljšo strugo.

Upam, da bom dobil na zastavljena vprašanja tudi odbovore.

Pa še povejmo zakaj se v Jablanah »protivimo«? Območje, na katerem so zgrajena naša gospodarska in stanovanjska poslopja je tako, da je za poslopji svet nekoliko dvignjen. Za zgradbami so vrtovi in njive, ki so prav tako dvignjeni ali višji od dvorišč. Ob večjih nalivih voda iz vrtov in njiv priteče na dvorišča in dalje po kanalih v potok. Če voda, ki priteče iz vrtov ne bi tekla v potok, bi nastala poplava na vsakem dvorišču in bi voda vdirala v kleti in hleve. In kdo bi nastalo škodo poravnal? Pojavlja se vprašanje, kdo bo plačal zasip? Krajevna skupnost? Ne more, ker nima namensko zbranih sredstev! Bo KS Cirkovce morda plačala zasip iz drugih virov? Kakšno bo stanje na cesti, če voda ne bo imela odtoka v potok? Odgovornim pri KS bo treba temeljito preudariti kako naprej.

Sodeč po sklepu sveta skupščine KS Cirkovce imam občutek, če se desetina utaplja, jih je treba samo še »potunkati«. Tako je hotel občan iz Zg. Jablan »potunkati« občana, ki mu ni hotel dati podpisa za zasip. Smo že tako daleč, da bomo s silo in grožnjami reševali probleme!

In še nekaj je svet krajevne skupnosti pozabil upoštevati. Požarno varnost! Vsi hidranti so na takšnih ceveh, ki ne dajejo zadostne količine vode in so le za okras. Potok je neusahljivi vir za gasilske akcije v Jablanah. Dostop do vode je idealen itd.

In ob koncu vprašanje: kako je z mostom, ki nas povezuje s Sestržami in travniki. Cesta je že sedaj neprevozna, je namreč prekopana. Pričela se bodo spomladanska dela na travnikih, mostu pa ni. Kako naj kmetje pridejo na travnike? Bodo poleti vozili suho krmo po strugi, torej po vodi! Kako naj pride kmet na travnik? Bodo pri krajevni skupnosti še pravočasno ukrepali, da most začnejo nemudoma graditi? Ali bomo morali pustiti travnike vnemar, živina pa naj pogine? Se s takšnimi pogledi ozira na kmetijstvo? Kaže, da je temu tako, kajti vodilni v krajevni skupnosti ne obdelujejo zemlje

Štefan Potočnik iz Sp. Jablana

Priprave na praznovanje krajevnega praznika

Kot je znano praznujejo občani KS Kidričevo vsako leto v mesecu aprilu svoj krajevni praznik in to v spomin na velikega sina naše revolucije in borca za delavske pravice pokojnega Borisa KIDRIČA. Mnogim še je prav gotovo v spominu lanskoletni pohod v Kidričevo pod naslovom „Pohod po poteh revolucije", ki je bil lani izjemno v ta industrijski kraj, ki je dokazal s številno udeležbo, da naši občani z vsem svojim spoštovanjem hodijo po poteh, ki jih je začrtal pokojni tov. Kidrič — Peter Kalan.

Tudi letos bodo v tej KS praznovali občani KS svoj praznik, ki bo sicer potekal nekoliko drugače kot v lanskem letu, vendar pa zato nič manj pomembno in slovesno, le da bo tokrat teklo vse bolj v smeri raznih delovnih akcij občanov od šolarjev in mladine pa vse do starejših občanov. Prav tako bodo sodelovala razna športna društva in se bodo zvrstili s svojimi tekmovanji strelci, člani TVD Partizana, nogometaši, šahisti itd.

Pred kratkim se je sestal na svoji prvi seji pripravljalni odbor za izvedbo celotnega programa v okviru praznovanja krajevnega praznika. Udeležili so se ga tudi nekateri predstavniki raznih društev in organizacij, da pomagajo pri oblikovanju konkretnega programa. Tako bi naj izvedli temeljito akcijo čiščenja naselja oz. vseh območij v KS. Sodelovali bi tako šolarji kot mladina, skratka vsi občani, predvsem pa bi naj vsi stanovalci v Kidričevem, v okviru svojih hišnih svetov organizirali akcijo čiščenja okrog svojih stanovanjskih blokov, medtem pa bi mladina in šola organizirala akcijo čiščenja in urejevanja parkov, zelenic in ostalega. To bo vsekakor dalo praznovanju krajevnega praznika še poseben pečat, saj bi naj tako čimbolj in čimlepše uredili svoj kraj.

France Meško

Da bo v jeseni teklo

„Vsak lep dan moram izkoristiti," pravi oče Forštnarič iz Borovcev. Veliko brajd imajo doma pri domačiji in če se hočejo na jesen posladkati in pozimi ob kolinah odžejati, potem morajo „porezati" domače trsje. Tako na lestvi in s škarjami v rokah opravlja svoje delo oče Forštnarič, pravi, da bo konec tega tedna končal z rezanjem in čiščenjem.

fotozapis: zk

Skupščina požarne skupnosti občine Ptuj

V sredo 28. februarja sta se na 8. redni skupščini sestala oba zbora skupščine Požarne skupnosti občine Ptuj. Delegati so po potrditvi zapisnika in realiziranih sklepov prejšnje seje razpravljali o sprejemu zaključnega računa skupnosti za leto 1978. Iz pregleda bilance prihodkov in odhodkov je razvidno, da se požarna skupnost financira na osnovi samoupravnega sporazuma o razvoju požarnega varstva v občini Ptuj, ki je bil sprejet leta 1976 in na osnovi odloka, ki ga je SO Ptuj sprejela lansko leto. Iz bilance je bilo razvidno, da niso bila zbrana vsa sredstva po stopnji 0,30 % od BOD, ampak le 79,6 odstotkov vseh sredstev. To znaša 1.106.000.— din manj, kot je bilo predvideno v planu. Ta manjkajoča sredstva pa pomenijo nerealizacijo fizičnega programa.

Na predlog izvršilnega odbora Požarne skupnosti občine Ptuj sta oba zbora soglasno sprejela predlog sprememb in dopolnitev samoupravnega sporazuma o ustanovitvi Požarne skupnosti občine Ptuj. Izkazalo se je, da določena določila tega sporazuma niso povsem v skladu z obstoječimi zakoni in z delovanjem skupnosti. Te spremembe so bile zato nujne, seveda pa še naprej ostajajo predlog, ki ga bodo podali ustanoviteljem. Ti bodo dokončno sprejeli spremembe in dopolnitve po katerih bo potlej poslovala Požarna skupnost občine Ptuj.

Izvršilni odbor je prav tako predlagal spremembo in dopolnitev statuta požarne skupnosti. Tudi te spremembe se navezujejo na samoupravni sporazum o ustanovitvi požarne skupnosti. V nadaljevanju seje so delegati razpravljali o predlogu poslovnika skupščine Požarne skupnosti občine Ptuj, ki je, kot osnutek že bil v razpravi na sedmi skupščini. Z dopolnitvami in nekaterimi spremembami so delegati predlog poslovnika skupščine soglasno sprejeli. Pod 6. točko so delegati skupščine dali svojo soglasje k poslovniku izvršilnega odbora požarne skupnosti, prav tako so sprejeli poslovnik za delo organa samoupravne kontrole.

Ob koncu so osamezni delegati podali zanimiva delegatska vprašanja svojih delegacij. V zvezi z vprašanji, ki so se predvsem nanašala na delo občinske gasilske zveze so sprejeli sklep, da bodo delegati dobili vse odgovore na naslednji skupščini.

— OM

Spremenljivo vreme pustilo hude posledice na makadamskih cestah ptujske občine

Muhasta zima s spremenljivimi nastopi snega in dežja, zlasti še v mesecu decembru, januarju in februarju je spremenila makadamske ceste v prave hudournike, mlake in v zmrzlinske dvige, ki na določenih cestnih odsekih onemogočajo normalen avtobusni in cestni promet. Zato so v okviru lokalne skupnosti za ceste imenovali posebno komisijo z nalogo, da ugotovi nastalo škodo na cestah in izdela predračun za najnujnejša dela. Po pregledu je komisija sestavila zapisnik in tudi ocenila, da bi za začasno sanacijo, ki obsega le najnujnejša usposobitvena dela, bilo potrebnih 1.007.200 dinarjev. Da bi sanirali stanje je potrebno tudi vgraditi 11.400 cub. m gramoza in opraviti gradiranje cest. Zlasti zaskrbljuje stanje cest na območju Slovenskih goric in Haloz, kjer je zaradi konfiguracije terena prišlo do močnih poškodb podlag cestišč; ponekod so mlake globoke tudi do pol metra.

Stanje je treba popraviti v najkrajšem času, saj ponekod prihaja do določenih zastojev, pa tudi do ukinitve avtobusnega prometa in podobno. Sredstva bo potrebno poiskati v okviru širše družbene skupnosti, ker sredstva, ki jih ima lokalna skupnost za ceste za redno vzdrževanje ne zadoščajo niti za osnovni program vzdrževanja, kaj šele za sanacijo nastalega stanja po vremenskih neprilikah.

MG

KRAJEVNA SKUPNOST DORNAVA PRED REFERENDUMOM

Moj, tvoj, njegov, naš skupen „da" je pot v lepši jutri

Bežen pogled v legitimacijo krajevne skupnosti Dornava pove, da je v tej skupnosti 300 hiš, 334 gospodinjstev in okrog 1700 prebivalcev. V obeh naseljih skupnosti, Mezgovcih in Dornavi je viden hiter napredek zadnjih let. Veliko so storili občani sami, pogosto pa so strnili svoje napore pri raznih akcijah, se odločali za samoprispevek in tako zidali lepšo in boljšo prihodnost skupnosti. Lahko trdimo, da občani vedo, da je samo enoten nastop porok za uspeh in to tem bolj, ker je nova akcija pred durmi. V nedeljo, 18. marca se bodo na referendumu ponovno odločali za samoprispevek. Kaj jim bo prinesel samoprispevek? Hitrejšo rešitev največjega problema v skupnosti; pripeljali bodo zdravo pitno vodo v sleherno gospodinjstvo in uspešno rešili še nekatera pomembna vprašanja.

Anton Velikonja

Pomešali smo se med občane skupnosti. Poskušali smo izvedeti, kakšno je razpoloženje pred nedeljsko odločitvijo.

Anton Velikonja: „Za samoprispevek se odločamo zato, ker v skupnosti želimo s skupnimi močmi urediti tista dela, ki bi jih posamezniki ne zmogli, obenem pa jih bomo pocenili in hitreje rešili. Posebno je v tem trenutku pomembno, da napeljemo v vsako gospodinjstvo vodo. Prek samoprispevka bomo problem vode oziroma vodovoda hitreje rešili, vsak bo vodo dobil ceneje, kot če bi problem reševal sam."

Konrad Vertič: „Na vsak način bo naša nedeljska odločitev prispevala k napredku naše skupnosti. Prepričan sem, da bodo občani izglasovali samoprispevek. Občani se zavedajo nujnosti organizirane akcije; razpoloženje je več kot ugodno."

Franc Valenko: „Najprej moram poudariti, da smo že z dosedanjimi sredstvi iz samoprispevka izredno skrbno gospodarili ter uspeli uresničiti vse naloge iz programa razvoja skupnosti za obdobje do leta 1980. Prepričan sem, da bodo občani prispevali k temu, da bomo poleg vode, uspešno realizirali tudi ostali program, kot je gradnja mrliške vežice, avtobusnih postajališč v Dornavi in Mezgovcih, asfaltiranje cest in drugih nalog iz programa, ki ga občani dobro poznajo. Res je tudi, da prinaša samoprispevek nove obveze, vendar te ne bodo tako velike kot, če bi vsak posamično reševal svoj problem. Upam, da bomo v kratkem dobili vodo v vsa gospodinjstva. Vsi moramo akcijo vzeti zelo resno, kot primer družinske obnove in napredka za vsako hišo."

Največji problem je voda — vodnjaki na sliki niso redki vse foto: zk

Marjan Šilak: „Tudi mladi se bomo aktivno vključili v akcijo referenduma. Prispevali bomo po najboljših močeh, da bo le-ta uspela. Okrasili volišča, zarisali poti na volišča na asfaltu in podobno. Tudi pri napeljavi sekundarnega vodovodnega omrežja bomo pomagali. Odločili smo, da ustanovimo mladinsko delovno brigado, v katero bomo pritegnili tudi starejše občane. Mladina podpira akcijo, je zainteresirana, da se nakazani problemi v skupnosti čim hitreje rešijo. O akciji referenduma smo govorili tudi na zadnjem sestanku mladih; udeležba je bila zelo dobra, saj se je sestanka udeležilo okrog 50 mladih; vsi so izrazili pripravljenost, da se aktivno vključijo v izvedbo referenduma."

Tudi Stanko Ciglar, zelo dejaven na športnem področju, se je pridružil besedam Marjana Šilaka in ostalih ter potrdil pravilnost odločitve za akcijo.

Občani temeljito poznajo probleme skupnosti, zato je prepričanje v nedeljski uspeh odločitve toliko večje. Glasovalci bodo svojo odločitev obkrožili na dveh voliščih in sicer v Mezgovcih v gasilskem domu in v Dornavi v osnovni šoli. Volišči bosta odprti že v zgodnjih jutranjih urah, zato naj glasovalci pohitijo, da bo odločitev znana že v dopoldanskih urah.

MG

Konrad Vertič

Franc Valenko

Marjan Šilak

Stanko Ciglar

V Juršincih bodo gradili ribnik

V Juršincih deluje pododbor ribiške družine Ptuj. Njegovih 35 članov je že dokazalo, da lahko delujejo ribiči tudi na tistih območjih kjer sicer v njihovi neposredni bližini ni večjih vodotokov. V zadnjih dveh letih so z nad 1200 prostovoljnimi delovnimi urami uredili ribnik Črnec pri Gaberniku in ga obogatili z ribjim zarodom. Tudi njegovo okolje so lepo uredili.

Želijo doseči še več. Na nedavni letni skupščini ribiškega pododbora so sklenili, da bodo v Juršincih, v soseščini lovskega doma zgradili nov ribnik, ki ga omogočajo talne in druge vodne razmere. Z graditvenimi deli bodo pričeli v kratkem, saj načrtujejo, da bi ribnik slovesno odprli že letos 1. julija. Nov vodni objekt, bo poleg gojitve rib, rabil tudi kot bazen za požarno vodo, ki je še posebej v sušnih letih na območju Slovenskih goric in Haloz, ni nikoli dovolj. Pozimi bo na ribniku menda možno tudi drsanje. Neposredna bližina asfaltiranega igrišča za igre z žogo, lovska koča, ki z dograditvijo dobiva obeležje malega »hotela«, ustvarja podobo novega podeželskega rekreacijskega centra, ki pa bo do svoje končne podobe terjal še veliko dobre volje in sredstev vseh družbenih dejavnikov na ožjem in širšem območju tega dela Slovenskih goric.

JOS

MIKLAVŽ PRI ORMOŽU

REFERENDUM JE USPEL

S prvim aprilom začne pri krajevni skupnosti Miklavž pri Ormožu veljati novi krajevni samoprispevek. Za tega so se občani in delovni ljudje odločali v nedeljo, ko so na referendumu glasovali za razvoj in napredek njihove krajevne skupnosti.

Od 1048 volilnih upravičencev je za uvedbo krajevnega samoprispevka glasovalo 736 občanov, proti 273, kar pomeni, da je referendum uspel z 70,2 odstotka. Na območju krajevne skupnosti bodo v petih letih zbrali okoli 4 milijone dinarjev. Največ sredstev bodo namenili potrebam kulturnih dejavnosti. Tako nameravajo obnoviti kulturno dvorano, modernizirati nekatere lokalne ceste, sofinancirati potrebe ljudske obrambe in družbene samozaščite ter civilne zaščite. Nekaj denarja bodo namenili še potrebam krajevne skupnosti, otroškemu varstvu in potrebam osnovnošolskega izobraževanja.

Pri krajevni skupnosti so si zastavili obsežen program dela in razvoja. Ker njihovih denarnih sredstev ne bo zadosti, bodo pomoč iskali pri samoupravnih interesnih skupnostih, delovnih organizacijah in drugod.

zk

Določitev cene individualnega vodovodnega priključka na že obstoječe razdelilno omrežje

Ob obravnavi finančnega stanja v samoupravni komunalni skupnosti v zvezi s planom za letos, je izvršilni odbor skupnosti razpravljal tudi o stanju na področju izgradnje vodovodnega omrežja, zlasti še zaradi velikih obveznosti iz kreditov. Kreditne obveznosti, ki se pokrivajo s sredstvi prispevka ob ceni vode (din/m3), občinskimi sredstvi za gospodarske investicije (del anuitete za vodovod Majšperk) in za prispevkov ob priključitvi odjemalcev znašajo v letošnjem letu 4.735,578,55 dinarjev.

Cena individualnega vodovodnega priključka je določena na podlagi povprečne cene, ki vsebuje izgradnjo sekundarne mreže in priključkov (motažna dela in material). Na skupščini komunalne skupnosti 23. februarja je bila sprejeta nova cena individualnega vodovodnega priključka na že obstoječe razdelilno omrežje in znaša 11.000 dinarjev. Dosedaj je ta cena bila 8.000 dinarjev. Do povišanja je prišlo predvsem zaradi povišanih cen materialov in montaže. V znesku nove cene je vrednost priključka (material in montaža) zastopana z okrog 5.000 dinarji, ostanek do 11.000 pa je prispevek za razdelilno primarno omrežje ter naprave.

Ker pa so določene krajevne skupnosti že sofinancirale izgradnjo razdelilnih cevovodov, le-te obračunavajo del stroškov individualnim priključnikom. Ta del se odračuna od sprejete cene in ga uporabnik uveljavlja s potrdilom krajevne skupnosti. Cena priključka se skladno s sklepom skupščine samoupravne komunalne skupnosti plačuje pri skupnosti v Jadranski ulici 12. v Ptuju s tem, da samoupravna komunalna skupnost izda naročilnico za montažna dela in material komunalnem podjetju Ptuj — TOZD vodovod in kanalizacija.

Ljubo Kampl

USPEHI PRIDELOVALCEV SLADKORNE PESE

TRUD NI BIL ZAMAN

Prejšnji teden so v Ormožu 50. kmetovalcem izročili priznanja in denarne nagrade za dosežene uspehe pri pridelovanju sladkorne pese, te nove industrijske rastline, ki se počasi uveljavlja na kmetijskih površinah ormoške, ptujske, lenarške, murskosoboške, lendavske, mariborske, varaždinske in čakovske občine. V lanskem letu se je za setev sladkorne pese odločilo kar 883 kmetovalcev, ki so peso posejali na 300 hektarjih. Zanimalo nas je, zakaj so se kmetovalci odločili za pridelovanje pese, kakšni so bili njihovi uspehi in kako ocenjujejo delo pospeševalcev ormoške sladkorne tovarne.

Franc Hržič iz Mihovec: „Za novo kmetijsko panogo sem se odločil predvsem zaradi tega, ker sladkorna pesa nudi hrano za živino. S pridelkom sem zadovoljen. V letu 1977 je sicer proizvodnja bila še boljša. Lani je nagajalo vreme in prav to je vplivalo na kvaliteto pese. Sodelovanje s sladkorno tovarno je dobro, pospeševalci nas redno obiskujejo, svetujejo in opozarjajo. Lani se je zataknilo pri prevozu pese, problemi so bili z železniškimi vagoni, upam, da bo letos to urejeno, kajti tovarno bomo takorekoč imeli pred pragom. Lani sem peso sejal na 40 arih, letos se bom odločil za 60 arov."

Branko Horvat iz Središča ob Dravi: „Za setev sladkorne pese sem se odločil predvsem zato, ker pesa nudi velik pridelek, v mislih imam količino rastline na hektar. „Ekonomska računica" je zadovoljiva, tudi s pridelkom sem bil zadovoljen, pridelal sem 36 ton pese, ki je bila zasejana na 50 arih zemlje. Sedaj ko nas je malo, nas pospeševalci redno obiskujejo, upam, da bo ta služba dobro organizirana tudi takrat, ko nas bo več. Lansko leto sem peso v celoti uporabil za krmljenje živine, letos bom kvalitetnejšo peso oddal, slabšo pa obdržal. Škoda, da imam malo zemlje, sicer bi peso sejal na večjih površinah."

Ana Petrovič iz Podvinc: „Za setev pese sem se odločila zato, da z njo hranim živino. Doslej sem peso sejala na 20 arih, ko bo v novi tovarni sladkorja stekla proizvodnja, se bom odločila za večje površine. Lani je bilo med peso precej plevela, najbrž so bile kakšne napake pri škropljenju, letos se bomo morali bolj potruditi in upoštevati navodila pospeševalcev. Treba je poudariti, da je pospeševalna služba zelo dobro organizirana."

Alojz Ivanuša iz Frankovec: „Že pred desetimi leti sem začel pridelovati sladkorno peso. Zelo dobro sem sodeloval z ljubljansko biotehnično fakulteto. Ker so mi veliko pomagali, sem se odločil, da s peso nadaljujem. Veliko možnosti imamo, kaj bi jih ne imeli, ko pa v Ormožu gradimo novo tovarno. Lansko leto sem dosegel dober uspeh, sladkorna pesa je imela kar 18 odstotkov sladkorja. Če bi se kmetovalci tako trudili kot pospeševalci, problemov sploh ne bi bilo. Kmetje bomo v prihodnosti morali postati bolj zaupljivi do nove industrijske rastline. Navsezadnje pa je to tudi naš kruh. Letos bom peso sejal na enem hektarju njiv."

Angela Heric iz Radoslavcev: „Ja, radovednost je bila velika, zato sem se odločila za setev sladkorne pese in izplačalo se je. Danes kmetje ugotavljamo, da naš trud ni bil zaman. Tudi v letošnjem letu bom sejala sladkorno peso. Sodelovanje s pospeševalci je več kot vzorno, v veliko pomoč so nam mesečne informacije, ki jih dobivamo na dom. Ko bomo razumeli in uredili kolobarjenje, potem težav pri setvi pravzaprav ne bo več. Nekaj problemov je tudi pri razdrobljenosti parcel, šele sedaj kmetje ugotavljamo kaj pomeni, če imajo velik kompleks zemlje na

zk

foto: zk

Z leve: Franc Hržič, Branko Horvat, Ana Petrovič, Alojz Ivanuša, Angela Heric

V Cirkovcah gostovali Ribničani

»Če je kaj lepega na svetu, je to koroška pesem,« je dejala obiskovalka nedeljskega koncerta pevskih zborov iz Ribnice na Pohorju. V dvorani doma krajanov v Cirkovah so se s 36 pesmimi predstavili ženski pevski zbor, moški in mešani pevski zbor KUD Edi Grubelnik ter otroški in mladinski pevski zbor osnovne šole.

Kulturna prireditev je v krajevni skupnosti Cirkovce sodila v počastitev 60-letnice KPJ. Ob tej priložnosti so se predstavniki kulturno umetniškega društva iz Ribnice in domačega prosvetnega društva dogovorili, da podoben koncert pripravijo v Ribnici člani PD Cirkovce.

Koncert je zelo uspel. Ribničani so se občinstvu predstavili kot zelo dobri pevci, še najbolj pa sta obiskovalcem ugajala otroški in mladinski pevski zbor, ki ju uspešno vodi Milka Ajtnik.

zk

ŠTAB ZA ODPRAVO POSLEDIC PO ELEMENTARNIH NESREČAH V OBČINI PTUJ

INFORMACIJA O ZBRANIH SREDSTVIH

Do 10. marca 1979 so na žiro račun za pomoč prizadetim po elementarnih nesrečah v kmetijstvu v občini Ptuj prispevale sredstva delovne skupnosti v skupnem znesku 1.584.264.10 din.

To so vsa zbrana sredstva za pomoč prizadetim po pozebi v letih 1977 in 1978.

Za pomoč prizadetim po elementarnih nesrečah v občini Ptuj po pozebi in toči je:

Davčna uprava občine Ptuj odpisala davek 412 kmetom v znesku	72.669,00
Odpis prispevkov za starostno zavarovanje za 853 prizadetim	657.306,00
Odpis vodnega prispevka	6.606,00
Skupaj prispevek v občini	2.320.845,10

Za odpravo posledic po toči je občini Ptuj nakazal sredstva tudi Republiški sklad solidarnosti Iz Republiškega sklada je občina Ptuj deležna 7,84 % sredstev zbranih v 1978.

Sredstva so nakazana pogojno za:

regresiranje jesenske setve pšenice	913.175,20
regresiranje spomladanske setve krompirja	190.000,00
regresiranje spomladanske setve koruze	818.400,00
regresiranje setve sladkorne pese	2.295.930,00
regresiranje živinorejske proizvodnje v prizadetih območjih	135.530,00
investicije v katere sta zajeta za gradnjo v zasebnem sektorju 2 opaža za silose, 3 skupni hlevi za živino in 39 silosov v znesku	1.776.500,00
Skupaj: republiška sredstva:	6.147.535,20

Republiški koordinacijski odbor in sekretariat za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano vztrajata naj se sredstva republiške solidarnosti uporabijo za napredek kmetijstva tam, kjer je družba zainteresirana in ne kot socialna pomoč.

Poleg navedenih sredstev je iz republiških sredstev regresirano enkratno škropljenje s fungicidi v krajih prizadetih po toči v znesku	45.384,00
Republiška skupnost socialnega skrbstva bo direktno nakazala prizadetim	846.000,00
iz republiške skupnosti otroškega varstva je nakazala prizadetim	77.600,00
Občinska in republiška sredstva skupaj do 10. marca 1979 z odpisi dajatev za pomoč znašajo	9.437.364,30

Poročilo o delitvi sredstev bo podano ko bo delitev končana, najpozneje do 1. decembra 1979

Štab še akcije ni zaključil tako, da tiste delovne skupnosti, ki še niso prispevale enodnevnega zaslužka lahko sredstva še nakažejo na isti žiro račun.

Štab za odpravo posledic po elementarnih nesrečah v kmetijstvu v občini Ptuj

KADROVSKA PROBLEMATIKA V KRAJEVNIH SKUPNOSTIH

Po temeljiti analizi materialnih in drugih pogojev delovanja krajevne samouprave in družbenopolitičnih organizacij o čimer smo pisali že v Tedniku 22. februarja letos, smo v ptujski občini ugotavljali tudi perečo kadrovsko problematiko, ki je v krajevnih skupnostih še kako prisotna.

V ptujski občini imamo štiri krajevne urade, kjer delajo šefi le občasno, to je največkrat enkrat ali dvakrat tedensko. Imamo pa vrsto krajevnih uradov v katerih mora nekdo nadomeščati čas dopustov ali odsotnosti zaradi bolezni. Le enajst krajevnih uradov je takih, kjer so šefi krajevnega urada prisotni vsak dan, pogosto pa nadomeščajo tudi posameznike v drugih krajevnih skupnostih. Nezadovoljiva je tudi starostna struktura, ker se bodo nekateri že čez leto ali dve upokojili.

Še slabše je s tajniki krajevnih skupnosti v zunanjih štiriind[illegible] setih krajevnih skupnostih, ker je le šest ta[illegible] ki imajo tajnika redno zaposlenega, drugod to delo opravljajo s polovičnim delovnim časom ali pa občasno kot upokojenci. Tisti, ki svojega dela ne opravljajo redno se seveda ne morejo tako temeljito poglobiti v delo in spremljati celotne problematike kar pomeni, da je na teh dveh področjih trenutno nemogoče stanje in ga bomo lahko rešili le z načrtnim urejanjem kadrovske problematike v krajevnih skupnostih.

Na osnovi tako dobljenih podatkov je izvršni svet skupščine občine Ptuj ugotovil, da bo najbolje, če v manjših krajevnih skupnostih združimo delo šefa krajevnega urada in tajnika KS, kar bi prišlo v poštev za Cirkovce, Cirkulane, Doleno, Dornavo, Grajeno, Leskovec, Lovrenc, Podlehnik, Polenšak, Zavrč, Ptujsko goro, Stoperce, Trnovsko vas, Vitomarci in Žetale. Čeprav se te krajevne skupnosti po številu prebivalcev razlikujejo je vendarle delo za vse enotno in tudi naloge, ki iz tega izhajajo. Tajniki bodo po nekod morali tudi več pomagati pri delovanju delegatskega sistema in bodo tako vsi šefi krajevnih uradov približno enako obremenjeni.

Poleg številnih del in nalog, ki jih bo šef krajevnega urada moral opravljati bi naj bil to tudi človek, ki bo istočasno upravitelj obrambnih priprav in opravljal še druge naloge o katerih se bo na skupnih pogovorih potrebno še dogovoriti.

Drugo pomembnejše vprašanje je delovni čas tega delavca, ker vemo, da so sestanki vseh organov KS izven rednega delovnega časa.

To pa pomeni, da bo moral biti prisoten tudi popoldan, ob sobotah in nedeljah. Ob razglabljanju tega vprašanja je bilo ugotovljeno, da je približno tako izgubljeni čas osem ur tedensko pri čimer bi bilo najsmotrneje, da bi imel tak delavec v krajevni skupnosti en dan v tednu prost. Za to bi bil najprimernejši ponedeljek ali četrtek.

Velik problem je tudi vodenje računovodskih poslov, ki jih odslej v glavnem opravljajo honorarni sodelavci, ki jih tudi različno nagrajujemo. Večje težave so trenutno v kvaliteti opravljenega dela, zato kar 16 krajevnih skupnosti izraža potrebo po enotnem računovodskem centru. Predlog je, da bi ustanovili posebno petčlansko komisijo, ki izdelala predlog tako organizirane računovodske službe in izbrala tudi nosilca naloge.

S tako predlaganimi rešitvami bi dosegli predvsem boljše delovanje delegatskega sistema, pravilno vodenje računovodskih poslov in predvsem večje zadovoljstvo vseh občanov, ki bodo lahko tako reševali svoje probleme za krajevno skupnost in v krajevnem uradu. Za plačevanje tako opravljanega dela pa je predlog, da se delež sredstev za OD tajnikov iz funkcionalnih izdatkov za KS izloči na poseben konto za osebne dohodke pri skupščini občine Ptuj za vsako četrtletje posebej in to za tiste KS, kjer bi delo tajnika in šefa krajevnega urada združili.

In kako teče strokovno delo v krajevnih skupnostih v Ptuju?

Trenutno imajo vse združene strokovne službe s petimi zaposlenimi delavci, v delo pa se vključujejo tudi tako imenovani honorarni tajniki krajevnih skupnostih.

Tudi tu so trenutne razmere nemogoče in so že v samih krajevnih skupnostih izkazali potrebo po redno zaposlenem tajniku. Vendar pa tu želje ne bo moč upoštevati, ker bi se stroški za te izdatke povečali za desetkrat, če ne še več v primerjavi s financiranjem in stanjem v letu 1977.

Predlog je, da še v naprej ostane skupen referent za LO, DSZ in CZ, prav tako računovodski delavec, ostala opravila pa bo potrebno razdeliti med krajevne skupnosti v Ptuju. V nasprotnem primeru bodo dela opravljali na dveh mestih, poleg tega pa se bo pojavljal tudi večji vpliv na delo samoupravnih interesnih skupnosti. Vemo pa, da morajo skrbeti za enoten in celovit razvoj mesta Ptuja samoupravne interesne skupnosti s področja gospodarskih dejavnosti, ne pa skupne službe krajevnih skupnosti mesta Ptuja.

Predlog je, da bi stalnega tajnika imeli za krajevne skupnosti — Dušan Kveder, Olga Meglič in Bratje Reš, nato za Borisa Ziherla, Franca Osojnika, Jožeta Potrča in Toneta Žnidariča ter za krajevne skupnosti Ivan Spolenjak, Turnišče in Budina—Brstje.

Zmeraj pa ostaja še odprto vprašanje samoupravnega organiziranja tajnikov vseh krajevnih skupnosti v občini Ptuj o čimer se bo potrebno še dogovarjati z neposredno prizadetimi.

mš

SEZNAM DELOVNIH SKUPNOSTI, KI SO PRISPEVALE ENODNEVNI ZASLUŽEK V OBČINSKI SKLAD SOLIDARNOSTI V LETU 1978 IN 1979

Krojaštvo MODA Ptuj	9.307,25
KK TOZD Gozdarstvo Ptuj	15.560,50
Tovarna vol. izdelkov Majšperk	79.402,45
KK TOZD Mlekarna Ptuj	13.374,10
Petrol TOZD Gostinstvo Podlehnik	14.983,45
Konus—TOZD Konfekcija Majšperk	20.245,20
OŠ Ljudevita Pivka Ptuj	133,25
Komite obč. konf. ZKS Ptuj	320,00
Komite obč. konf. ZKS Ptuj	1.701,75
OŠ Ljudevita Pivka Ptuj	8.108,05
OŠ Podlehnik	7.700,00
Obč. konf. SZDL Ptuj	1.381,00
Družb. pravobr. samoupr. Ptuj	1.066,25
Občinska organizacija RK Ptuj	696,55
Obč. sodišče Ptuj	12.904,65
OŠ Bratov Štrafela Markovci	7.511,00
Organ DPS Občine Ptuj	7.942,00
Uprava SO Ptuj	46.796,00
Zgodovinski arhiv Ptuj	1.804,10
Aeroklub Ptuj	831,35
Postaja milice Ptuj	15.384,00
Projektivni biro Ptuj	6.090,10
Kom. podjetje Ptuj TOZD Avtopark Ptuj	14.871,15
Kom. podjetje Ptuj-TOZD Vodovod Ptuj	11.210,75
GG Maribor—Gozdarstvo Ptuj	16.783,65
Kom. Ptuj skupne službe	7.457,65
Ptujska tiskarna Ptuj	23.374,65
OŠ Franja Žgeča Dornava	7.464,30
Perutnina Ptuj	52.497,00
Sekcija za vzdr. prog. Maribor	17.969,30
Dimnikarsko podjetje Ptuj	3.029,90
Proizvodno podj. Olga Meglič	46.002,80
Sindikat TGA Kidričevo	3.750,00
KK Obrat Kooperacija Ptuj	29.920,05
Intes Maribor	3.403,40
Petrol TOZD Trg na drobno	14.997,30
TOZD Elektro Ptuj	8.642,40
KK Ptuj—DSSS Toplice	28.965,85
ŽGTTG Maribor	1.848,15
KB Maribor PE Ptuj	38.707,10
Pokrajinski muzej Ptuj	3.478,55
Občinski svet Ptuj	2.304,15
KK Ptuj—TOZD Gradbeni promet	4.273,00
OŠ Maksa Bračiča Cirkulane	8.613,00
Obč. štab za TO Ptuj	1.986,85
Skupne službe SIS družbenih dejavnosti	5.658,30
OŠ Leskovec	4.315,45
KS Hajdina	639,00
OŠ Gorišnica	6.432,00
KK TOZD Gostinstvo Ptuj Breg Ptuj	2.592,60
Zavod Radio-Tednik Ptuj	3.937,25
Obč. sodišče za prekrške Ptuj	2.946,10
OŠ Ivana Spolenjaka Ptuj	6.374,35
Klub mladih Ptuj	189,80
Obč. konf. ZSMS Ptuj	594,35
Ljud. in študij. knjižnica Ptuj	2.971,50
Dom upokojencev Ptuj	6.898,25
OŠ Franc Osojnik Ptuj	12.554,35
OŠ Juršinci	5.355,65
OŠ Videm	7.942,65
Skupnost socialnega skrbstva Ptuj	5.225,85
OŠ Hajdina	5.633,00
OŠ Majšperk	11.352,25
Srednješolski zavod Ptuj	34.449,25
ZZD Ptuj Reševalna postaja	2.484,20
OŠ Kidričevo	12.095,10
Vzgojno varstveni zavod Ptuj	13.376,70
Perutnina Ptuj TOZD Kooperacija Hajdina	8.993,70
Obč. javno pravobr. Ptuj	814,00
SDK Ptuj	26.871,35
Cestno podjetje Ptuj	18.949,35
OŠ Tone Žnidarič Ptuj	17.110,75
Zavod dr. Marjana Boršt. Dornava	29.064,95
KK TOZD Petovia Ptuj	44.995,30
KK TOZD Farma prašičev Ptuj	39.235,50
KK TOZD Trgovina Ptuj	7.404,85
KK TOZD Tehnoservis Ptuj	64.583,00
KK TOZD Mizarstvo Ptuj	11.919,15
KK TOZD Kletarstvo	24.104,85
KK Ptuj tovarna močnih krmil	10.648,65
Agrotransport Ptuj	46.898,50
OŠ Bratov Reš Desternik	4.792,05
TOZD za PTT promet Ptuj	3.284,00
Panorama Ptuj	3.189,70
Kom. podjetje Ptuj	12.332,20
Perutnina Ptuj	99.957,45
PTT promet Maribor TOZD Ptuj	237,00
Agis Ptuj	109.041,80
PTT TOZD Ptuj	30.206,00
MAP-TOZD Opekarna Ptuj	55.040,20
Prom. sekcija Pragersko	9.097,85
Vodno gospod. podj. Maribor	36.024,25
Kmetijska zemljiška skupnost Ptuj	1.735,75
ZZD Ptuj	5.913,00
ZZD Ptuj	4.700,00
ZZD Ptuj	970,00
KK TOZD Gostinstvo Haloški biser Ptuj	35.200,00
Emona Merkur Ptuj	22.142,60
AGIS TOZD Servisi	9.748,10
AGIS Ptuj	6.708,40
Mestni kino Ptuj	1.064,30
ZZD Ptuj, TOZD sp. medicina	900,00
Regionalna zdravstvena skupnost Maribor Strokovna služba	1.582,85
SKUPAJ:	1.584.264,10

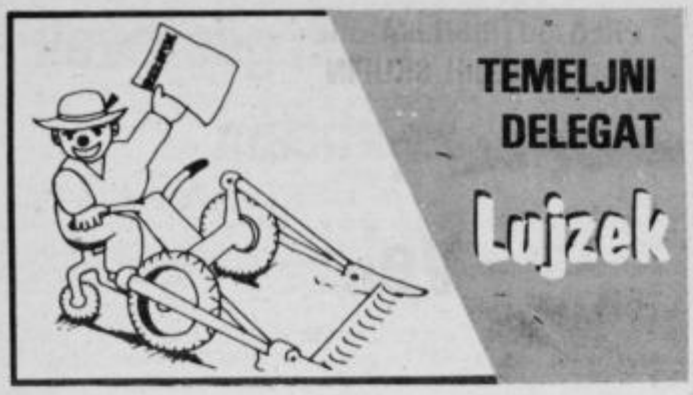

Lepo mi bote pozdrovleni. Za nami sta dvo vejka svetka: fašenk — proznik vseh moških no 8. merc — proznik naših ta bojših polovic. Malo boj pozno pa fseeno od srca čestitan no še enega puseka prilogan fsen ženan, diklinan, materan no babican. Tudi tistin, ki moške hlače nosijo no majo nasploh moško komando pri hiši, kak je to primer z mojo Mico, s kero nemren nikak družinskega samoupravnega sporazuma skleniti, da sen jaz virt pri hiši. Malo sen tak po naši vesi pogledna no 8. merca zabeleža, da so skoro fsi moški svojin slavljenkan rože kupili, sami pa so v gostilni sedeli no v vinskih »rožicah« domu prikolovrotili. Duma blo je malo rompompoma, fse pa se je končalo z oblubami, da so se moški hločari do drugega 8. merca čista zagvišno pobojšali.

No, heca je zadosti. Jaz resno mislin, da si moški malo preveč družinskih direktorskih pravic lastimo. Žena bi mogla na njivi rintati, v službo hoditi, deco roditi no vzgojati, jesti kuhati, po koči posprovlati no še taužnt drugih stvari nareti. Moški pa se preveč samo za svoje »moške« reči brigamo. Nasploh pa je delitev na ženska no moška dela eno zlo krivična zadeva, razen v enen primeri, da pač moški hločari zaenkrat še nemremo dece roditi no najbrž toga tudi nikol nemo zmožni. Če pa bi se to slučajno zgodlo, bi naš narodni prirostek čista zagvišno padna pod normalo, saj se moški strašno bojimo gdo nan začne trebušček rasti no dobi kurečji britof vejkši obseg kak je to normalno no moderno.

Če človek tak malo okoli sebe poškili, smo moški gnešjega cajta pravzaprav slabi »kindermaheri«. V letih moje mladosti je skoro vsoka družina več kak samo enega ali dva otroka mela. Celo pet do deset fačokof se je drlo okoli voglov pa so fsi zadosti kruha meli no so vejki zrasli. Gnešji den pa je pač tak kak je napisa en sodobni pesnik: »Zato se s kontracepcijo borimo, da bi na svetu bil kak cepec manj...«

Pozdrovla vas vaš kontra — cepec Lujz

Skrb za ribji zarod

»Na Muti« ob reki Pesnici pri Gorišnici delavci Vodnogospodarskega podjetja Maribor, TOZD Drava Ptuj, gradijo ribjo stezo za prehod rib iz spodnjega dela Pesnice v zgornji delreke.

Za takšen poseg so se v temeljniorganizacijiin predstavniki Ribiške družine Ptuj odločili zato, da v času drstenja omogočijo ribam nemoten »svatovski pohod« po strugi navzgor. Ribja steza bo dolga okoli 50 metrov in poteka na levem bregu Pesnice in sicer na tistem delu, kjer je zgrajen jez.

fotozapis: zk

SLOVENSKA BISTRICA

Pešec — odločitev o usodi je tvoja

Toplejši dnevi so zvabili iz hiš mnoge občane, ki so sicer bolj »zmrznjene« narave preživljali zimske dneve ob zapečku. Občinsko središče Slovenska Bistrica je utrip bližajoče pomladi občutilo na svoj način.

V tem mestu se namreč pešci srečujejo s precej neprijetno resnico. So zapostavljeni v primerjavi z avtomobilisti. V vsem občinskem središču v tem času ni niti enega vidnejšega prehoda za pešce, ki bi jim zagotovil

Občinsko središče brez opozorilnih prehodov za pešce

varno pot. Tako se občani največkrat odločajo za tvegane »pobege«. Na srečo doslej še ni bilo večjih nevšečnosti, saj so vsi srečno preskočili iz enega na drugi pločnik.

Nekoliko težje je za starejše občane in otroke, saj njih noge niso tako hitre. Zato ni malo primerov, ko se previdnejši pešci le s težavo »prerinejo« na drugo stran ceste. Če ob tem povdarimo, da prav skozi občinsko središče vodi republiška cesta Ljubljana—Maribor, nevarnosti za pešce še zdaleč niso majhne.

Besedilo in posnetek: Viktor Horvat

PRIMER ZA VZGLED

PONOSNI NA DUŠANA

Že večkrat smo v Tedniku pisali o ljudeh, ki so s svojimi dejanji kakorkoli zaslužili, da za dogodek zvedo vsi. Tudi tokrat se je zgodilo nekaj nevsakdanjega. Ivo Težak, ravnatelj OŠ Franc Osojnik v Ptuju nas je obvestil o pogumnem in predvsem poštenem ravnanju Dušana Hajduka, učenca 7 a razreda na tej šoli.

Ko smo ga obiskali je s poukom že končal in dežurni je brž odhitel k njemu domov, da se vrne. Kmalu sta se oba vrnila. Učitelji so nama odstopili eno izmed prostih sob in je stekel pogovor, v začetku sicer bolj sramežljiv, pa vedno bolj zanimiv:

„V nedeljo, 4. marca okoli 19. ure sva se z avtomobilom vračala z mamo iz Maribora, kjer sva obiskala teto. Čeprav sem se že ne vem kolikokrat peljal po tej poti sem tudi tokrat opazoval okolico. Pri Slovenji vasi sem ob cesti zagledal rjavo usnjeno torbo. Takoj sva ustavila in ko sem jo dvignil ni bila preveč težka. Najprej sem se ustrašil, pomislil sem, da bi lahko bila v torbi kakšna bomba ali kakšna druga nevarnost. S strahom sem jo nesel v avto in jo pozneje le odprl. Sprva sem videl le polno nekakšnih dokumentov in papirjev ter denarnico, zato sem tobro brž zaprl in se odločil, da jo z mamo zapeljeva na postajo milice.

Najprej sva seveda odšla domov in povedala, kaj sem našel, nato pa sva odšla na milico. Tam sva dežurnemu miličniku vse oddala in šele takrat sva začudena pogledala, ko sva videla kaj vse je bilo v torbi. V denarnici je bila tudi osebna izkaznica na ime Milan Puhar iz Bosne ter 7040 avstrijskih šilingov in 500 din. Med tem ko je miličnik delal zapisnik, sem slišal preko UKV zveze, da pogrešajo torbo z dokumenti na isto ime. Miličnik je takoj javil, da je torba z vsemi dokumenti na PM v Ptuju. Po zapisniku sva z mamo odšla domov, miličniku pa pustila telefonsko številko.

Čez dobro uro in pol so naju poklicali domov in sporočili, da je Milan Puhar na postaji milice v Ptuju. Ko sva prišla pred poslopje je tovariš Puhar že čakal zunaj in se zahvaljeval. Vesel je bil in srečen, da je dobil vse nazaj. Dejal je, da je zdomec in da dela na Dunaju. Pri Slovenji vasi so ga ustavili miličniki in ko je izstopil je v roki držal torbo, ko se je vračal v avtomobil je imel torbo pod pazduho in ko je odprl vrata mu je zdrknila na tla. Nato se je odpeljal naprej in čez nekaj časa torbo le pogrešal. Miličnikom je oddal

Dušan Hajduk: „Ne vem, zakaj delajo takšen cirkus iz tega, to bi storil vsakdo..."

Foto: M. Ozmec

prijavo in ker sem torbo našel jo je hitro dobil nazaj. Na postaji milice mi je odštel 15 odstotkov nagrade, čeprav je nisem zahteval. Preden smo se poslovili je vzel tovariš Puhar še moj naslov, se še enkrat zahvalil in mi stisnil roko v pozdrav."

Dušanu je srce močno razbijalo, vesel je bil, kajti takšne torbe ne najdeš vsak dan. Še bolj vesela je bila njegova mama Magda in oče Franc iz Kajuhove 2 v Ptuju. Veseli in ponosni pa so tudi Dušanovi sošolci iz 7 a razreda na OŠ Franc Osojnik v Ptuju in večina od njih je dejala, da bi storili isto, kot Dušan. Najden predmet bi takoj izročili najbližji postaji milice. In prav je tako. Vsak trud je poplačan in več kot tistih 15 odstotkov nagrade pomeni Dušanu tisto neizmerno zadovoljstvo, da je nekomu pomagal z dobrim delom. Gotovo bi storili enako kot on, ali ne?

M. Ozmec

ČREŠNJEVEC

Podelili Ingoličeve bralne značke

Na osnovni šoli Veljka Vlahoviča v Črešnjevcu so letos mnogo prej kot običajno končali s tekmovanjem za Ingoličevo bralno značko. To so napravili zaradi tega, da bi lahko kar najbolj svečano proslavili »Teden Veljka Vlahoviča«, ki so ga letos prvič organizirali na tej šoli. Sklepno svečanost so imeli že 2. marca, med gosti pa so pozdravili Janeza Švajncerja, pisatelja iz Maribora in Poldeta Bibiča, znanega gledališkega in filmskega igralca.

Za Ingoličevo bralno značko je skupaj tekmovalo 121 učencev ali 78,5 % vseh učencev na šoli, tudi to je svojevrsten rekord! K takšnemu uspehu pri spoznavanju domače knjige so pripomogle, poleg staršev predvsem požrtvovalne učiteljice, ki so žrtvovale marsikatero prosto uro, da so skupno z učenci razpravljale o vsebini knjig in usmerjale delo. Nižji razredi so bili v tekmovanje vključeni v obliki razrednega obravnavanja posameznih del domačih književnikov, tekmovalce iz višjih razredov pa je vodila požrtvovalna mentorica Francka Rajh.

Na sklepni svečanosti so podelili 29 zlatih, 24 srebrnih in 30 bronastih Ingoličevih bralnih značk, dodatno pa še 39 cicibanovih. Svečanosti se je udeležilo tudi veliko krajanov, zlasti staršev učencev, ki so skupno ugotovili, da je takšna oblika izobraževanja zelo koristna pri oblikovanju mladega človeka. Viktor Horvat

GLAVNA NALOGA LD „BORIS KIDRIČ" KIDRIČEVO

VARSTVO IN GOJITEV DIVJADI

V 23. lovskih družinah, ki delujejo na območju ptujske in ormoške občine in so združene v Zvezo lovskih družin Ptuj je včlanjenih okoli 800 lovcev. Med njimi se lovska družina „Boris Kidrič" Kidričevo opravičeno prišteva med bolj aktivne lovske družine. Njenih 48 članov upravlja z razmeroma bogatim loviščem, ki meri okoli 5000 ha. Gozdovi, grmičevje, njive in travniki nudijo številni divjadi še vedno kar ugodne življenjske pogoje.

V petek 2. marca smo se skoraj vsi člani LD „Boris Kidrič" zbrali na redni letni konferenci. V vsebinsko bogatih uvodnih poročilih, ki so jih dali člani upravnega odbora in predsedniki komisij, smo slišali marsikaj zanimivega, kar bi morda še zanimalo širši krog delovnih ljudi in občanov. Zato bom skušal to na kratko napisati.

Kljub relativno obilnemu odstrelu divjadi v letu 1978 opažamo, da stalež divjadi, razen pri srnjadi, iz leta v leto upada. Člani si prizadevamo, da bi to stanje popravili. Z vsakoletnim gospodarskim načrtom urejujemo odstrel posamezne vrste divjadi. Če je potrebno, divjad naseljujemo tudi od drugod. Tako kupimo vsako leto po več sto fazanov — kebčekov. Do jeseni jih gojimo v obori, nato pa izpustimo v naravo. V zimskem času imamo lovci še posebno skrb za varstvo divjadi. Po vsem lovišču imamo na številnih mestih krmišča za fazane. Ta krmišča dnevno zalagamo s koruzo v storžih. To delo ni vedno lahko, zlasti še takrat, ko moramo v visokem snegu po več sto metrov daleč do krmišč. Druge divjadi posebej ne krmimo. Opažamo pa, da se srnjad, zajci in tudi jerebice kaj radi združujejo v okoli krmišč. Tudi njim se prileže koruzni storž zlasti takrat, ko se jim je težko dokopati do zelene hrane.

Za prehrano in zaščito divjadi skrbimo tudi s tem, da v lovišču urejujemo remize. Določene predele pogozdujemo s sadikami iglavcev in drugih vrst dreves in grmičevja. Na lastnih njivah, ki smo jih odkupili od kmetov, pridelujemo tudi koruzo in druge krmne rastline. Kaj več ne moremo storiti, da bi nam stalež divjadi ne upadel. Tako je tudi zajcev vsako leto manj. Napadajo jih razne nalezljive bolezni, zajci pa so postali manj odporni proti njim. Zaenkrat imamo v lovišču še kar zadovoljivo število jerebic, divjih rac in lisic. Pozimi zaidejo k nam tudi divji prašiči. Tudi kak jelen se za kak dan pojavi. Običajno pa priletijo k nam tudi kljunači, divje gosi in žerjavi in še druga divjad, ki se mora zaradi mraza in ledu umakniti iz severnih krajev Evrope.

Ker je pomembni vir dohodka lovskih družin turizem, smo se tudi mi odločili, da vsako leto sprejmemo določeno število tujih pa tudi domačih gostov. V zadnjih dveh letih smo veliko iztržili s prodajo srnjakov, ki so jih pri nas uplenili tuji lovski gostje. To nam je tudi veliko pripomoglo v materialnem pogledu in omogočilo, da smo pričeli z gradnjo lovskega doma, ki ga bomo odprli predvidoma ob prazniku občine Ptuj v letošnjem letu. Seveda smo lovci za gradnjo tega doma tudi sami veliko prispevali s prostovoljnim delom, materialom in tudi z denarjem. Zato je ta delež precej večji od tistega, kar smo morali dati za gradbeni in drugi material.

Kljub nekaterim pomanjkljivostim in slabostim v našem delu smo ocenili, da smo z opravljenim delom in doseženimi uspehi lahko kar zadovoljni. Na tej konferenci smo sprejeli vrsto pomembnih sklepov, navedem naj le nekatere:

Vključili se bomo v ohranitev in izboljšanje naravnih pogojev za divjad. Tudi nadalje bomo urejevali remize, pridelovali koruzo in druge krmne rastline. Nabavili bomo fazane kebčke in zgradili zanje še eno oboro.

Takoj, ko bo vreme dopuščalo, bomo nadaljevali z gradnjo lovskega doma ter njegove ololice. Bolj dosledno kot doslej bomo opravili lovsko čuvajsko službo in preganjali divji lov, ki se je v zadnjem času spet močneje razpasel.

Z največjo odgovornostjo se bomo vključili v obrambne in varnostne zadeve, saj smo za varnost kot lovci, ki imajo orožje, še posebej odgovorni. Posebno skrb bomo morali posvetiti tudi strokovnemu izobraževanju.

Na konferenci, ki je potekala v svečanem obeležju smo sprejeli tudi 5 novih članov. Kar devet zaslužnih članov je na konferenci prejelo znak za lovske zasluge. Podpredsednik Zveze lovskih družin Ptuj Janez KOSTANJEVEC je podelil znak za lovske zasluge naslednjim: Ivanu ANŽELCU, Blažu DREVENŠKU, Matiji FRČECU, Janezu GOJKOVIČU, Rudolfu NAHBERGERJU, Jakobu ŠPRAHU, Jožetu VRATIČU, Francu ZUPANIČU, in Vladotu ZUPANIČU.

Drago Čater

Priznanja in nagrade za pridelovalce sladkorne pese

ORMOŽ

»41 ton čiste pese na hektar in 16,8 odstotkov sladkorja je zelo dober rezultat pri pridelovanju sladkorne pese,« je dejal Jože Miklavc, predsednik komisije za podeljevanje priznanj in nagrad kmetovalcem-pridelovalcem sladkorne pese. Najboljši kmetje so v letu 1978 pridelali celo 60 ton pese na hektar in je zato napoved, da v letošnjem letu v povprečju pričakujejo 50 ton čiste pese na hektar zelo resna in umestna.

Tako je predstavnik mariborskega kmetijskega zavoda ocenil prizadevanja kmetovalcev pri pridelovanju nove industrijske rastline, ki je svoje mesto že našla na poljih ormoške, ptujske, lenarške, murskosoboške, lendavske, mariborske, varaždinske in čakovske občine. Lanskoletno tekmovanje pridelovalcev pese je bilo zelo uspešno. Pričakovati je, da bodo s tem nadaljevali, kajti na tak način bomo v severovzhodni Sloveniji pridelali še več sladkorne pese.

Lani so na zasebnem sektorju kmetje zasejali kar 300 hektarjev pese, za setev se je odločilo 883 kmetovalcev, od teh so jih prejšnji teden tudi 50 nagradili. Dobili so posebna priznanja in 1000 dinarjev nagrade. Prihodnje leto, ko bodo ponovno zbirali najboljše, bodo v sladkorni tovarni na osnovi podatkov in rezultatov lahko določili najboljšega pridelovalca.

Najboljši pridelovalci sladkorne pese so si po razdelitvi nagrad in prijetnem pomenku še ogledali gradnjo sladkorne tovarne. O pomenu uvajanja nove industrijske rastline na polja severovzhodne Slovenije so najboljšim pridelovalcem govorili Vinko Štefančič, direktor tovarne v izgradnji, Jože Miklavc, Terezija Štefančič, vodja službe za pridelovanje sladkorne pese in drugi.

zk

Med najboljšimi pridelovalci sladkorne pese je bil tudi Anton Frangež, kooperant KZ Rače (na posnetku levo) in kmetovalci iz ptujske občine: Anton Kaučevič, Franc Županič, Ana Petrovič Martin Šimenko in Alojz Trunk.

foto: zk

Zaskrbljujoče stanje naših kulturnozgodovinskih spomenikov

Pokrajinski muzej v Ptuju je eden izmed tistih zavodov, ki mu je naložena skrb za kulturno dediščino, ki jo hranimo kot muzejske eksponate ali pa jo predstavljajo zgradbe v katerih se te zbirke nahajajo. Ob tem pa moramo reči, da niso nič kaj v zavidljivem položaju in takorekoč nemočni pred zobom časa, ki jih neusmiljeno obdeluje in bodo, če ne bomo še pravočasno ukrepali, propadli. Iz leta v leto smo tudi vse bolj na tesnem s finančnimi sredstvi in muzej sam ter tudi občinska kulturna skupnost ne bosta zmogla sanirati tako velikih stavbnih kompleksov.

Problemi se pojavljajo predvsem na grajskem objektu, kjer bi morali ponekod nujno urediti streše, tu je problematika strojev, pa izolacije pred vlažnostjo do ureditve sprednjih muzejskih prostorov, ki so namenjeni arheologiji. Omeniti je ob tem potrebno tudi kulturne spomenike izven ožjega muzejskega območja — kot je ureditev mitrejev in Povodnovega muzeja.

Pojavljajo se problemi, ki se jih bodo morali lotiti ne samo tisti, ki delajo v kulturi temveč tudi ostali, ki so jim namenjeni v širšem in ožjem območju občine in republike. Racionalno bo potrebno začrtati dejavnost na tem področju v naslednjem planskem obdobju, biti strpni pri izvajanju del in ugotavljati prioriteto na enem ali drugem objektu.

Pred novim srednjeročnim obdobjem je še posebej potrebno povdariti, da ne smemo čakati, ampak prisluhniti vsi potrebam in pozorno spremljati dela ter pomagati, ker bomo le tako lahko učinkoviti do odnosov v republiški kulturni skupnosti.

Če bomo denar še naprej tako drobili in če ne bo koordiniranega dela tudi večjih uspehov ne bo. Muzejski delavci upravičeno pričakujejo razmišljanje o nakazani problematiki in enotni pristop v novem srednjeročnem obdobju.

Dosti bolj učinkovite bodo morale biti tudi družbenopolitične organizacije, zlasti zveza komunistov. Predvsem pa pogrešajo aktiv komunistov, ki bo povezoval vse delavce — komuniste v kulturnih institucijah. V občini imamo veliko dela in problemov in če ne kdo drugi — bi, morali prav komunisti dati pobudo za enotno reševanje nastale situacije ter nakazane smernice prenašati med delavce v svoje kolektive učinkovitejše pa bi morale nastopati tudi sindikalne organizacije.

šm

Razstava in srečanje ukradenih otrok

V Tedniku smo že zapisali letošnji obsežen razstavni program Pokrajinskega muzeja v Ptuju, ki se tudi na tak način vključuje v razgibano razstavno, kulturno in drugo življenje občine in mesta. V teh dneh so že stekle priprave in razgovori o razstavi o ukradenih otrokih, ki jo delavci muzeja nekako posvečajo tudi letošnjemu mednarodnemu letu otroka. Niso še zbledeli spomini tistih, ki so v najnežnejšem obdobju svojega življenja ostali brez staršev in se znašli v povsem tujem svetu, med tujimi ljudmi. Vršilka dolžnosti ravnatelja Pokrajinskega muzeja v Ptuju prof. Ljubica Suligoj, je o pripravah na to razstavo povedala:

»Razstavo vključujemo v program naše razstavne dejavnosti v letošnjem letu in jo posvečamo jubilejnemu partijskemu letu, odprli jo bomo 18. aprila.

S celjskim muzejem ljudske revolucije smo v stiku tako, da bodo oni svojo razstavo prenesli k nam in v zgornjih prostorih razstavnega paviljona bodo dokumenti iz obdobja okupacije — predvsem raznarodovalna politika Nemcev, nacizem na splošno v nekdanjem spodnjem Štajerskem in najbolj grozljivi podobi — odnos nacizma do naših otrok, katerih starši so padli ali pa bili kako drugače žrtev nacističnega nasilja.

V spodnjem prostoru razstavnega paviljona Dušana Kvedra bo Ljudska in študijska knjižnica razstavila celotno literaturo, ki jo ima o nacizmu in nacističnem nasilju ter bo dala povdarek na nacističnem nasilju v odnosu do naših otrok.

Mi kot ustanova pa se pripravljamo tudi na izdajo spominske publikacije v kateri bomo zapeli izpovedi naših ukradenih otrok in hkrati tudi posredovali fotografski material, ki ga imamo na voljo.

Priprave so v teku, moramo pa povdariti, da smo imenovali tudi posebni pripravljalni odbor in načrtujemo po otvoritvi razstave tudi srečanje ukradenih otrok ptujske občine. Po statističnih podatkih jih na našem območju živi 49.

Moram povedati tudi to, da je ptujska banka imela veliko razumevanja za našo prošnjo in nam bo nudila v tej akciji tudi materialno pomoč kot pokroviteljica razstave in srečanja ukradenih otrok, za kar ji gre iskrena zahvala.«

mš

Zimska idila

Ne samo v planinskem svetu, tudi v ravninskem svetu, v dolinah in nižinah lahko najdemo lepe zimske motive, zimsko idilo. To dokazuje tudi posnetek na polju ob Dravi pri Središču.

Besedilo in posnetek:
R. R.

Knjiga išče bralca

Za knjigo je vse večje zanimanje tudi med delavci v združenem delu. Dokaz temu je tudi spodbuda delavcev in akcija sindikalne konference v Impolu v Slovenski Bistrici, kjer so sklenili, da bo v prihodnje vsakih 14 dni prihajal v delovni kolektiv IMPOL bibliobus, ki doslej že redno obiskuje 4 kraje v bistriški občini.

Prvi obisk bibliobusa v Impolu je bil uspešno uresničen na sam Dan žensk 8. marca, drugi obisk pa bo 22. marca, v prihodnje pa redno vsakih 14 dni. S tako obliko rednega izposojanja knjig so delavci v Impolu prvi v bistriški občini začeli konkretno uresničevati gesla »Kultura delavcem« in »Knjiga išče bralca«.

Viktor Horvat

Uspeh razstave folklore

Prejšnji teden so v razstavnem paviljonu Dušana Kvedra v Ptuju zaprli razstavo ob 10—letnici delovanja folklornega društva Ptuj in 40—letnici folklorne sekcije v Markovcih.

Razstavo si je ogledalo skupno 922 obiskovalcev. Čeprav je orgaizator razstave pričakoval večji obisk, saj je bila odprta v času prireditev ob kurentovanju, kljub temu pomeni število obiskovalcev priznanje folklornemu društvu za njegovo uspešno delo.

MG

Poprečno 25 učencev na en oddelek

Na osnovnih šolah v ptujski občini je bilo v šolskem letu 1965/66 348 oddelkov, s skupno 10.317 učenci. Tako je prišlo poprečno na en oddelek skoraj 30 učencev, ali računsko 29,6 učenca.

V tem obdobju smo na področju osnovnega šolstva že veliko napravili in tudi dosegli. Tako imamo danes v vseh osnovnih šolah skupno še 342 oddelkov z 8.662 učenci in je v enem oddelku poprečno 25,3 učenca. Iz podatkov izobraževalne skupnosti občine Ptuj izhaja, da imamo poprečno 25 učencev v enem oddelku že od šolskega leta 1975/76 dalje.

N. D.

PRED JUTRIŠNJIM SREČANJEM MALIH VOKALNIH SKUPIN SLOVENIJE

Odslej bodo srečanja v Velenju

Male vokalne skupine Slovenije so doslej trikrat prinesle med ljubitelji petja veliki dar — bogastvo in žlahtnino in umetne pesmi. Prvikrat so se male vokalne skupine Slovenije in iz zamejstva zbrale 1975. leta v Črni na Koroškem, geslo prvega srečanja pa je bilo »Kdor poje, v srcu hudo ne misli«. Drugo srečanje je bilo v Moravčih, tretje pa lani v Velenju. Ker male vokalne skupine še niso imele določenega kraja za vsakoletna srečanja in z namenom, da bi prispeval svoj delež kulturnega poslanstva, tako pri ohranjevanju slovenske narodne in umetne pesmi, kot pri spodbujanju za ustanovitev malih vokalnih skupin, je prevzel organizacijo srečanj Radio Velenje, organizacijska enota Centra za informiranje, propagando in založništvo Velenje.

Letošnje, četrto srečanje malih skupin Slovenije bo v Velenju jutri, 16. marca, v tamkajšnjem domu kulture. Male vokalne skupine štejejo od 3 do 7 pevcev oziroma pevk in so se na srečanje prijavile s petimi skladbami, posebna žirija pa je izbrala za nastop 2 skladbi. Na zaključku srečanja bodo pevci zapeli Danila Bučarja »Mojo gošo«, vsi skupaj pa Radovana Gobca »Zdravico svobodi«.

Dosedanja srečanja malih vokalnih skupin Slovenije so pokazale, da bi morali nameniti poslanstvu teh skupin večjo pozornost, čeprav je jasno, da bodo morale same skupine načrtneje delati ter bogatiti in posodabljati repertoar. Jutrišnje, 4. srečanje malih vokalnih skupin Slovenije v Velenju bo nova priložnost za dogovore o nadaljnjem delu ter za strnitev sil, da bi tudi te skupine prispevale pomemben delež pri ohranjanju slovenske narodne in umetne pesmi.

KLUB MLADIH V PTUJSKEM GLEDALIŠČU

V zadnjem času je vse več slišati o uspehih plesno scenske, literarne in recitacijske sekcije Kluba mladih v Ptuju. Mladi so sodelovali na lanskoletnem srečanju Jugoslovanskih eksperimentalnih gledališč v Novi Gorici, na republiškem srečanju pesnikov in pisateljev začetnikov v Gradišču pa je sodeloval Branko Ciglar.

Ta teden se bodo vse tri sekcije prvič predstavile širši ptujski javnosti s predstavo v ptujskem gledališču. Branka Bezeljak-Glazer, predsednik programskega sveta Kluba mladih v Ptuju nam je o tem povedala:

»To bo pravzaprav gledališka predstava, ki pa ni zgrajena na dramskem tekstu, ampak na poeziji. V prvem delu programa bomo predstavili odlomek pod naslovom pesem, v njem pa bomo predstavili vse avtorje—pesnike, ki so sodelovali na področnem srečanju pesnikov in pisateljev začetnikov v Ptuju, lani jeseni. Skupaj s plesno scensko sekcijo bomo to povezali kot nekakšen dogodek. Drugi del pa ima naslov pravljica. S tem programom sta recitacijska in plesno scenska sekcija sodelovali že v Novi Gorici, pa tudi na srečanju klubov mladih smo sodelovali s tem programom, le da smo ga malenkost spremenili. Ta del je grajen predvsem na poeziji Srečka Kosovela in Svetlane Makarovič.

Kot koreograf in režiser je glavni nosilec predstave Mira Mijačevič, sicer tudi vodja plesno scenske sekcije. V predstavi oziroma programu nas bo sodelovalo 15, če odštejemo tiste ki bodo skrbeli za tehniko. No, vse te predstave in prireditve smo že imeli v Mladinskem klubu, tako, da so tisti, ki klub obiskujejo redno vse to že videli in poslušali. Žal pa nam do letos ni uspelo, da bi naše delo in prizadevanja predstavili ptujski javnosti. Tako smo se dogovorili s kulturno skupnostjo in bomo ta teden, najverjetneje v petek tudi nastopili.«

Prireditev bo vsekakor izredno zanimiva in nasploh nekaj novega, zato si jo je vsekakor vredno ogledati.

—OM

VIDA ROJIC

UPORNE SLOVENSKE GORICE

(88. nadaljevanje)

KURIRSKE POSTAJE V SLOVENSKIH GORICAH

Za rednejše stike vojaških enot s političnimi organizacijami in med samimi vojaškimi in političnimi organizacijami so ustanavljali po Sloveniji kurirske TV postaje. Vse kurirske linije na Štajerskem in Koroškem so sestavljale III. sektor relejnih TV (terenskih vojaških) postaj Slovenije z znakom S (Štajerska). Štajerski sektor je imel pet linij: moravsko, pohorsko, kozjansko, ptujsko in prekmursko.

Vzhodni del Slovenskih goric je spadal v prekmursko linijo. Ptujski del Slovenskih goric je zajela TV—14 s središčem na Ptujskem polju. Povezovala je ptujski del Slovenskih goric z ormoškim in ljutomerskim delom, kjer je delovala kurirska postaja TV 15, in z zahodnim s sedežem pri Vurberku. Vse te postaje so ustanovili šele poleti 1944, ko se je gibanje v Slovenskih goricah močneje razvilo.

Zaradi močnih madžarskih patrulj, so ustanovili še dve kurirski postaji: TV—15 in TV—15 B. TV—15A se je zadrževala jugovzhodno od Ljutomera v hiši Jožeta Škrleca. V zaselku Šprincu. Blizu Mure pa je imela sedež TV—15—B. Vodil jo je komandir Elemir Rajner—Vinc.

TV—15 se je zadrževala največ na Kogu. Povezovala je ptujski, ljutomerski in medžimurski predel. Močno oporišče TV—15 je bilo pri Šnajderjevih v Zasavcih. Kurirje TV—15 pa so sprejemali pod svojo streho tudi Jože Sovič v Hermancih, Rizmanovi, Jože Hlebec in Marija Zadravec v Lača vesi, Julijana Štampar na Kogu, Ivan Meško na Vitanu in Jože Lah v Vodrancih. Bunkerje so kurirji uredili pri Šnajderju v Zasavcih, pri Julijani Štamparjevi na Kogu, v gozdu Jožeta Borka v Vodrancih in v skednju Neže Luckovičeve v Globokem.

Na TV—15 je bilo s komandirjem do šest kurirjev. Prvi komandir je bil domačin Janez Viher-Oskar, čez nekaj tednov pa Vinko Puklavec-Srečko. Ko je odšel Puklavec na politično delo, ga je zamenjal Alojz Dolinšek-Pavel. Drugi kurirji so bili: Martin Curin-Miran, Franc Novak-Vitko, Silvo Vaupotič-Mirko, Franc Zadravec-Dušan in Štefan Mlinarič-Silvo. Bili so kmečki sinovi, delavci in obrtniški pomočniki.

Postaja TV 15 je imela javko pri Veliki Nedelji s TV 14, pri Cerovcu za ljutomersko okrožje, na Robanji za Prekmurje.

S kurirji TV—15—B so se kurirji s Koga srečevali pri Cirilu Štraklu na Slamnjaku. Z napadi na graničarske postojanke si je postaja TV—15 pridobila orožje.

Na javkah so kurirji prevzemali in oddajali pošto. Njihova naloga je bila tudi, voditi vojaške in politične aktiviste od javke, kjer so jih prevzeli, do javke, kjer so jih predali kurirjem sosedje postaje. S postaje TV—15 je bilo moč priti v Prekmurje, kjer je bila v Murski Soboti pri Jožku Brumnu kurirska postaja TV kakor tudi v Puconci pri Marici Gašperič.

Na radgonskem območju so ustanovili kurirsko postajo TV—13 pri Ivanu Križanu v Sp. Ščavnici. Rekli so ji Markova postojanka. Imela je oporišča še pri Francu Kosarju in Karlu Matiji v Radvencih.

Postojanka kurirske postaje TV—15 pri Jožetu Soviču v Hermancih

TV—14 postaja je imela v Slovenskih goricah svojo zemljanko v gozdu Slamošina pri Polenšaku. Prvi komandir te postaje je bil Rudi Sever-Vojko, študent iz Moškanjc, ki je padel 4. februarja 1945 v Gorišnici. Tedaj ga je zamenjal Ivan Fric-Vitez iz Gorišnice.

TV—14 je bila najmočnejša kurirska postaja, ki je delovala na slovenskogoriških tleh. Štela je okrog dvajset kurirjev.

TV—17 pri Vurberku, ki je povezovala Slovenske gorice s Pohorjem in Kozjanskem, je imela veliko zeljanko za Zelenikovo domačijo v Ciglencah 52. V njej je bilo prostora za dvanajst do petnajst kurirjev. Predtem je imela postaja dve manjši zemljanki, eno v Vodanovi grapi pri Vurberku in drugo pri Hrastovcu. Na jugovzhodu je postaja vzdrževala zvezo s postajama TV—16 in TV—14—A na desnem bregu Drave.

OKROŽNI IN OKRAJNI KURIRJI

Vsi okrožni odbori v Slovenskih goricah so imeli svoje kurirje, včasih le po dva, po tri, ponekod pa več.

Ptujski okrožni kurirji, po preureditvi okrožja, oktobra 1944, v okraj mariborskega okrožja — okrajni kurirji, so imeli zemljanko v Zabovcih. Bilo jih je pet. Vodil jih je komandir Rudi Korošec. Pošto so prenašali tudi v Slovenske gorice.

Komandir okrožnih kurirjev za ljutomersko okrožje je bil jeseni 1944 Alojz Vrbnjak-Jurek, njegov namestnik pa Anton Kosi-Bojan, po Vrbnjakovi smrti pa komandir. Vrbnjak je padel decembra 1944 v Podgradju.

V Spuhlji pri Ptuju so verjetno iz zasede pokončali tudi decembra 1944 štiri kurirje, ki so se vračali s Polenšaka v Slovenskih goricah. Živ je ostal komandir, ki je bil tedaj na drugi poti.

Javka ljutomerskih okrožnih kurirjev in kurirjev okraja Radgona in Ljutomer je bila v gozdu Selišču. Od tu je vodila pot do javke pri Francu Kelcu in dalje h Križanu v Sp. Ščavnico do Markove postojanke, kjer je bil sedež postave TV 13. Okrožni in okrajni kurirji so bili povezani tudi z vojaškimi kurirji na TV postajah.

Ljutomerski okrajni kurirji so imeli svojega obveščevalca Janeza Viherja-Oskarja, prej komandirja kurirske postaje TV—15. Po ustanovitvi dveh okrajev, Radgona in Ljutomer, je vodil ljutomerske kurirje Jože Kralj-Trpko, radgonske pa Laci (Franc Mulec). Drugi kurirji so bili: brata Jože in Slavko Kovačič, Franc Kavčič-Jakov in Franček Horvat-Berlan ter še nekateri.

Po Slovenskih goricah je prenašalo pošto in spremljalo aktiviste ter vojaške novice še veliko kurirjev. Bili so kurirji političnih delavcev na terenu, kurirji iz mariborskega okrožja, kurirji slovenskogoriškega okrožja in pozneje lenarškega okraja. Kurirji so imeli tudi ciklostilne tehnike za raznašanje tiska.

Ni potrebno posebej poudarjati, kako potrebni so bili kurirji vseh vrst osvobodilnemu boju, saj so združevali osvobodilni boj okrajev, okrožij in pokrajin.

Kurirji so poleg svoje osnovne naloge sodelovali v Slovenskih goricah tudi pri mobilizaciji in napadi na sovražnikove postojanke.

Delovanje kurirjev v Slovenskih goricah je bilo nevarnejše kot v marsikaterem predelu Slovenije, ker je bilo na ozemlju veliko orožniških postaj, vermanskih in graničarskih postojank, vaških straž in od jeseni 1944 še kozaška policija v vzhodnih Slovenskih goricah ter vojaške enote, ki so nadzirale gradnje utrdb in tudi oprezale za partizani.

Rudi Sever-Vojko, r. 1920, komandir 14—TV postaje. Padel 4. februarja 1945 v Gorišnici

Nemci so orožniške postaje leta 1944 močno okrepili. Na nekaterih je bilo po 15, 20 in več orožnikov in pomožnih policistov. Vse nemške enote so bile oborožene tudi z izdatno količino avtomatskega orožja, kar je partizanom terencem in kurirjem primanjkovalo.

Ker so Nemci pripravljali zasede, je padla do konca vojne iz kurirskih vrst prenekatera žrtev. Tudi izdajalci so jih zakrivili. Zaradi njih so Nemci prijeli več družin, ki so kurirjem nudile zatočišče. Kozaki pa so ubili dve hčerki Antona Šnajderja iz Zasavec in Rizmanovo hčerko iz Lača vesi, ki so sodelovale s kurirji.

Viri: Edi Golc-Švigelj: Razvoj kurirskih zvez na Štajerskem, Savinjski vestnik 10. 9. 1954, Štajerski kurirji, Slovenski poročevalec 18. 5. 1954; Drago Novak: Prlekija v NOB; Janko Horvat: Kurirji ptujskega okraja.

Se nadaljuje

POPRAVEK

V 87. nadaljevanju sestavka UPORNE SLOVENSKE GORICE je nepravilno natipkano, da je bil Sergej (Boris Kraigher) član Poverjeništva POOF za jugovzhodno Štajersko, pravilno je: Sergej Kraigher.

Za 8. marec v Ključarovcih

Vas Ključarovci se pričenja v sredini med Ormožem in Tomažem in se razprostira daleč po dolini proti Tomažu. „Paradiž mojega življenja" jo je imenoval Ksaver Meško v svojih „Zbranih spisih", naš priljubljeni pisatelj, ki je iz te vasi doma.

Bolj tihi in vneto delavni so prebivalci te doline. Z vsem svojim življenjem so navezani na delo in skrb za svoj obstoj, saj v hribe prislonjene njive zahtevajo mnogo trdega dela, da iztisneš iz njih to, kar je potrebno človeku za vsak dan. Ljudje tu ne poznajo počitka in razvedrila. Edina zabava jim je doslej bila vsakoletna tombola z veselico.

Pred kratkim pa je začel tu delovati mladinski aktiv, ki se je 3. marca za praznik žena izkazal z lepo prireditvijo za naše matere. Pričela se je s pozdravom in recitacijami, nato pa so prikazali igrico „Ciganka". Vse žene so z velikim navdušenjem spremljale prireditev. Po predstavi so žene malo pogostili. Že ob prihodu so jim pripeli šopke, najstarejši obiskovalki pa poklonili lep šopek nageljčkov. Pozneje so za svojimi ženami prišli še njihovi možje. Ob zvokih domačih muzikantov so se žene veselile dolgo v noč. Bile so veselo razpoložene in hvaležne mladim za vso njim izkazano pozornost. Upajmo pa, da bodo bližnje prebivalce še presenetili s kakšno enako predstavo, saj so tudi naše kmečke žene oziroma vsi, potrebni občasnega razvedrila.

Torej Ključarovski mladinci le pogum, začetek je že tu, pozneje gre vedno bolje.

F. M.

SLOVENSKA BISTRICA

Med gasilci DO „Steklo"

Pred nedavnim so člani industrijskega gasilskega društva Steklo iz Slov. Bistrice pridali številnim že osvojenim dosežkom še enega. Letna konferenca društva je bila zato prava priložnost. Na posebno svečan način so ob sodelovanju predstavnikov kolektiva, občinske gasilske zveze in številnih društev s katerimi tesno sodelujejo že vrsto let, predali svojemu namenu nov gasilski orodni avtomobil IMV 2200 D, novo garažo in orodjarno. To je pomenilo tudi konec delovanja društva v utesnjenih in neprimernih prostorih. Velik del sredstev za nabavo novega gasilskega avtomobila so člani društva zagotovili z lastnim delom in drugimi oblikami akcij. Pomemben prispevek pa sta v ta namen dala tudi delovna organizacija Steklo in interesna skupnost za varstvo pred požari občine Slov. Bistrica.

Ob tej priložnosti so člani društva, skupno s predstavniki in gosti ocenili dosedanje delovne rezultate in na osnovi izkušenj sprejeli akcijski

Svečanost gasilcev delovnega kolektiva Steklo.

program dela za prihodnje obdobje. IGD Steklo Slov. Bistrica deluje že 22 let in je v tem obdobju zabeležilo mnoge pomembne rezultate tako na tekmovanjih kot tudi v delovnih akcijah in usposabljanju članstva v boju pred požari. S tem se uvršča tudi med najuspešnejša gasilska društva v občini Slov. Bistrica. Odlikuje se tudi po sodelovanju s sosednjimi društvi, med katerimi še posebno uspešno z IGD IMPOL, PGD Slov. Bistrica, PGD Brezje pri Mariboru in PGD Šmarje pri Jelšah.

Društvo šteje 35 aktivnih članov in članic. Ob tem je pomembno še spoznanje, da ima že od ustanovitve vso podporo v vodstvu in v vseh, nad 300 članih kolektiva Steklo, ki so tudi njegovi podporni člani. Na svečanosti, ki je bila povezana z občnim zborom društva so najzaslužnejšim članom podelili občinska in društvena priznanje za izredne delovne in organizacijske uspehe. Občinska priznanja gasilca red prve stopnje sta prejela direktor delovne organizacije Steklo Iztok VREŠ in Štefan REPNIK, priznanje druge stopnje je sprejel Miroslav REBERNAK in red tretje stopnje Maks GRACEJ.

Besedilo in posnetek
Viktor HORVAT

Načrtujemo jubilejna praznovanja

JURŠINCI

V začetku letošnjega leta so člani skupnosti trsničarjev in drevesničarjev v Juršincih sklenili kar najbolj popularno praznovati v letu 1980 skupno tri jubileje:

110 letnico ustanovitve in rednega delovanja prosvetnega (bralnega) društva v Juršincih;

80 letnico juršinskega ceplarstva in trsničarstva povezano s 75 letnico zadružno organiziranega juršinskega trsničarstva;

50 letnico ustanovitve društva kmetskih fantov in deklet v Juršincih, katerega ožja sodelavca sta bila narodni heroj Jože Lacko in pok. Janža Toplak.

Organizator prve obletnice bi naj bilo prosvetno društvo Juršinci, druge skupnosti trsničarjev in drevesničarjev, tretje pa krajevna konferenca SZDL, saj so poleg že omenjenih bili njegovi sodelavci mnogi kasnejši borci NOB, nekateri od njih so padli ali bili ustreljeni kot talci. Za pripravo prireditev ob posameznih obletnicah bi morali imenovati pripravljalne odbore ali komisije, v celoti pa bi se naj vključila tudi komisija za turizem (kmečki) in gostinstvo pri KS Juršinci.

V skupnosti so se dogovarjali, da bi naj bile te prireditve širšega pomena in ne samo za krajevno območje, saj je delovanje omenjenih društev bilo povezano z dogajanji na območju občine, celotnih Slovenskih goric in tudi širše. Prireditve bi naj trajale vsaj en teden, lahko pa bi jih vključili tudi v mesec kulture 1980.

Precej gradiva v zvezi s tem je že zbranega, med drugim kronološki zapis iz zgodovine območja, ki ga pokriva sedanja krajevna skupnost Juršinci in zgodovina juršinskega vinogradništva in sadjarstva ter drevesničarstva in trsničarstva za juršinski okoliš. Prav bi bilo, da bi to besedilo nekoliko popravili in ga potem v celoti objavili v Tedniku, lahko v nadaljevanjih, lahko pa bi izšla kot publikacija, saj si nad 700 let star center Juršinci to zasluži. Stroške za publikacijo bi delno krili iz izkupička od prireditev, delno pa iz družbenih skladov.

Osnutki gradiv so od 10. marca naprej dani v javno razpravo, da bo možno posamezne stvari dopolniti ali popraviti, kar je nujno, če želimo gradivo natisniti. Osnutke lahko zainteresirani dobijo v pisarni KS Juršinci ali pri podpisanem dopisniku v Gor. Oblaki 61.

Franček Holc

8. marec starejše kmečke žene

Vstala je malo pred peto uro zjutraj. Sinko je prišel prejšnji dan malo domov. Ta dan niso imeli pouka, pa tako rad pride, če je le malo prilike za to. Sedaj mora na avtobus, da bo ob sedmi uri spet v šoli, ki je od doma oddaljena okrog 40 km. Sinoči so bili malo na obisku pri hčerki, ki je poročena nedaleč vstran. Povabila jih je za 8. marec praznik žena. Praznik združen z delavnikom. Menda ga vse žene praznujejo tako združenega z delavnikom. Vendar tako vsi pravijo, da je to njihov dan. Nekateri možje jih za ta dan tudi obdarujejo. Hčerki je njen mož kupil lep prstan pa jutranjo haljo. Seveda mlada sta še, pa je to samo po sebi umevno. Ona — mati bi najraje obiskala še drugo hčerko, ker pa je ta bolj oddaljena, je ta večer ne more. Bo pa drugič. Ves dan je z mislijo pri njej. Kmalu bo rodila, pa jo skrbi.

Ko je zjutraj odpravila fanta: je seveda njena prva pot v hlev, kot navadno. Krava je povrgla teličko, še mokra je ležala pod njo. Peta telička je to že v tem letu. Same teličke. Škoda da ni bikec. Še pri živini je moški spol več vreden kot ženski, prav kot pri ljudeh. Saj so bikci dražje plačani, denar je pa denar. Ko se rodi sin, je to še posebno za očeta veliko veselje. Včasih tudi za vse pri hiši in še za sosede. Ne vem zakaj, vendar tako je že od nekdaj, moški so pač moški, ženske so samo zato ker so moškim potrebne — neko nujno zlo pri hiši, ki bi bilo bolje, če se ne bi nikdar rodilo, vendar brez nje ne gre. Je že tako...

Tako, sedaj je treba v hlevu pomolzti sedem krav. Teleta pustiti sesat. Dva večja pijeta že iz posode mleko. Ko je to postorjeno in ko imajo krave polne jasli, pridejo na vrsto svinje, pa kokoši, pes in mačka so tudi lačni seveda. Tako je naenkrat ura osem. Na vrsto pride zajtrk, pospravljanje, pomivanje, vmes pa še živini dodajati hrane, pa še to in ono, vse polno malenkosti je še za postoriti...

Ker zunaj dežuje ne more iti šibja sekat. Za podkuriti ga je treba za vso leto kar precej in odkar ne najemajo več toliko delavcev kot včasih, je to delo gospodinje. Včasih dobi tudi koga za pomoč. Dokler se ne »odpre« delo na polju in v vrtu, naseka vsak dan nekaj, pa je kar dovolj.

Opoldne je treba pripraviti kosilo. Pozimi je za to malo več časa, poleti pa mora biti kar mimogrede pripravljeno. Komaj dobro zakuri, bi že morala biti spet na njivi ali travniku. Ko je pa toliko dela, ljudi pa malo. Edino dobro, da so stroji. Nekako gre. Samo da je zdravje.

V deževnih dneh in pozimi, po kosilu vzame v roke tudi kdaj pa kdaj časopis ali pa krpa in plete. Drugače bere zvečer v postelji, ali v kuhinji ko drugi spijo. Ob treh popoldne, pa se spet začne pri živini isto kot zjutraj, vse do teme.

V času ko so še malo daljše noči, zvečer še malo posedi pri televiziji. Kmalu, ko se bo pričelo delo zunaj, si tega sploh ne more privoščiti, saj je ob deveti, včasih tudi ob deseti uri zvečer tako zmučena, da kar pade na posteljo. Zjutraj se pa tako kmalu spet sveti na okna novi dan.

Takemu prazniku so v glavnem podobni vsi dnevi kmečke žene v letu. S to razliko, da je poleti še zraven tega delo na njivi, travniku, v vinogradu in vrtu. Ob vsem tem pa si želi samo zdravja pri hiši, pa da bi bili otroci srečni bolj kot ona sama. Vse drugo je šlo skoraj neopazno z veliko naglico mimo nje... Njej se je sreča samo nasmehnila, pa je že izginila, ni je dosegla nikdar več... ali pa — morda je tudi tak delavnik po svoje zadovoljstvo, če je pri delu uspeh!?

F. M.

Tudi slepi in slabovidni so praznovali

Člani društva slepih in slabovidnih občine Ptuj smo 9. marca prav tako proslavili praznik naših članic. Na proslavi, ki je bila v domu Franca Krambergerja, so zelo lep program pripravili učenci OŠ Toneta Žnidariča, ki so se našemu vabilu že večkrat z veseljem odzvali. Njihov program bo ostal našim članicam, sodelavkam in spremljevalkam v lepem spominu.

Proslavo mednarodnega dneva žensk je naše društvo letos prvič pripravilo, uspeh nam je spodbuda, da bomo nadaljevali tudi v bodoče. Vedeti je namreč treba, da slepe in slabovidne ženske, zlasti starejše še vedno čutijo neko zapostavljenost v družbi.

Komisija za aktivnost žensk pri društvu za občini Ormož in Ptuj je tudi sklenila, da bo vse svoje članice, stare nad 70 let, ki jih je precej, obiskala na domu in jih skromno obdarila. Ob tem obisku bo komisija tudi ugotovila, v kakšnih socialnih razmerah živijo naše starejše članice.

J. Š.

USPELA PROSLAVA

KIDRIČEVO

Krajevna konferenca SZDL Kidričevo je tudi letos organizirala svečano proslavo s kulturnim programom ob mednarodnem prazniku dneva žena, ki je bila v četrtek 8. marca 1979 ob 17. uri v veliki dvorani TGA Kidričevo v restavraciji. Skoraj polna dvorana občanov, predvsem pa še ob tako pomembnem prazniku žensk.

V programu so sodelovale

Na proslavah sodelujejo tudi najmlajši stanovalci KŠ

Posnetek: K. Zorec

je najboljši dokaz, da se dobro pripravljenega kulturnega programa udeleži tudi veliko število

stvom pevke ženskega pevskega zbora društva upokojencev saj so že v lanskem letu na republiški

tokrat prvič pred svojim občinreviji pevskih zborov iz društev upokojencev Slovenije v Krškem prejele za svoje izbrane glasove lepo priznanje, kar je dokaz več, kako umestno je bilo pri DU ustanovitvi ženski pevski zbor. Zato že tudi razmišljajo o mešanem pevskem zboru DU Kidričevo, ki bi ga naj prav tako vodil neumorni pevovodja ing. Anton Grajf iz Kungote.

Omeniti moramo še to, da so pevke nastopale v petek na proslavi dneva žena v Apačah, v soboto v Kungoti, v nedeljo pa so jih povabili še v Lovrenc na Dr. polju. Žal je iz programa izpadlo sodelovanje moškega pevskega zbora Kidričevo, ki bi prav tako radi na odru v veliki dvorani TGA, vendar je to točka izpadla zaradi objektivnih zadržkov.

Bogat program sta prispevala tudi šola in vrtec, saj so njihove točke še posebej razveselile tako njihove prisotne starše in istočasno demantirale govorice, da krajani Kidričevega ne gredo več na take kulturne prireditve, če ni po njih tudi zabav s plesom in podobno. Vsekakor smo lahko s tem zadovoljni prav vsi v KS Kidričevo!

France Meško

Delo OO ZSMS Ptujska Gora

V zadnjem času je delo OO ZSMS na Ptujski gori ponovno nekoliko zaživelo. Veliko število mladih kaže pripravljenost za sodelovanje na konkretnih akcijah, vendar se sedaj kažejo težave, ki jih bo treba čimprej odstraniti. Najbolj se mladi v KS ubadajo s pridobitvijo urejenih prostorov za svoje delovanje. Saj iz izkušenj vedo, da je prostor eden osnovnih pogojev za uspešno delovanje. V tem času prirejajo svoje sestanke v prostorih gasilskega doma, hkrati pa si s prostovoljnim delom urejujejo svoje delovne prostore v starejši zgradbi pri osnovni šoli. Do sedaj so mnogi izmed njih že žrtvovali proste sobote in nedeljske popoldneve, da bi si kar najhitreje zagotovili svoje delovne prostore.

Kljub prostovoljnemu delu se pojavljajo težave z zagotavljanjem sredstev za adaptacijo hiše. Mladi pa praktično nimajo nobenega drugega dohodka, kakor iz članarine. Za dodatna sredstva so zaprosili pri KS, kjer so jim zagotovili finančno pomoč.

Izmed dejavnosti mladih še najbolj izstopa športno udejstvovanje. V ta namen jim je osnovna šola odstopila kletne prostore za igranje tenisa. Imajo pa tudi nogometno igrišče, ki bo posebno ob poletnih mesecih zaživelo. Mladinci posvečajo posebno pozornost tudi kulturi. Za sedaj samo še priprava in sodelovanje na raznih proslavah, v načrtu pa imajo tudi pripravo igre.

Za eno izmed najpomembnejših nalog v prihodnjem obdobju si je OO ZSMS zastavila aktivno sodelovanje z ostalimi družbeno-političnimi organizacijami in društvi v KS, ki včasih delujejo preveč nepovezano. Skupaj z njimi bodo organizirali skupne akcije, za čim hitrejši razvoj KS Ptujska gora, saj še nekateri zaselki v bližnji okolici nimajo v bližini vode pa tudi ceste so še posebej slabe. Ravno sedaj načrtujejo akcijo v kateri bi gozdnemu gospodarstvu Ptuj pomagali pri pogozdovanju. Denar, ki ga bodo mladi zaslužili nameravajo vložiti za opremo prostora.

V počastitev mednarodnega dneva žensk pa so v prostorih osnovne šole uredili tudi razstavo. Razstava obsega razna likovna dela in pa tudi fotografije, saj je med njimi veliko talentiranih mladincev, ki bodo prvič razstavili svoja dela. Več pozornosti bodo v prihodnje posvetili posvetovanju z drugimi mladinskimi organizacijami, saj bodo z njimi lahko primerjali svoje izkušnje in prišli do skupnih zaključkov, ki bo lahko obojim koristno.

Svojo dejavnost bodo mladi popestrili iz izleti na razne športne prireditve in pa tudi oglede smučarskih poletov v Planico,. Za razvedrilo pa ob sobotnih večerih tudi zaplešejo. Skaratka mladinski aktiv želi vključiti v delo čim več mladincev, ki ima za vodilo, da mladi čim boljše izkoristijo svoj prosti čas in se vključijo v družbenopolitično življenje v KS Ptujska gora in zunaj nje.

Vlado VODUŠEK

Tončki in Janezu Ozvald v slovo

Umrla sta, ni jih več med nami!

Širila se je žalostna vest po krajevni skupnosti „Olge Meglič"

o nenadni smrti dobre matere, žene in babice.

Dne 2. marca zjutraj je iskala zdravniško pomoč v Ptuju in se zadovoljna in vesela vrnila domov, nihče ne bi pomislil, da so ti trenutki poslednji. Navkljub svoji

težki bolezni, ki jo je trla že 9 let, ni nikoli kazala malodušja, bila je vedno vesela, rada je vsakomur pomagala, kajti v svoji mladosti in nekaj let po poroki je okusila vse grenkobe življenja. Čez štiri dni po Tončkini smrti je prenehalo biti srce moža, očeta in dedka Janeza.

Kruta bolezen je otrokom iztrgala oba starša, v enem tednu so pokopali oba. Slabih 30 let je družina živela skupno življenje, skromno ali zelo srečno in v prisrčnih človeških odnosih, v majhni hišici so imeli vsi dovolj prostora. Take odnose sta znala oba starša zelo lepo krojiti, kajti oba izhajata iz številnih družin, Janez ima 14 bratov in sestra. Sedaj ko sta oba otroka pri kruhu jim je življenje mnogo bolje kot pred leti.

Hiša v kateri sta domovala je ostala nema in tiha. Hvala vama za vse kar sta storila dobrega za dobre odnose med ljudmi.

Krajani KS „Olge Meglič"

POGOVOR Z LOJZETOM ARKOM

Rokomet pridobiva na priljubljenosti

V rokometnem klubu Drava so v zadnjih letih z načrtnim delom dosegli zavidljive rezultate, za to pa je bilo potrebno veliko dela, samoodpovedovanja in seveda vadbe. Zlasti uspešno je bilo njihovo delo v preteklem letu. Zato je v uvodu pogovora s predsednikom RK Drava Lojzetom Arkom beseda tekla prav o delu v letu 1978.

»Za nami je leto 1978, ki ga lahko imenujemo leto rokometa v občini Ptuj, saj je rokomet v tridesetih letih delovanja dosegel največje rezultate in uspehe. Povzpeli smo se v sam vrh športov v ptujski občini. Kot je znano, smo se v preteklem letu z žensko člansko ekipo uspeli uvrstiti v severno skupino druge zvezne lige in s tem dosegli vrh triletnega načrtnega dela. Velja

Lojze Arko

omeniti, da smo se vsako leto povzpeli za stopnico višje in danes že lahko govorimo o zveznih ligaških izkušnjah. Jesenski del tekmovanja smo uspešno zaključili s prizadevnostjo igralk in vodstva.

Če pogledamo uvrstitve naših ekip po jesenskem delu, smo lahko zadovoljni. Članice so v drugi zvezni ligi z eno neodigrano tekmo trenutno na šestem mestu. Takšne uvrstitve, moram priznati, nismo pričakovali. Ekipa članic, ki nastopa v republiški ligi, je trenutno na sedmem mestu. Z ozirom, da je to mlada ekipa, saj moramo za zvezno ligo prijaviti 12 igralk in te ne smejo nastopiti v republiški ligi, je uvrstitev zadovljiva. Nastopanje v republiški ligi pa pomeni filter in nabiranje izkušenj za zvezno ligo. Mladinke v vzhodni republiški ligi so na odličnem drugem

Članice med igro — foto B. Rode

mestu. To pomeni, da imamo dobro zaledje mladih igralk, kar je pogoj za kasnejše uspehe. Mladinci so se v vzhodni republiški ligi odlično odrezali saj so na prvem mestu in s tem samo potrjujejo uspešno in načrtno delo.

Iz navedenega lahko upravičeno govorimo o vzponu rokometa v ptujski občini, saj imamo danes štiri kvalitetne, perspektivne mlade ekipe. Ob tem pa se je ptujski rokomet povzpel tudi v republiški vrh. Še enkrat moram poudariti, da so ti uspehi rezultat načrtnega dela. Če pogledamo nazaj, so te ekipe naslednice slabe moške ekipe, ki je neuspešno tekmovala v slovenski članski ligi. Kljub negodovanju posameznikov smo jo razpustili in pričeli delati znova. Za takšen korak se je bilo težko odločiti, vendar pa danes ugotavljamo, da je bila to edina prava pot, ki je dvignila kvaliteto rokometa v ptujski občini in prinesla nove uspehe in ugled ne samo v Sloveniji temveč tudi širše.«

— Rokomet v Ptujski občini pridobiva na priljubljenosti. To na dokazuje tudi obisk gledalcev na srečanjih, zlasti ob nastopih članic. Za dosežene uspehe je bilo prav gotovo potrebno veliko naporov. Kaj je za takšne uspehe pravzaprav potrebno, saj je dobra igra, uspeh, zadovljni ali manjzadovoljni gledalci končna faza dela?

»Res je. Za uspeh je bilo potrebno precej naporov in vsklajeno delovanje. V mislih imamo predvsem igralke, če govorimo sedaj o ženski članski ekipi, občinstvo, upravo kluba, družbenopolitične organizacije in delovne organizacije. Igralke so dale od sebe največ in pokazale kako se je potrebno boriti za barve kluba oziroma dostojno predstavljati našo občino. Lahko povem, da je bil Ptuj za marsikoga v krajih, kjer smo nastopali, neznan in upam, da sedaj ni več. Občinstvo, ki nastopa na naših srečanjih kot »dodatni igralec«, se je dosedaj zelo izkazalo. Tega po pravici povedano nismo pričakovali. Priznati moram, da imamo zlato publiko, ki nas je na vseh srečanjih številno in vztrajno vzpodbujala. Na vsakem srečanju v Ptuju je bila naš »osmi igralec« in ima za naše uspehe veliko zaslug. S tem pa je tudi dokazano, da imajo naši občani radi rokomet, zlasti če je kvaliteten.

Uprava kluba deluje kot dobro uglašen motor. Vseh teh uspehov ne bi bilo, če bi člani uprave ne žrtvovali marsikatero prosto uro. Morajo biti pravi rokometni zanesenjaki. Mislim, da si na Ptuju skoraj ne moremo zamisliti rokometa brez posameznikov kot so Muhič, Perger, Štarkl in Podpadec. Ti fantje so v rokomet vgradili del sebe in prav je tako, saj le na tak način lahko dosežemo zavidljive rezultate.

Družbenopolitične organizacije so nas po temeljiti razpravi podprle in menim, da so nam odločilno pomagale takrat, ko smo razmišljali ali v zvezno ligo ali ne. Upam, da se bomo po končani sezoni 1978/79 ponovno sestali in skupaj ocenili delo.

Delovne organizacije smo prosili za finančno pomoč, saj tekmovanja veliko stanejo, sredstev za telesno kulturo v občini pa je za vse premalo. Na žalost so nas podprle le nekatere delovne sredine in sicer Perutnina, TGA Kidričevo, Emona — Merkur, Opekarna Ptuj, KK — TOZD Tehnoservis, Izbira, Komunalno podjetje, Ljubljanska banka in Elektrotehna. Pri ostalih naše prošnje ležijo še v predalih. Omeniti pa moram tudi pomoč zasebnih obrtnikov pri katerih smo vedno naleteli na razumevanje«.

— Kako pa naprej? Katerim področjem dela boste namenili največ pozornosti?

»Program za nadaljne delo je izdelan in upam, da ga bomo uspeli v celoti izpolniti. Nobena skrivnost ni, da trenutno največ pozornosti posvečamo ženski članski ekipi v zveznem razredu.

S srečanja mladih rokometašev — foto B. Rode

Osvežili smo strokovni kader s tem, da smo vodenje prve ekipe zaupali priznanemu strokovnjaku Anti Djuriču, ki se je dela lotil z vso vnemo in znanjem. Po tako temeljitem delu pričakujemo tudi rezultate kljub temu, da imamo v spomladanskem delu tekmovanja zelo težak razpored srečanj. S tekmovanjem pričnemo v soboto (17. 3.) na domačem igrišču v Ptuju, ko se bomo v zaostali tekmi jesenskega dela pomerili s Podravko iz Koprivnice. Mimogrede, tekmo s Podravko smo morali prestaviti, zato, ker gostje kratkomalo niso hotele igrati zunaj zaradi neugodnih vremenskih razmer. To nas mora ponovno opozoriti, da pričnemo z gradnjo športne dvorane pri Srednješolskem centru (mere igrišča v športni dvorani Mladika ne ustrezajo predpisom, op.p.). Drugo srečanje bomo odigrali tudi v Ptuju, nasprotnik pa je Zamet z Rijeke, pri katerem igra tudi državna reprezentantka Marasova. V tretjem kolu prvič gostujemo in sicer v Novem mestu. Razpored je res neugoden, vendar se vnaprej ne bomo predali. Potrebne točke za obstanek pričakujemo v naslednjih srečanjih.

Poudarek pri našem delu dajemo mladim igralkam, saj se zavedamo, da bomo uspeli samo v primeru, če bomo imeli dovolj mladih igralk, ki bodo čez čas lahko zamenjale igralke v sedanji prvi ekipi. V ta namen organiziramo tudi osnovnošolska tekmovanja na katerih opažamo veliko nadarjenih igralk, ki jih nato vključimo v naše delo.

Na noge poskušamo postaviti tudi moški rokomet, kar pa ni odvisno le od našega dela. V prvi vrsti so finančna sredstva za nastop moške članske ekipe v republiški ligi«.

— Ste zadovoljni s položajem rokometa v ptujski občini v sklopu vseh telesnokulturnih aktivnosti?

»Relativno sem zadovoljen. Kljub temu pa moram priznati, da smo od marsikaterega športnega delavca pričakovali več pomoči in razumevanja. Saj predstavljamo navzven celotno občino Ptuj in ne le rokometni klub Drava. Nehote se vsiljuje občutek zavisti z ozirom na naše uspehe.

Dejansko se vsi načelno strinjajo, da je interes občine za kvaliteto v športu zraven množičnosti, vendar se podpora kaj hitro konča, ko pridejo na dnevni red finančna sredstva. V klubu smo delali tri leta takorekoč v anonimnosti in ustvarjali z minimalnimi finančnimi sredstvi dokler nismo dosegli uspehov. Razumljivo smo nato zahtevali ovrednotenje finančnega programa. Pri tem nismo pretiravali, če imamo v mislih, da obstajajo v občini klubi, ki že vrsto let životarijo, vendar jih še naprej finančno podpiramo in čakamo, da se stvari spremenijo kljub temu, da pri nekaterih teh izgledov ni.

V občini se v vseh panogah borimo s pomanjkanjem strokovnega in vodstvenega kadra. V vsaki organizaciji je nekaj ljudi na katerih sloni celotno delo. Nenehno preti nevarnost, da ti klub zapustijo, to pa pomeni nazadovanje ali celo propad. Tudi naš klub v tem oziru ni nobena izjema. Zato poskušamo vzgojiti čimveč lastnega strokovnega kadra, ki je predpogoj za uspešno delo v klubu. Dokler pa bodo uspehi se bo tudi rokomet vse bolj uveljavljal in to je tudi naša želja,« je zaključil pogovor Lojze Arko.

I. kotar

Z letne konference — foto B. Rode

LETNI PREGLED DELA JUDO KLUBA DRAVA

Še več pozornosti mladim

Člani judo kluba Drava iz Ptuja so preteklo soboto na redni letni konferenci ocenili delo v preteklem letu ter se pogovorili o programu letošnjega dela. V klubu danes dela veliko pionirjev in mladincev, pozornost pa posvečajo tudi članom. Materialne pogoje so si v glavnem uspeli urediti, pesti pa jih pomanjkanje prostora in časa za redno vadbo. Tako sedaj pionirji vadijo le enkat na teden, kar pa je očitno veliko premalo. Z ozirom, da bodo tudi v prihodnje največ pozornosti namenili delu z mladmi, bo nujno potrebno urediti prostor in možnost večkratne vadbe za njihove najmlajše člane, ki so z nekaterimi uspešnimi nastopi v preteklem letu pokazali, da imajo veliko volje in pripravljenosti za vadbo in napredovanje v tem koristnem borilnem športu. To potrujuje tudi uvrstitev na nedeljskem regijskem tekmovanju v Ptuju, ko je Tajhman zmagal v kategoriji do 46 kg, Konrad Lah pa je osvojil drugo mesto v kategoriji do 35 kg. Trije pionirji pa so se usvrstili med osem najboljših v svojih kategorijah. Sodelovali so tekmovalci iz klubov Branik, Železničar, Rače, Slovenj Gradec, Radvanje in Drava. Tekmovanje pa je potekalo v športni dvorani Mladika v Ptuju. O delu v judo klubu Drava bomo več poročali v prihodnji številki.

I. kotar

Tekmovanje pionirjev v Mladiki — foto B. Rode

II. ZRL—sever — članice

PP Drava—Podravka

Sobota 17. 3. 1979 ob 18. uri —
stadion RK Drava Ptuj

Žrebanje vstopnic! Vabljeni!

INDUSTRIJA
GRADBENEGA MATERIALA
GRADNJA
ŽALEC

PROBLEME DANAŠNJEGA ČASA
ONESNAŽEVANJE OKOLJA
ENERGETSKO KRIZO
VARČEVANJE

REŠUJEJO
Schiedel-YU — OBLOŽNI ELEMENTI
Schiedel-YU — DIMNIKI
Schiedel-YU — ZRAČNIKI
Schiedel-YU — ODPRTI KAMINI
MONTAŽNE TROPREKATNE GREZNICE

NAŠ PROIZVODNI PROGRAM

SCHIEDEL-YU — DIMNIK je troplasten dimnik. Porabi do 40 odstotkov manj goriva, ne onesnažuje ozračja. Ker je okrogel, daje boljši vlek in je enostaven za čiščenje. Njegov šamotni vložek je odporen proti kislinam, varen pred zasajevanjem in toplotno obstojen.

SCHIEDEL DIMNIK je montažni dimnik, zato cenen pri postavitvi.

SCHIEDEL-YU — ZRAČNIKI v elementu z dimnikom ali posebej skrbijo za vedno čist zrak v bivalnih prostorih.

SCHIEDEL-YU — toplotno izolacijski obložni elementi za zaključni del dimnika nad streho s pred fabriciranimi klinker oblogami.

SCHIEDEL-YU — ODPRTI KAMINI so novost na našem tržišču. Z njimi si olepšate stanovanje in omogočite prijetno in estetsko gretje.

MONTAŽNE TROPREKATNE GREZNICE so prav tako novost na našem tržišču. Poenostavijo in pocenijo gradnjo, odgovarjajo sanitarnim predpisom in JUS normam glede števila oseb v gospodinjstvu.

PROIZVAJAMO, PRODAJAMO IN MONTIRAMO.

Industrija gradbenega materiala GRADNJA Žalec, Aškerčeva 4, telefon številka (063) 710-740, 710-741, 710-719, 710-773.

Enota: Prizvodnja in prodaja gradbenih materialov Latkova vas pri Preboldu, telefon (063) 722-027, 722-078, 722-089, 722-151, 722-144.

NAŠE PROIZVODE LAHKO KUPITE V VSEH PRODAJALNAH GRADBENEGA MATERIALA.

PESEM O MAMI

Moja mama rada dela,
pere, lika, šiva
in vsak dan posodo pomiva.

Vedno za naju poskrbi,
v službo hodi
in veselja ne zmanjka ji.

Janko 3. b, Igor 3. b,
Božo 4. b
OŠ Videm pri Ptuju

MAMICA

Mamico svojo rada imam,
za dan žena šopek ji dam.
Ima lepe, zelen oči,
na licu igra nasmeh se ji.
A kadar razjezim jo,
nič več vesela ni.
Pomagam pri delu ji
in tako lajšam ji dni.
Jaz pravim:
»Kaj bi brez tebe?«
»Kaj bi brez tebe?«
sprašuje ona mene.
Radovedna povprašam jo
o njeni mladosti.
Nasmehne se
in govori:
»Bilo nas je dvanajst,
a vsi še živimo.
Takrat je težko bilo
lačni smo bili kruha.
Po laseh me pogladi,
zazre se mi v oči.
Jaz pa ji pravim,
da zdaj bolje nam gre.
Takšna je mamica moja
in komur na svetu je ne dam.

Danica Šeruga,
članica dopisnega krožka
OŠ Videm pri Ptuju

JAZ MATI

Končala sem srednjo šolo. Imam svoj poklic in sem poročena z dobrim in skrbnim fantom. Imava le en problem, stanovanje. Dokler ga ne dobiva, stanujeva pri njegovih starših. Rodi se deklica Tamara.

Presrečna, kot vsaka mlada mati, sem ves dan poleg novorojenega bitja. Tako je majhna, da je skoraj ne upam imeti na rokah. Še vedno se ne zavedam, da smo sedaj že prava družina oče, mati in otrok. Tamara raste in že se ji prikaže prvi zobek. ob tem času dobimo tudi stanovanje v novi stolpnici. Preselimo se in Tamara shodi v novem stanovanju. Spva hodi po vseh štirih, a kmalu dobi ravnotežje in že je vse narobe. Komaj pospravim, že je razmetano. Kaj naj naredim? Tako majhnemu otroku, kot je Tamara ne moreš ničesar dopovedati, pa tudi smili se ti, če bi ga udaril. Odločila sem se, da jo pustim v stajici. Sedaj še je pravi pekel! Neprestano joka. Za znoreti!

Tamara raste in že je čas, da začnem s prvo vzgojo. To mi uspe, kajti sedaj ni tako živa kot leto prej, pa tudi zaprta ni sama vase.

Prvi dan pouka. Tega se veseli že dve leti. V šolo gre rada, saj je ta na drugi strani ceste. Šolo je vzljubila in ni ji težko hoditi k pouku. Razredov ne izdeluje vedno z odličnim uspehom, vendar je vseeno za pohvaliti. Po končani osemletki se vpiše v pedagoško gimnazijo, kar so ji svetovali učitelji in tudi sama si to želi. Tudi tu zadovoljivo izdeluje razrede.

mladi dopisniki
mladi dopisniki
mladi dopisniki md
mladi dopisniki
mladi dopisniki

Njeno otroštvo je minilo in ni se mi treba bati, da bi zašla na kriva pota. Velikokrat naju obišče s fantom in vedno mi je toplo pri srcu, ko ju gledam kako sta srečna. Pri tem je pozabljeno vse trpljenje in skrbi, ki sem jih prestala za njeno bodočnost.

Tatjana Čeh 8. a
OŠ Videm

Z MAMO JE BILO VESELO

Ura je že skoraj devet. Še vedno zaspana skušam ugotoviti, kaj se okrog mene dogaja. Pogledam na okno in glej, toplo sonce greje mojo sobo. Zdi se mi, kot bi hotelo reči: »Anica, pridi, poigraj se z mano.« Nič več zaspana, hitro skočim izpod odeje in že sem v kuhinji. »Dobro jutro, mama!« sem z občutkom sreče pozdravila. Še oblečena nisem bila in zajtrk je že na mizi. Hitro sem spila kozarec toplega mleka. »Kaj bova danes počeli?« me mama zadovoljno vpraša. »Mama;« sem vzkliknila; »imam zelo dobro idejo. Greva na sprehod, saj vidiš, kako je zunaj lepo!« »Pa naj bo!« mi je mama pritrdila.

Bila sem zadovoljna, da je mama ugodila moji želji. Pravzaprav to ni bila moja želja, ampak želja sonca, ki je tako vabilo na izlet. Šli sva po stezi in imela sem občutek, da me zebe. Pihal je rahel spomladanski veter. V dolini so snežne krpe naznanjale, da bo zimo zamenjala pomlad. Sneg se je lesketal v soncu in hitro talil. Pogled na sneg mi je jemal vid, kajti svetloba sonca se je močno odbijala od bele podlage. V dolini se je vil potok, ki je burno šumel.

Pod vinogradom z mamo sedeva na ne preveč zeleno travo. Tla so dokaj mokra, zato ne sediva predolgo. Opazujeva sadovnjak in glej; drevesa že poganjajo popke in naznanjajo, da bodo tudi letos dobro obrodila. Sadovnjak krasijo lepe rumene trobentice, ki se sploh ne boje še dokaj mrzlega vremena.

Tedaj mi je nekaj šinilo v glavo. Saj danes je 8. marec. Z rahlim nasmehom sem zadržala besede. Pustila sem mamo in tekla do gozda, kjer raste majhen grm mačic. Natrgam nekaj vejic in zagledam v gozdu polno zvončkov. Naredim lep šopek in se počasi skrivaj vračam k mami. Mama je stala ob drevesu, po katerem so se spreletavali ptički, kot bi tudi oni hoteli moji mami čestitati. Prikradem se izza drevesa in mami iz srca čestitam in ji podarim šopek rož.

V maminih očeh so se pojavile solze, ki so pomenile zadovoljstvo in veselje, ki sem ji ga s skromnim šopkom priredila.

Mama me je poljubila in začutila sem toplino njene ljubezni, ki jo ima do nas otrok.

Anica Mlakar
8. b OŠ Videm

ČE BI BILA MAMA

Nekega dne sem sedela ob oknu s knjigo v roki. Brala nisem, zato sem knjigo raje odložila. Zazrla sem se skozi okno v gozd.

Po glavi se mi rojila vsa mogoča vprašanja. A za dalj časa sem se ustavila ob tem vprašanju, kako bi bilo, če bi bila jaz mama. Ah, potem bi bilo vse drugače, morda pa tudi ne.

Če bi imela otroke, bi jih lepo vzgajala. Učila bi jih pozdravljati ljudi, ki jih srečujemo na cesti. Tudi v šoli bi se morali dobro učiti.

V prostem času bi jih pustila na igrišče ali pa v kino.

Kuhala bi same dobre jedi. Pekla bi torte, razne rolade, kekse in drugo.

Svojim otrokom bi kupila same lepe obleke. A na obleko bi morali tudi paziti. Tudi sama bi se lepo oblačila.

Ob nedeljah bi otroke peljala na sprehode in izlete.

Svojih otrok ne bi tepla. Ubogati bi me morali na besedo brez ugovarjanja. Svoje otroke bi učila ljubiti zemljo in živali.

Iz tega razišljanja me je predramila mama, ki me je poklicala h kosilu.

Ko sem že sedela pri mizi, sem še zmiraj premišljevala in se sama pri sebi nasmehnila, saj je še zelo dolgo do tega.

Anica Krajnc
8. a
OŠ Videm

KROŽKI

Na naši šoli je mnogo krožkov. Jaz hodim v pet krožkov. To so: pevski zbor, dramski krožek, planinci, dopisniški in baletni krožek. Pevski zbor imamo dvakrat na teden. Tam se učimo pesmice in imamo prvi in drugi glas. Jaz pojem prvi glas. Dramski krožek imamo tudi dvakrat na teden. Učimo se igrice in potem za praznike nastopamo. Pri planincih hodimo na izlete. Dopisniški krožek imamo ob sredah, kjer pišemo spise in jih pošiljamo. V baletni krožek sem se vpisala včeraj. Očka ga je že plačal in upam, da mi bo všeč.

V vse krožke hodim zelo rada.

Nives Cimerman, 4/a,
OŠ Toneta Žnidariča, Ptuj

POKLICNO USMERJANJE

Obiskujem osmi razred osnovne šole Boris Kidrič v Kidričevem. Še nekaj mesecev in odločiti se bo treba, kam po osnovni šoli. Prav ta odločitev pa je za mnoge velikega pomena, saj je od nje odvisna naša bodočnost. V tem trenutku, ko se odločamo za poklic, pa nam pomagajo svetovalci z raznimi predavanji.

V sredo je bila na naši šoli psihologinja, ki nam je mnogo povedala o poklicnem usmerjanju in nam dala izpolniti pole, v katere smo zapisali svoje želje. Izpolnjevali smo liste, na katere smo zapisali, kakšne predmete imamo najrajši in kako si predstavljamo našo bodočnost. Psihologinja nam je povedala, da v nekaterih šolah gledajo uspeh zadnjih treh let, le v malokaterih pa samo uspeh osmega razreda. Najrajši imam predmete, kot so: slovenščina, glasbena vzgoja, likovna vzgoja in nemščina. Rada tudi pazim majhne otroke. Napisala sem, da si želim v vzgojiteljsko šolo. Vem pa, da moram misliti, da bom v to šolo sprejeta le, če bo moj uspeh zadovoljiv. Nekateri prijatelji me od tega zavračajo, češ da ne bom dobila po končani šoli zaposlitve. Starši hočejo, da grem v kmetijsko šolo v Maribor, ker imamo doma kmetijo. Seveda bi na obeh šolah imela enake pogoje. V svojem prostem času pomagam doma ali pa se učim. Učenja je strašno veliko. Čeprav imamo celodnevno osnovno šolo, vsega ne morem narediti v šoli. Upam, da si bom svoj poklic lahko izbrala. Seveda pa ne smem pozabiti, da se bom še morala veliko, veliko učiti, preden bom dosegla svoj zadani cilj.

Jerica Planinšek, 8/b

Prenehalo je biti srce največjemu sinu slovenskega naroda

V soboto sem poslušal radio in bral knjigo. Zatopljen v branje, sem se nemudoma zdrznil, ko sem zaslišal iz radijskega sprejemnika: „Dragi poslušalci, obveščamo vas, da je tovariš Kardelj že nekaj ur v komi. Kljub izredni prizadevnosti zdravnikov se njegovo zdravstveno stanje ne izboljšuje." Spet sem se zatopil v branje, pa me je znova vznemiril radijski napovedovalec: „Sporočamo žalostno novico. Pred nekaj minutami je prenehalo biti srce največjemu sinu slovenskega naroda, izrednemu politiku, sposobnemu državniku in dobremu človeku. Umrl je tovariš Edvard Kardelj."

Bil je pošten revolucionar in neustrašen borec za pravice delovnega človeka. Vse življenje je posvetil boju za človečansko resnico. Pri delu ga niso begale stranpoti in ovire in noben neuspeh ga ni iztiril. Pretvarjanje in sleparija sta mu bila tuja. Postal je komunist, ker so ga bolele prevelike družbene krivice, zaradi katerih je množica izkoriščanih živela v bedi in pomanjkanju. Njegov cilj je bil ustvariti enakopravno družbo, v kateri bo delovni človek delal in upravljal. To je tudi dosegel.

Ko je ležal na mrtvaškem odru, so se od njega poslavljali tisoči in tisoči in se vpisovali v knjigo žalosti. Nemo in boleče, toda ponosno vzravnano se je od njega poslovil tudi njegov najožji sodelavec, prijatelj in tovariš, tovariš Tito. Ob upepelitvi so mu zapeli pesem „nocoj pa, oh, nocoj". Njegovo najljubšo pesem. Ko je mehka melodija napolnila prostor, se je njegovo truplo spreminjalo v pepel. Pesem je zamrla, nastal je trenutek grobne tišine, z nemo boločeno so se mu priklonili najožji sorodniki in najvidnejši državniki.

Žaro z njegovim pepelom so naslednji dan pokopali v grobnici narodnih herojev v Ljubljani. Obred je bil zelo svečan. Pločnike je napolnila množica, ki zanjo ni bilo prostora v sprevodu. Cvetje, zastave, predstavniki našega družbenopolitičnega življenja in tuje delegacije, vojska in seveda njegovi najdražji so stopali za žaro. Ob ganljivih slovesih so bili vsi globo ganjeni. Tudi narava je žalovala in jokala, narava, ki jo je tako ljubil in se zatekel vanjo, da bi se v njenem naročju sprostil in si nabral novih moči za svoje delo.

Daniel Bračič, 7. a
OŠ „Franc Belšak" Gorišnica

V siv dan je usekala bolečina

Bilo je deževno sobotno popoldne. Življenje je teklo po starih tirnicah. V siv dan pa je usekala bolečina: po petletni težki bolezni je omahnil v smrt tovariš Edvard Kardelj-Krištof, najvidnejši funkcionar samoupravne socialistične Jugoslavije in prvi sodelavec tovariša Tita.

Že kot mlad fant se je zavedel kapitalističnih krivic in zato stopil v vrsto komunistične mladine. Kmalu pa je postal komunist in zanj se je začela težka pot borca za pravično družbeno ureditev. Večkrat je bil zaprt v zloglasnih zaporih stare Jugoslavije, toda mučenje in poniževanje ni strlo njegovega borbenega duha. Pred idejnimi nasprotniki je pobegnil v Sovjetsko zvezo, odkoder se je vrnil pred začetkom 2. svetovne morije. Bil je organizator osvobodilnega boja in opravljal visoke politične funkcije. Po osvoboditvi pa je zastavil vse svoje sposobnosti in sile za uresničitev ciljev, za katere se je pred vojno in v njej žrtvoval.

Zapustil nam je vrsto del, ki pričajo o njegovem velikem duhu in njegovi veliki ljubezni do delavskega razreda. Čeprav je bolezen razjedala njegovo telo in ga priklepala na posteljo, je ustvarjal, da bi njegovi potomci, poznejši rodovi, črpali iz bogate zakladnice njegovih načrtov.

Vest o njegovi smrti je boleče odjeknila po vsej domovini. Delovni ljudje so se zbirali na žalnih komemoracijah, v vetru so zaplapolale zastave, televizija in radio sta poročala o njegovem življenju in delu, na programu so bili filmi in drame s tematiko, ki ji je tovariš Kardelj služil vse življenje. Ves napredni svet je pretresla ta smrt, saj so ga poznali in spoštovali kot odličnega misleca, teoretika marksizma, mentorja samoupravnega socializma in neumornega delavca.

Krsto s posmrtnimi ostanki so postavili v ljudsko skupščino, kjer ga je nepretrgano čuvala častna straža. Tisoče in tisoče ljudi se je poklonilo velikemu revolucionarju. Tudi tovariš Tito se je še zadnjič poslovil od Bevca, svojega soborca in sodelavca.

V torek so žaro s Krištofovim pepelom po ljubljanskih ulicah prenesli v grobnico narodnih herojev, kjer so se s toplo besedo poslovili najvišji funkcionarji federacije. Čeprav Kardeljevo ime ni zaslovelo niti v eni veliki bitki NOB, so ga pokopali z najvišjimi vojaškimi častmi. Pod nebo je zagrmela častna salva, deževne kaplje so močile cvetje, kot da bi nebo vedelo, da mora jokati. Tako je odšel iz srede našega samoupravnega socialističnega življenja njegov oče, Edvard Kardelj.

Peter Zorli, 7. a
OŠ. Franc Belšak Gorišnica

ONPZ PANORAMA PTUJ, Vrazov trg 1
Komisija za medsebojna razmerja delavcev v združenem delu

razpisuje

naslednja prosta dela in opravila:
1. Vodenje finančnega knjigovodstva
2. Referenta v tehnični kooperaciji
3. Fakturiranje in obračunavanje delovnih nalogov
4. Tajniška opravila v komerciali

POGOJI:

Poleg splošnih z zakonom predpisanih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še:

1. Višja kom. šola — finančno računovodska smer z 2 leti del. izkušenj v finančnem knjigovodstvu
   — srednja ekonomska šola s 4 leti delovnih izkušenj v finančnem knjigovodstvu.
2. Elektro ing. z 2-letnimi delovnimi izkušnjami ali elektrotehnik s 4 leti del. izkušenj v stroki.
3. Poklicna šola kovinske ali el. smeri s 3 leti delovnih izkušenj
4. Srednja upravno administrativna šola z 2 leti delovnih izkušenj.

Razpis traja 10 dni od objave v časopisu. Prijave z dokazili pošljite na naš gornji naslov.

ZDRUŽENJE ŠOFERJEV IN AVTOMEHANIKOV PTUJ, NOVA CESTA 1

objavlja po sklepu delovne skupnosti prosta dela in naloge

RAČUNOVODJE

za nedoločen čas.

Pogoji: Višja izobrazba ekonomske smeri z dvoletnimi izkušnjami ali srednješolska izobrazba ekonomske smeri s petimi leti delovnih izkušenj na podobnih delih in nalogah.

Razpis velja do zasedbe.

Poskusna doba je 2 meseca. Kandidati naj vloge z življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v roku 15 dni po objavi.

KMETIJSKI KOMBINAT PTUJ
ODBOR ZA KADRE

RAZPISUJE

za potrebe temeljnih organizacij in delovne skupnosti za šolsko leto 1979/80
KADROVSKE ŠTIPENDIJE
za študij na naslednjih šolah:

VISOKE ŠOLE	
BTF — V TOZD za agronomijo	
— smer poljedelstvo	1 štipendija
— smer vinogradništvo in sadjarstvo	1 štipendija
— smer vrtnarstvo	1 štipendija
BTF — V TOZD za lesarstvo	
— smer lesarstvo	1 štipendija
VISOKA EKONOMSKO KOMERCIALNA ŠOLA	
— smer poslovna informatika	1 štipendija
VISOKA ŠOLA ZA ORGANIZACIJO DELA	
— organizacijsko-proizvodna smer	1 štipendija
VIŠJE ŠOLE	
BTF — V TOZD za lesarstvo	
— smer lesarstvo	1 štipendija
VISOKA EKONOMSKO KOMERCIALNA ŠOLA	
— smer računovodstvo	1 štipendija
SREDNJE ŠOLE:	
TEHNIŠKA KMETIJSKA ŠOLA	
— smer vinogradništvo in sadjarstvo	1 štipendija
— smer poljedelstvo in živinoreja	1 štipendija
TEHNIŠKA MLEKARSKA ŠOLA	1 štipendija
HOTELSKA ŠOLA	2 štipendiji
TEHNIŠKA LESARSKA ŠOLA	2 štipendiji
POKLICNE ŠOLE:	
POKLICNA POLJEDELSKO ŽIVINOREJSKA ŠOLA	2 štipendiji
POKLICNA VINOGRADNIŠKO SADJARSKA ŠOLA	2 štipendiji
POKLICNA MLEKARSKA ŠOLA	2 štipendiji
POKLICNA GOSTINSKA ŠOLA	5 štipendij

S tem razpisom se dopolni oziroma spremeni razpis štipendij, ki je bil objavljen v skupnem razpisu štipendij za šolsko leto 1979/80 v posebni prilogi časopisa Delo.

Kandidati naj vložijo pravilno izpolnjene „Prijave za štipendiranje" (obrazec 1,65 DZS) in zadnje šolsko spričevalo, najpozneje do 30. aprila 1979 na naslov: Kmetijski kombinat Ptuj, Kadrovska služba, 62250 Ptuj.

Odbor za kadre
KMETIJSKEGA KOMBINATA PTUJ

RAZPISUJE

PROSTA UČNA MESTA ZA ŠOLSKO LETO 1979/80 in to za naslednje temeljne organizacije:

I. TOZD GOSTINSTVO HALOŠKI BISER" Ptuj
— 20 natakarjev
— 15 kuharjev
II. TOZD GOSTINSTVO „BREG" Ptuj
— 3 natakarje
III. TOZD GOZDARSTVO Ptuj
— 4 gozdarje
IV. TOZD GRADBENI REMONT PTUJ
— 1 zidarja
— 1 tesarja
V. TOZD MIZARSTVO IN ŽAGA Ptuj
— 4 mizarje
VI. TOZD PTUJSKE TOPLICE Ptuj
— 3 natakarje
— 3 kuharje

S tem razpisom se dopolni razpis prostih učnih mest za šolsko leto 1979/80, ki je bil objavljen v časopisu Delo.

Pismene prijave (prošnje) za razpisana učna mesta pošljite najpozneje do 30. junija 1979. **Prošnje vložite neposredno v temeljni organizaciji,** ki je razpisala učno mesto, za katero se nameravate prijaviti.
K pismeni prijavi je potrebno priložiti:
zadnje šolsko spričevalo, izpisek iz rojstne matične knjige in zdravniško spričevalo.

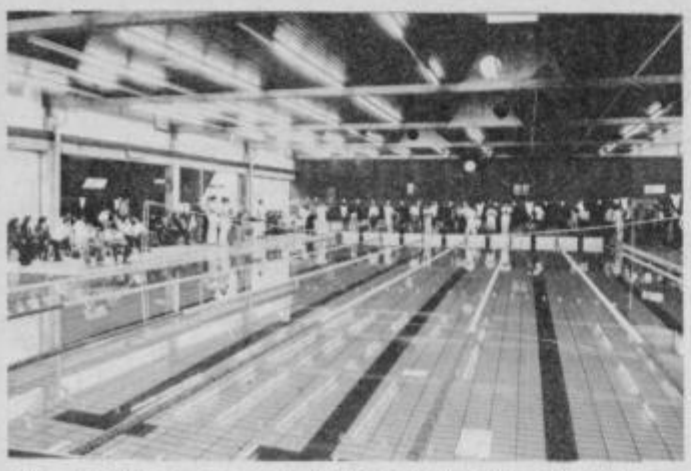

Prizorišče tekmovanja v Ptujskih toplicah — foto B. Rode

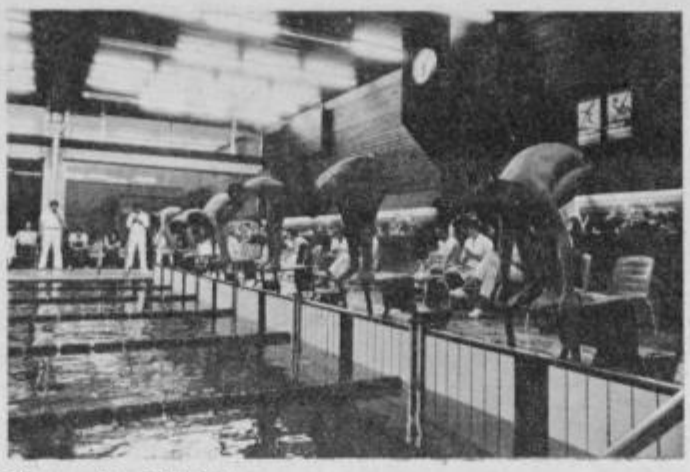

Start — foto B. Rode

FINALE POKALA PLAVALNE ZVEZE JUGOSLAVIJE

Pokal Triglavu, odlična organizacija

Ptujske toplice so bile preteklo soboto in nedeljo prizorišče finalnega dela tekmovanja za pokal Plavalne zveze Jugoslavije. Organizator tega najpomembnejšega klubskega tekmovanja v zimski sezoni v Jugoslaviji je bil plavalni klub Toplice iz Ptuja, ki je to zahtevno nalogo opravil zares vzorno. V finalu so nastopile naslednje ekipe: Partizan in Crvena zvezda iz Beograda, Mladost OKI iz Zagreba, Fužinar z Raven, Triglav iz Kranja in Ljubljana.

Jože Vidovič - foto B. Rode

Tekmovanje, ki se je ob prisotnosti predstavnikov družbenopolitičnega in gospodarskega življenja ter predsednika PZJ Romana Albrehta pričelo v soboto ob 17. uri, je odprl delegat Plavalne zveze Jugoslavije Boris Švarcmajer iz Zagreba. Zaželel je tekmovalcem in tekmovalkam ter organizatorjem veliko uspeha.

Prvi dan so bile na sporedu naslednje discipline: 100 m kraul, 100 m prsno, 100 m delfin, 100 m hrbtno — za pionirje, člane, pionirke in članice, 400 m kraul za vse kategorije ter štafeti 4 krat 100 m za člane in članice. Po prvem dnevu je povedel PK Triglav pred Crveno zvezdo, Fužinarjem, Mladostjo OKI, Partizanom in Ljubljano.

Drugi dan so se tekmovalci pomerili v naslednjih disciplinah: 1500 m kraul za pionirje in nato za člane, 800 m kraul za pionirke in nato za članice, 200 m prsno, 200 m hrbtno, 200 m delfin, 200 m mešano (posebej za pionirje, člane, pionirke in članice) ter štafeti 4 krat 200 m za člane in članice.

Že med tekmovanjem drugega dne je bilo jasno, da kranjski plavalci in plavalke hitijo prvi osvojitvi pokala naproti. To je končni vrstni red po vseh disciplinah samo še potrdil: 1. Triglav Kranj 34184 točk, 2. Crvena zvezda Beograd 32495, 3. Fužinar Ravne 32002, 4. Mladost OKI Zagreb 30658, 5. Ljubljana 30571, 6. Partizan Beograd 30550 točk.

Ekipa plavalnega kluba Triglav je popolnoma zasluženo osvojila dragoceno lovoriko, ki jo je kapetanu ekipe, našemu najboljšemu plavalcu Borutu Petriču predal Roman Albreht. Posebno darilo pa so Borutu predali tudi mladi plavalci PK Toplice iz Ptuja.

Med svečano razglasitvijo najboljših ekip je delegat Boris Švarcmajer pohvalil odlično organizacijo, dosežke in borbenost plavalcev in plavalk, ki so v 25-metrskem bazenu Ptujskih toplic postavili obilico republiških in državnih rekordov v vseh kategorijah. V točkah ovrednoteno so najboljši dosežki: Darko Milečki na 400 m kraul za člane, Borut Petrič na 200 metrov mešano za člane in Vesna Šeparović na 800 m kraul za članice. Skupaj so plavalke in plavalci postavili 26 novih republiških in državnih rekordov v različnih starostnih kategorijah. Torej je tekmovanje uspelo tudi po tej plati.

Sedaj pa nekaj več o organizaciji. Marljivi člani PK Toplice so s tem finalom vzorno izpeljali že dve veliki prireditvi, kljub temu, da v ptujski občini prej nismo imeli tradicije (in tudi možnosti) organiziranja velikih plavalnih prireditev. Vse je potekalo brezhibno od nastavitve gostov, sprejema, priprav tekmovalcev na start, sojenje na cilju in obratu, ročno merjenje časov (zraven elektronskega), posredovanja tekočih rezultatov in objave uradnih končnih izidov.

Takoj po končani slovesni proglasitvi zmagovalcev, ko so plavalke in plavalci Triglava slavili v bazenu, nam je predsednik plavalnega kluba Toplice Jože Vidovič o pripravah, organizaciji in izvedbi povedal:

„Mislim, da je ocena delegata PZJ resnična, povedana od srca. Vse je potekalo v najlepšem redu. Da smo to dosegli, smo se člani upravnega odbora začeli pripravljati že pred tremi tedni. Za finančno pomoč vsekakor gre zahvala našim delovnim organizacijam in zasebnim obrtnikom. Mislim, da smo vse zastavljene naloge uspešno izvedli. Vendar moram omeniti, da s to tekmo ne bi uspeli, če nam ne bi pomagala vsa Jugoslavija. Sami ste lahko videli, da je bil sodniški zbor sestavljen iz predstavnikov cele Jugoslavije in tudi temu gre zahvala, da je tekmovanje tako uspelo."

— V preteklem letu ste uspešno izvedli državno prvenstvo za starejše pionirke in pionirje, sedaj finale pokala, ki je veliko prispevalo k popularizaciji plavanja v ptujski občini. Kam bo usmerjeno vaše nadaljnje delo?

„Naši tekmovalci se še zdaleč ne morejo meriti s tem, kar ste videli včeraj in danes v tem bazenu. Vendar moram povedati, da jih je že veliko doseglo republiške in državne limite. To pa pomeni, da se bomo že prihodnji mesec udeležili državnega prvenstva in nekoliko kasneje tudi republiškega. Ti dve veliki prireditvi in doseženi limiti so dobra vzpodbuda za naše tekmovalke in tekmovalce."

— Ob bazenu je bilo zelo malo prostora za gledalce. Ali boste občanom ptujske občine omogočili ogled še kakšne velike prireditve, morda v zunanjem bazenu?

„Naša velika želja je, da nam bi plavalni zvezi dovolili organizacijo tekmovanja v velikem bazenu. Na tem tekmovanju pa nismo mogli zagotoviti za gledalce več prostora zato, ker smo dovolili tekmovalcem vseh ekip, da so bili ob bazenu in lahko vzpodbujali tovariše iz ekipe med plavanjem.

Prav sedaj pa tečejo pogovori med PZS in našim klubom o možnosti organiziranja plavalnega troboja v zunanjem bazenu. O tem se bo moral odločiti naš upravni odbor in združeno delo ptujske občine."

Ob koncu še enkrat vse čestitke organizatorjem, ki so nam pripravili zares privlačno in kvalitetno plavalno tekmovanje.

I. kotar

Borut Petrič s pokalom PZJ — foto B. Rode

SNL VZHOD: LENDAVA—DRAVA 1:1 (0:0)

Osvojili točko, možnosti za obe

Pred odhodom na prvo srečanje nadaljevanja v vzhodni skupini republiške nogometne lige so se igralci in vodstvo članske selekcije Drave dogovorili za borbeno igro z zavzetostjo vseh. Obljubo so izpolnili in se iz Lendave vrnili s točko, z malo več športne sreče pa bi lahko obe. V 53. minuti je Čuš dosegel vodilni zadetek za Dravo, ki je nato z borbeno igro branila prednost vse do 88. minute, torej dve minuti pred koncem, ko so domačini po napaki gostujoče obrambe izenačili. Vendar tudi točka iz srečanja z Lendavo pomeni veliko, pomeni stik s tretjim mestom od katerega Dravo ločita le dve točki. Hkrati pa je to vzpodbuda za nadaljne delo in prihodnja srečanja. Napredek je očiten, če se spomnimo, da je jeseni Lendava brez težav premagala Dravo v Ptuju kar s 3:0. V vzhodni skupini vodita Mura in Rudar s 17 točkami, tretji Železničar pa jih je zbral 13. Drava je z 11 točkami trenutno na osmem mestu.

I.k.

V NEDELJO OB 15. URI V PTUJU

DRAVA—RUDAR

V nedeljo bo v Ptuju zelo zanimivo nogometno srečanje. V goste namreč prihaja Rudar iz Trbovelj, drugouvrščeno moštvo v ligi. Gostje bodo poskušali z zmago obdržati stik z Muro, domačini pa se z zmago odlepiti od dna tabele. Razlogov za borbeno igro torej ne bo manjkalo!

I.k.

SNL VZHOD: ZLATOROG—DRAVA 104:80 (51:49)

Slabše v drugem delu

Košarkarji Drave iz Ptuja so se domačinom dobro upirali zlasti v prvem delu. V drugem delu pa so popustili in domačini so prepričljivo zmagali. Kljub temu pa Drava ni zapustila slabega vtisa. Za Dravo so koše dosegli: Dobrijevič 26, Beranič 16, Marčič 12, Reš 8, Bedrač 7, Šerona 6 in Sotler 5. Drava je ostala na sedmem mestu z dvema točkama. V naslednjem kolu gostujejo Ptujčani v Dravogradu.

I.k.

Pokrovitelj je bila Opekarna

Spoštovano uredništvo!

V TEDNIKU, ki je izšel 1. marca 1979 ste poročali o občinskem prvenstvu v veleslalomu, ki sta ga uspešno organizirala smučarska sekcija pri Klubu mladih Ptuj in ŠSD—gimnazija Dušana Kvedra.

Bili smo veseli, da ste temu tekmovanju posvetili potrebno pozornost, vendar želimo opozoriti na pomanjkljivost v poročilu, ko je, upamo nenamerno, izpadla informacija, da je pokroviteljstvo nad tekmovanjem prevzel kolektiv OPEKARNE Ptuj in prispeval pokale in medalje, ter da je praktične nagrade za zmagovalce v vsaki kategoriji prispeval MIP — Ptuj.

Prosimo, da ta popravek objavite in s tem dopolnite omenjeno poročilo vašega dopisnika, kajti to, da nismo sami v naših prizadevanjih, je za naše delo zelo pomembno.

Obenem obveščamo, da v skladu z akcijskim programom pripravljamo tečaj za sodnike smučanja. Tečaj bo potekal 31. marca in 1. aprila letos in bo obsegal teme iz alpskega in tekaškega smučanja. Kandidati, ki bodo uspešno opravili izpit, bodo postali sodniki smučanja za alpske discipline in teke.

V tečaj želimo poleg svojih članov vključiti tudi animatorje telesne kulture v delovnih organizacijah, člane ŠSD in tako dalje. Prijave sprejemamo na naslov: Klub mladih Ptuj, Smučarska sekcija, Titov trg 13, do vključno torka, 27. marca 1979.

Smučarska sekcija
pri klubu mladih Ptuj

Osnovnošolsko pionirsko košarkarsko tekmovanje

Rezultati 5. kola — starejši pionirji

Dornava—Tone Žnidarič 49:75
Franc Osojnik—Podlehnik 57:35

Lestvica po 5. kolu

1. Kidričevo	10
2. Tone Žnidarič	8
3. Franc Osojnik	6
4. Majšperk	4
5. Podlehnik	2
6. Dornava	0

Rezultati 5. kola — starejše pionirke

Dornava—Tone Žnidarič 22:34
Franc Osojnik—Podlehnik 49:13

1. Kidričevo	10
2. Tone Žnidarič	8
3. Dornava	6
4. Franc Osojnik	4
5. Podlehnik	2
6. Majšperk	0

MG

Prizor s srečanja med pionirkami osnovnih šol Dornava in Tone Žnidarič
foto: zk

ZIMSKO TEKMOVANJE V ATLETIKI

Zaključek tekmovanja

Preteklo soboto je bil v športni dvorani v Ptuju drugi krog tekmovanja v atletiki za mlajše pionirke in pionirje, ki so se tudi tokrat pomerili v teku na 30 m, skoku v višino in suvanju težke žoge. Po obeh tekmovanjih je vrstni red naslednji:

— mlajše pionirke: — posamezno: 1. Simona Kornik (OŠ F. Osojnik) 379, 2. Sonja Pajenk (OŠ T. Znidarič) 377, 3. Breda Kovačič (OŠ T. Znidarič) 370 itd. — ekipno: 1. Tone Žnidarič I 1468, 2. F. Osojnik I 1366, 3. T. Žnidarič II 1205, 4. Kidričevo I 1149, 5. F. Osojnik II 1062, 6. Kidričevo II 1054, 7. I. Spolenjak 1026, 8. Juršinci I 957, 9. Gorišnica 798, 10. Grajena 642, 11. Juršinci II 613, 12. Podlehnik 526, 13. Žetale 485 točk;

— mlajši pionirji: — posamezno: 1. Miran Smolinger (Kidričevo), 347, 2. Franc Zupanič (I. Spolenjak) 341, 3. Andrej Mesarič (T. Žnidarič) 340 točk itd.

— ekipno: 1. T. Žnidarič I 1297, 2. F. Osojnik I 1285, 3. Kidričevo I 1247, 4. I. Spolenjak 1146, 5. T. Žnidarič II 1084, 6. F. Osojnik II 963, 7. Majšperk 939, 8 Kidričevo II 938, 9. Juršinci I 916, 10. Gorišnica 809, 11. Juršinci II 700, 12. Grajena 493, 13. Podlehnik 372, 14. Žetale 314 točk.

I. kotar

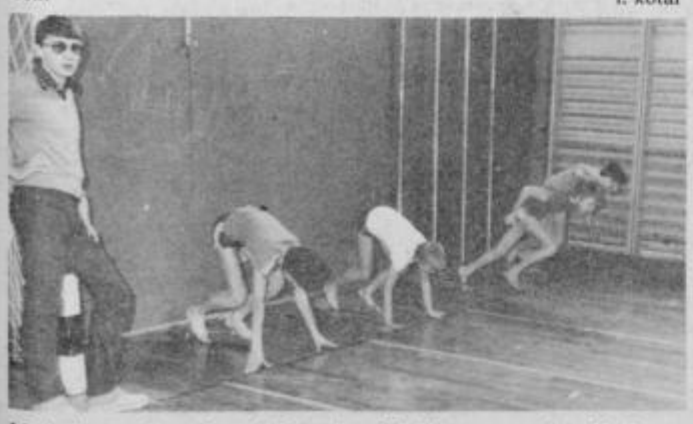

Med tekmovanjem v športni dvorani Mladika — foto M. Ozmec

STRELSTVO

ZLATA PUŠČICA ZDENKI MATJAŠIČ

Po izvedenih družinskih tekmovanjih se je preteklo nedeljo v Domu krajanov na Turnišču 55 strelcev in strelk pomerilo v streljanju z zračno puško za občinsko Zlato puščico. Vrstni red prvih desetih: 1. Zdenka Matjašič (SD Turnišče) 542 krogov, 2. Štefan Skok (SD Turnišče) 537, 3. Albert Frčec (SD Kidričevo) 536, 4. Franc Simonič (SD Agis) 535, 5. Stanko Rogina (SD Turnišče) 526, 6. Stanko Laura (SD Železničar) 522, 7. Adolf Hvalec (SD Mercator) 520, 8. Jurij Lamut (SD Kidričevo) 519, 9. Zdenko Vodopivec (SD Turnišče) 519, 10. Marjan Gajzer (SD Agis) 519 krogov itd. Normo za nastop na republiškem tekmovanju (540) krogov je izpolnila le Zdenka Matjašič.

I. kotar

Med tekmovanjem na Turnišču — foto B. Rode Ł. kotar

Medobčinski košarkarski turnir II. selekcij pionirjev in pionirk

KK »Drava« Ptuj organizira 25. marca v športni dvorani »Mladika« v Ptuju medobčinski košarkarski turnir II. selekcij pionirjev in pionirk občin Ormož, Slovenska Bistrica in Ptuj. Tudi ta turnir spada v okvir festivala košarke v SR Sloveniji. Priprave na tekmovanje so v teku; sodelovali pa bodo najboljši igralci in igralke občinskega prvenstva osnovnih šol. Prvouvrščeni ekipi s tekmovanja se bosta udeležili regijskega tekmovanja.

MG

HUMOR

O, kako čudovito gledalce imate, tovariš doktor

Z malo domiselnosti si lahko človek polepša še tako neudoben bivalni prostor

v z n a m e n j u

OD 15. 3. DO 22. 3. 1979

od 21. 3. do 20. 4

Presenečeni ste, ko vam je povedal skrivnost vaše bolezni. Prav bi bilo, če bi zdravnikov nasvet dosledno upoštevali. Nič hudega se vam ne bo zgodilo, če se boste odločili za nevarno avanturo. Pojutrišnjem vas čaka veliko dela. Dobro se pripravite, kajti od priprave dela zavisi celotna proizvodnja. Ne bodite tako ljubosumni.

od 20. 4. do 20. 5.

Brez napak tudi to pot ni šlo. Sredi prihodnjega tedna vas bodo našli sredi največjega dela. Kar povejte jim, da so nezaželjeni. Prvič zato, ker se čudno vedejo in drugič, ker vam kradejo dragoceni čas. V tovarni bo zavrelo, toda ne v tolikšni meri, da bi bili prizadeti. Ona vam bo pomagala iz stiske.

od 21. 5. do 21. 6.

Nova ljubezen vas je popolnoma zasvojila, celo na prijatelje in nogomet ste pozabili. Kdo ve zakaj vas tako ceni in spoštuje. Morda zaradi debele denarnice, morda zaradi čustev in nagnenja do nežnosti. Jutri obiščite starše, potrebujejo vašo pomoč in nasvet. Tudi njo povabite, vesela bo tega povabila.

od 22. 6. do 22. 7.

Po počitku ste videti kot prerojeni. Ko ste si uredili življenje in stanovanje, ste si uredili tudi ljubezensko razmerje. Prijetna ženska je, še boljša sogovornica. Veljalo bi, da bi upoštevali njene nasvete. Nič ni lepšega kot počivati v senci in zmerjati. Nekega dne se bo stvar zasukala in prizadeti boste. Pismo iz tujine.

od 23. 7. do 23. 8.

Ugotovili ste, da je še vedno osamljena, navalili ste in doživeli poraz. Sedaj je prepozno za opravičevanje. Kar je bilo je pač bilo. Sprijaznite se z dejstvi in nikar ne sanjajte več. Med sodelavci boste posli zelo priljubljeni. To pa zato, ker boste sodelavcu pomagali iz stiske. Jutri prijetno presenečenje.

od 24. 8. do 23. 9.

Uspeh je pred durmi. Samo odpreti jih je treba. S tujo pomočjo ne boste prišli daleč. Zato se odločite za samostojno pot. Prijetne besede iz njegovih ust vas bodo povsem očarale, sledili mu boste kamorkoli. Previdni bodite pri odločanju, nekdo vas hoče izkoristiti. Obljuba dela dolg, zato izpolnite njegovo željo.

od 24. 9. do 23. 10.

Previdni bodite pri vožnji po mestnih ulicah. Nevarnost vam grozi na vsakem križišču. V soboto ostanite doma, kajti hči potrebuje vašo ljubezen in nežnost. Ko se boste pogovarjali z njo, ne pozabite na skrivnosti. Sredi prihodnjega tedna se vam obeta obisk. Presenečeni boste nad vljudnostjo vaših prijateljev. Pismo bo pravo razočaranje.

od 24. 10. do 22. 11.

Stopite k zdravniku, zdravilo za gripo bo dobrodošlo. V nedeljo ostanite kar v postelji, v ponedeljek vas čaka veliko dela. Opraviti ga morate zaradi vas lahko zastane celotna proizvodnja. Na čustvenem področju ste se zelo raznežili, toda ne zaradi njega, temveč zaradi njegovega prijatelja. Ne silite vanj, prepir bo hud in boleč.

od 23. 11. do 21. 12.

Po počitku ste videti kot prerojeni. Toda ne za dolgo, sredi prihodnjega tedna vas bo njegova beseda zelo prizadela. Spet boste na tleh. Ne sezite po polnem kozarcu, še slabše bo. V kolektivu bo nekaj neprijetnosti, kasneje se bo situacija spremenila. On vam bo spet v veliko pomoč. Toda ne zahtevajte od njega nemogoče.

od 22. 12. do 20. 1.

S hčerko se boste zelo sprli, toda krajšo boste potegnili prav vi. Ne jezite se nanjo, mladost je norost. Spomnite se na vaša mlada leta. Če že mislite na prihodnost, ne pozabljajte na obveznosti, ki ste jih dolžni izpolniti sedaj. Ljubezen na prvi pogled bo kratka. Nič hudega se vam ne bo zgodilo, če ga povabite na kavo.

od 21. 1. do 19. 2.

Srečen človek ste, čeprav vam igre na srečo „ne ležijo". Sredi prihodnjega tedna vas bo plavolas fant povsem očaral. Pazite se njegovih besed, pravi strup so za vaša čustva. Prepir je pravzaprav bil dobrodošel, povedala sta si, kar vama je ležalo na srcu. Sedaj se bo družinska idila spremenila, na boljše seveda.

od 20. 2. do 20. 3.

Pripravite se na najhujše. Nesreča nikoli ne počiva. Če boste previdneje vozili in imeli dobro opremljen avto se vam ne bo nič zgodilo. Zato čimprej k zdravniku in avtomehaniku. Bolezen ste kar dobro preboleli. Ona vam je bila v veliko pomoč. Ko ste ji rekli, da je nikoli ne pozabite, ste mislili zelo resno. Ne pozabite na to.

Kako si pozorna, draga, spet si mi kupila tako čudovito kravato.

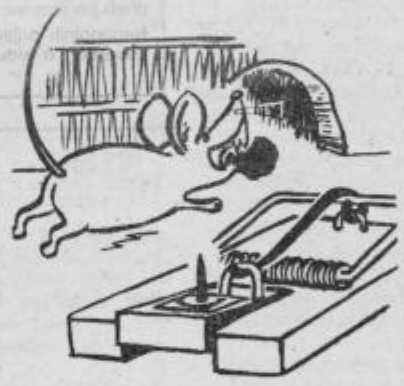

Drzne spremlja tudi sreča...

Rečem ti, moj mož vedno tako misli kot jaz, zato mu nikoli ne vsiljujem svoje volje

UGANKARSKI SLOVARČEK

ALB — ime dveh pritokov Rena v Schwarzwaldu
AMINOFILIN — sredstvo za lažje izločanje seča
BLERIOT — francoski letalski konstruktor (Louis, 1872—1936)
DEE — ameriška filmska igralka, žena pevca Darina (Sandra, roj. 1942)
LEHAR — priljubljen avstrijski operetni skladatelj madžarskega porekla (Franz, „Dežela smehljaja")
LEMAN — drugo ime za Ženevsko jezero
LENI — nemški filmski režiser, učenec Maxa Reinhardta (Paul, „Kabinet voščenih figur")
OLOMOUC — mesto v ČSSR, kjer se je nekaj časa šolal Fran Levstik
SPORIŠ — lepotna rastlina z dehtečimi cvetovi.

RESITEV PREJŠNJE KRIŽANKE

VODORAVNO: Psevdonim, rabarbara, anarhizem, Dinga, Ana, Ot, Alora, ES, Te, EF, Peter, ON, slikar, letališče, Kakanj, vapiti, Lieck, manta, okapek, Darc, ole, TE, kavaleti, arancini, AN, ritek, karcinom, LT, Nana, Renko, are.

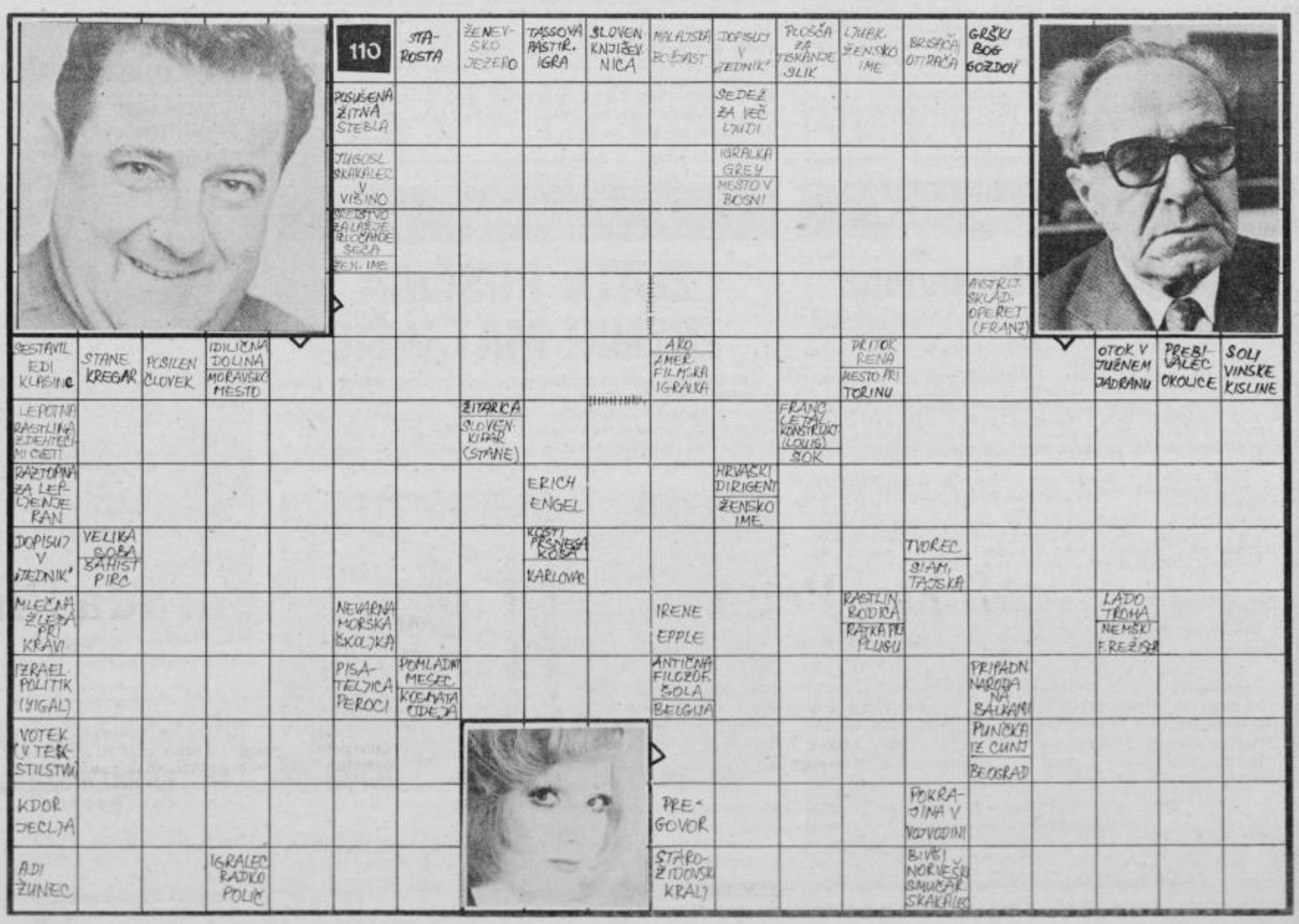

TV spored

TV LJUBLJANA

PETEK, 16. MAREC:
16.25 Svetovno prvenstvo v smučarskih poletih — Planica; 17.30 Doživljaji mačka Toše — TV Beograd; 17.45 Poletje s Katko — serijska oddaja; 18.10 Narodno zabavna glasba jugoslovanskih studijev: Tamburaški folklorni koncert — TV Zagreb; 18.35 Obzornik; 18.45 Nove oblike družine; 19.30 TV dnevnik; 20.00 Peta stran studia — zabavno glasbena oddaja; 21.00 Šerif v New Yorku — serijski film; 22.50 Svetovno prvenstvo v umetnostnem drsanju — plesni pari iz Dunaja;

SOBOTA, 17. MAREC:
9.25 Svetovno prvenstvo v smučarskih poletih, Planica; 12.00 Srečanje ob partizanski pesmi; 12.20 Babičin vnuček — TV Beograd; 12.45 Mali svet — TV Zagreb; 13.15 F. Cialente: Camilla, TV nadaljevanka; 15.10 Nogomet — Olimpija:Crvena zvezda; 17.10 Državno košarkarsko prvenstvo; 18.45 Naš kraj; 18.55 Očka, dragi očka — humoristična oddaja; 19.30 TV dnevnik; 20.00 H. Claust Rubens — TV nadaljevanka; 20.55 Moda za vas; 21.00 Dunaj: Svetovno prvenstvo v umetnostnem drsanju — tekmovanje žensk; 23.00 TV dnevnik; 23.15 Hotel Plaza, film;

NEDELJA, 18. MAREC:
7.50 Poročila; 7.55 Za dobro jutro: Ansambel Franceta Miheliča; 8.25 Sezamova ulica; 9.25 Smučarski poleti — Planica; pribl. 12.00 A. Marodić: Marija — nadaljevanka; 13.15 Poročila; Sin viharja, film; Športna poročila; Moda za vas; Poročila; Dunaj: Svetovno prvenstvo v umetnostnem drsanju — prenos najboljših; Opatija 79, festival zabavnih melodij; 19.15 Risanka; 19.30 TV dnevnik; 20.00 B. Čopić—A. Diklić: Osma ofenziva — nadaljevanka; 21.00 Razširjena družina — dokumentarna oddaja; 21.25 TV dnevnik; 21.50 Glasbeni album; 22.05 Športni pregled; 22.35 Nogomet Hajduk:Partizan — reportaža;

PONEDELJEK, 19. MAREC:
9.00 TV v šoli: Očistimo si čevlje, V planinah, Za prosti čas, Evolucija; 10.00 TV v šoli: Materinščina, Risanka, Fizika; 11.10 TV v šoli: Za najmlajše; 15.00 TV v šoli — ponovitev; 16.00 TV v šoli — ponovitev; 16.15 Kmetijska oddaja, Novi Sad; 17.15 Poročila; 17.20 Vrtec na obisku: Ringa, ringa, raja; 17.35 Katastrofe, dokumentarna oddaja; 18.05 Gremo v gore; 18.35 Obzornik; 18.45 Mladi za mlade; 19.15 Risanka; 19.30 TV dnevnik; 20.00 Zgodba o kmetu Simanu, drama Sarajevo; 21.05 Kulturne diagonale; Mozaik kratkega filma; 22.00 TV dnevnik.

TOREK, 20. MAREC:
8.45 TV v šoli: Moj dom. Ali ste vedeli, Za pesmijo, TV vrtec, Dnevnik 10; 10.00 TV v šoli: Kemija, Risanka, Glasbeni pouk — Beograd; 15.50 Šolska TV: Sodobno naselje, Vojno gospodarstvo, Onesnaževanje morja; 16.50 Poročila; 16.55 Pisani svet; 17.30 Obzornik; 17.40 Košarkarski finale za pokal Radivoje Koraća; 19.15 Risanka; 19.30 TV dnevnik; 20.00 Beg pred čem? dokumentarna oddaja; 20.45 J. Janicki: Pota Poljske — TV nadaljevanka; 22.10 TV dnevnik; 22.25 Tinder Box (Vžigalnik) — balet;

SREDA, 21. MAREC:
9.00 TV v šoli: Andersenova pravljica, Zadarski arheološki muzej, Pogovor; 10.00 TV v šoli: Predšolska vzgoja, Risanka, Film, Beograd; 17.25 Poročila; 17.30 Z besedo in sliko: Pestrna II. 17.55 Severnoameriški Indijanci, dok. oddaja; 18.20 Ne prezrite; 18.35 Obzornik; 18.45 Po poti slavne štirinajste, odd. iz cikla Čas, ki živi; 19.15 Risanka; 19.30 TV dnevnik; 20.00 Film tedna: Igra z jabolkom; 21.35 TV dnevnik.

ČETRTEK, 22. MAREC:
8.55 TV v šoli: Matematika, Selitve ptic, Francoska pokrajina Zagreb; 10.00 TV v šoli: Francoščina; 10.30 TV v šoli: Biologija, Risanka, Reportaža — Beograd; 15.40 Šolska TV: Sodobno naselje, Vojno gospodarstvo, Onesnaževanje morja; 16.45 Poročila; 16.50 Krokodil Ham; 17.00 Človeštvo na oblasti — Pogled v prihodnost; 17.55 Televizija brez trebuha; 18.35 Obzornik; 18.45 Babičin vnuček — TV Beograd; 19.15 Risanka; 19.30 TV dnevnik; 20.00 Oči kritike; 20.45 Sovetto, dokumentarna oddaja; 21.30 Glasbeni magazin; 22.10 TV dnevnik.

RADIO PTUJ

ČETRTEK, 15. marca: 16,00 Poročila in obvestila, 16,15 Zabavna glasba, vmes EPP, 16,30 Pionirji zdravo v OŠ Zavrč, 16,45 Ljudske pesmi iz okolice Ptuja, 17,00 Novice, 17,05 Kulturna panorama, 17,20 Jugoslovanski vokalno instrumentalni ansambli, 17,35 Delo rokometnega kluba »Drava« Ptuj, 17,50 Vedri ritmi.

PETEK, 16. marca: 16,00 Poročila in obvestila, 16,15 Zabavna glasba, vmes EPP, 16,30 Krajevna skupnost Majšperk, 16,40 Pojo domači zbori, 17,00 Novice, 17,05 Mladi danes v Majšperku, 17,35 Igramo za razvedrilo.

SOBOTA, 17. marca: 16,00 Poročila in obvestila, 16,15 Zabavna glasba, vmes EPP, 16,30 V soboto popoldne (med popularno glasbo magnetofonski zapisi, nasveti, gost oddaje...)

NEDELJA, 18. marca: 11,00 Tedenski pregled dogajanj in obvestila, 11,25 Zabavna glasba, vmes EPP, 11,30 Aktualnost tedna, 11,40 Iz vasi v vas — Podlehnik II. del, 12.30 Čestitke poslušalcev, 13,00 Kmetijska oddaja, 13,15 Čestitke poslušalcev II. del.

PONEDELJEK, 19. marca: 16,00 Poročila in obvestila, 16,15 Zabavna glasba, vmes EPP, 16,30 Šport in društva, 16,45 Zabavala vas bo skupina Wings, 17,00 Poročila in EPP, 17,10 Iz stare diskoteke, 17,30 Delegacije obravnavajo, 17,40 Filmska glasba.

TOREK, 20. marca: 16,00 Poročila in obvestila, 16,15 Zabavna glasba, vmes EPP, 16,30 Naš komentar o participaciji v zdravstvu, 16,35 Viže ptujskega festivala, 17,00 Novice in EPP, 17,10 Delavec v kolektivu Dimnikarskega podjetja, 17,20 Poje vam Leif Garrett, 17,35 Razgovor o vinogradništvu, 17,45 Orkester Paul Mauriat in Beatlsi.

SREDA, 21. marca: 8,05 Dobro jutro, pogovori v živo in magnetofonski zapisi, 8,30 Poročila, obvestila in EPP, 8,45 Cicibani, dober dan, 8,58 Povzetek in odpoved oddaje.

V ostalem času prenašamo prvi radijski program RTV Ljubljana.

EXPORT IMPORT

KMETIJSKI KOMBINAT PTUJ
TOZD Kmetijstvo PE Trnovska vas

objavlja prosta dela in naloge

KUHARICE ALI KUHARJA

Pogoj: eno leto delovnih izkušenj
Razpis velja do zasedbe del in nalog.

KMETIJSKI KOMBINAT PTUJ

Delavski svet **razpisuje** dela oziroma naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

vodje izvozno — uvoznega oddelka

za dobo štirih let.

Kandidati za navedena dela oziroma naloge morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

a) da imajo višjo šolsko izobrazbo ekonomsko-komercialne smeri
b) da imajo najmanj dve leti delovnih izkušenj v zunanjetrgovinskih poslih
c) da imajo pogoje ali dovoljenje za opravljanje zunanje trgovinskih poslov
d) da aktivno obvladajo nemški ali angleški jezik.

Poleg strokovne usposobljenosti in delovnih izkušenj morajo kandidati imeti še moralno politične kvalitete, ki se odražajo zlasti v odnosu do samoupravne družbene ureditve, do samoupravljanja in do družbeno-političnih organizacij, v spoštovanju zakonitosti in odgovornosti pri gospodarjenju z družbenimi sredstvi.

Kandidati naj vložijo pismene prijave, ki morajo vsebovati rojstne podatke, podatke o izobrazbi, dosedanjih zaposlitvah, delovnih izkušnjah in uspehih, o znanju tujega jezika ter navedbe o dosedanjem sodelovanju v družbenopolitičnih organizacijah.

Rok prijave je 15 dni po objavi.

Vloge pošljite na naslov: Kmetijski kombinat Ptuj, Kadrovska služba, Ptuj, Muzejski trg 2.

Komisija za delovna razmerja Zgodovinskega arhiva v Ptuju razpisuje prosta dela oziroma naloge

TAJNIKA — RAČUNOVODJE

Poleg splošnih pogojev, določenih z zakoni in samoupravnimi sporazumi mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:
— srednja izobrazba ekonomske smeri
— znanje strojepisja
— dve leti delovnih izkušenj.

Kot poseben pogoj je predvideno dvomesečno poskusno delo.

Prijave s kratkim življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev pošljite na naslov Zgodovinski arhiv v Ptuju, Muzejski trg 1 v 20 dneh po razpisu.

Nepopolnih prijav komisija ne bo obravnavala. Prijavljeni kandidati bodo obveščeni o izidu izbire v 20 dneh po preteku prijavnosti razpisa.

kino

PTUJ
Četrtek, 15. marca: ZMEDA V HONG KONGU it. barv. akc. film; Petek, 16. do nedelje, 18. marca: KAZANOVINE EROTIČNE AVANTURE it. barv. erot. film, v NEDELJO, ob 10. uri matineja slov. barv. filma KEKČEVE UKANE; Torek, 20. marca: KAČJE JAJCE, šved. barv. film, nagrajen z ZLATIM PEČATOM kot najboljši film ; Sreda, 21. in četrtek 22. marca: ABBA, šved. barv. glasbeni film, v četrtek ob 20. uri dom. barv. vistav. film VONJ POLJSKEGA CVETJA.

Dežurstvo prehrambenih trgovin:

SOBOTA, 17. marca 1979, prodajalna DELIKATESA, Slovenski trg, Ptuj

SOBOTA, 24. marca 1979, prodajalna HRANA, Potrčeva cesta, Ptuj

mali oglasi

PRODAM traktor kopač, znamke BELORUS, letnik 1966 v voznem stanju. Informacije na tel. 811 305.

PRODAM večjo količino dobrega hlevskega gnoja. Ana Bezjak, Drstelja 45, Desternik (ob gl. cesti).

PRODAM neregistriran moped v voznem stanju. Naslov v upravi.

UPOKOJENEC, star 71 let išče dobro ženo za pomoč v gospodinjstvu. Naslov v upravi.

PRODAM voz sena. Neža Grandošek, Nova vas 21, Ptuj.

PRODAM dobro ohranjeno spalnico in enovrstni pletilni stroj PASSAP. Informacije na tel. 772 661.

DREVESCA raznih tudi pritličnih sort jablan, hrušk, breskev, dvoletne sadike debeloplodnih tenkolupinastih orehov, itd. še je čas saditve marca in aprila. Pišite — pridite v Holčevo drevesnico, Gornji Oblaki, Gomila, Juršinci.

PRODAM 1200 kg sena. Slavko Ličen, Moškanjci 95 (pri železniški postaji).

PRODAM 8 mesecev brejo kravo. Marija Čeh, Ločič 18.

PRODAM 2000 kg otave. Marija Majcenovič, Peršonova 47 (Rabelčja vas).

PRODAM 1000 kg pese. Marija Klaneček, Zg. Hajdina 7 b, tel. 781 101.

KUPIM traktor FERARI ali podobno do 30 KS v okolici Ptuja. Simon Lampret, Sveča 7, Stoperce.

VINOGRAD UGODNO PRODAM pri Majšperku, cca 5000 kv. m (sadovnjak in zidanica). Guštin, Ljubljana, Rožna dolina cesta V. št. 5, tel. 061 261 206.

OPOZARJAM vsakogar, ki bi kaj koli jemal ali kupoval od Franca REP, da bom sodno postopala, ker sem solastnica. Posebej ga opozarjam naj ne odnaša samovoljno premičnin, žena Marija.

ODLIČNO OHRANJEN NSU 110 SC (ležalni sedeži itd.) prodam. Vprašajte Senčar, Glasbena šola Ptuj.

PRODAM krmno peso, Spuhlja 40.

PRODAM več parcel za vikende na sončni legi, dostop z vsakim vozilom v Leskovcu. Naslov v upravi.

PRODAM osebni avto ZAPOROŽEC, letnik 1976 — tudi na ček. Koloman Lutarič, Pivkova 17, Ptuj.

PRODAM 6 arov travnika na Janškem vrhu. Primerno za vikend, možen dostop z avtom. Naslov v upravi lista.

PRODAM 18 arov njive in travnika v Doleni. Možna gradnja. Naslov v upravi lista.

PRODAM vinograd, sadovnjak s kletjo in prešo v Tibolcih. Vprašajte v Spuhlja 84.

ENONADSTROPNO hišo v surovem stanju zamenjam za manjšo. Naslov v upravi.

UGODNO PRODAM kuhinjsko kredenco. Ogled vsak dan od 11. do 14. ure. Svenšek, Lackova ul. 6/1.

PRODAM FIAT 750, letnik 1970, Moškanjci 54.

ANGELA KORŽE iz Stoperc 17 opozarjam vsakogar, ki bi mojega moža Cirila Korže vzpodbujal in mu dajal neutemeljene napotke v zvezi z izgradnjo farme in odnosov v družini, ki postajajo zaradi takšnih namigovanj neznosni bom sodno postopala.

PRODAM avto-radio, skoraj nov. Naslov v upravi.

SADNA DREVESA raznih sort vam nudi drevesnica Janeza Matjašiča, Zg. Oglaki pri Juršincih

NESNICE mlade jarkice rjave, 12 tednov stare, pasme HISEKS iz najboljše vrste nesnic prodaja vsak dan na domu. Iskoristite spomladansko priložnost, Jože SORŠAK, Podlože 1, Ptujska gora.

UGODNO PRODAM Zastavo 1300. Ogled od 14. ure dalje v Zgornji Hajdini 53.

POCENI PRODAM Ami 6, letnik 1971, registriran do 1980. Ivan RUS, Žabjak 6, Ptuj.

PRODAM 1000 KG sena in otave. Jakob Lah, Vičevska pot 6 a.

IŠČEM VARSTVO za dva otroka štiri in dve leti. Ringo ALIBABIČ, Kvedrova 4, Ptuj.

PRODAM visoko brejo kravo in telico. Jože KOKOL, Krčevina 106.

KMETOVALCI

Traktorje UNIVERSAL — 42 KS, po licenci FIAT prodajamo zdaj znatno ceneje.
Traktor dobavimo takoj po vplačilu — plačilo v devizah.

Standard US$ 3.275 in 24.900 din
Z dvema diferencialoma US$ 3.749 in 27.800 din
Prodaja: AGROOPREMA — Zagreb, Maksimirska 70, telefon 041 223-883.
Kmetijski kombinat Ptuj, TOZD TEHNOSERVIS — Ptuj Ormoška 29, telefon 772-421.

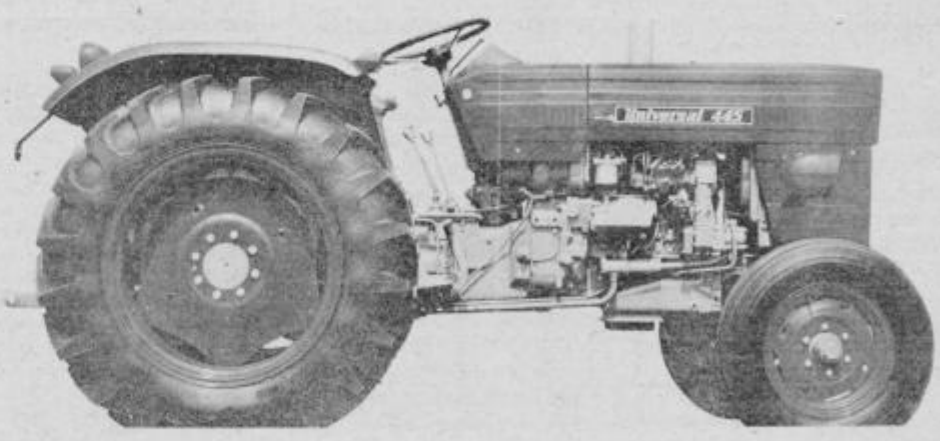

ZAHVALA
ob tragični izgubi

Maksa Pena

iz Cankarjeve 4 v Ptuju

Se zahvaljujemo vsem, ki so ga v soboto 10. marca ob 13. uri pospremili na njegovi zadnji poti in se od njega poslovili na pokopališču v Hajdini. Sinova Emil iz Beograda in Vili od Benedikta v Slovenskih goricah se obenem opravičujeta, da zaradi prometnih zadrškov po krivdi drugih nista mogla priti pred pričetkom pogrebnih svečanosti. Sinova Maks iz Zadra in Rudi iz Kranja pa se zaradi bolezni nista mogla udeležiti pogreba.

Vsem, ki so se poslovili od pokojnika in nam izrazili sožalje se zahvaljujejo: družini: Šmigoc in Lečnik iz Ptuja, družina Pen iz Maribora in družina Vasiljević iz Beograda.

ZAHVALA
Ob boleči in nenadni izgubi ljubega moža in ateka

Konrada Pihlerja

iz Pacinja

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom, ki ste ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Hvala za ustne in pismene izraze sožalja in tolažbo v naših bridkih urah. Najiskrenejša hvala zdravniku dr. Neudauerju in sestri Irmi za požrtvovalno pomoč pri njegovem zdravljenju. Hvala številnim duhovnikom za opravljen obred, vsem govornikom za ganljive besede, bogoslovcem iz Ljubljane in vsem pevcem za žalostinke. Hvala darovalcem vencev in cvetja. Vsem naj Bog povrne!

Žalujoči: žena Terezija, hčerki Marica in Angela z možem, sin pater Mirko, pokojnikova sestra Ivana z možem ter ostalo sorodstvo.

SKUPŠČINA OBČINSKE ZDRAVSTVENE SKUPNOSTI PTUJ

Sprememba v vodstvu

Na skupni seji so se v ponedeljek 12. marca sestali delegati zbora uporabnikov in zbora izvajalcev skupščine občinske zdravstvene skupnosti Ptuj. Po potrditvi sklepov prejšnje seje so razpravljali o realizaciji prihodkov in odhodkov občinske zdravstvene skupnosti za obdobje januar—december 1978. Skupni prihodek za izvajanje zdravstvenega varstva v letu 1978 je zaradi nerealiziranih prispevkov iz BOD in dohodka dosežen le v višini 219.411.282,45 din kar je za 3,63 % manj od dogovorjenih sredstev. Vsi odhodki pa so realizirani v višini 220.206.157,81 din kar je za 3, 28 % manj od pričakovane realizacije. Prav to je tudi vplivalo na razmeroma nizko negativno razliko v višini 794.875,36 din, ki jo bodo krili iz neuporabljenih sredstev rezervnega sklada iz leta 1977. Delegati obeh zborov so za tem sprejeli tudi sklepni račun občinske zdravstvene skupnosti za drugo polletje lanskega leta, ki nasproti sklepnemu računu iz prvega polletja prikazuje presežek dohodkov, tako, da je letni presežek izdatkov nekoliko nižji od izkazanega v drugem polletju.

Za tem so sprejeli sklep o osnovah za obračunavanje prispevka za zdravstveno varstvo za osebe, ki opravljajo gospodarsko ali negospodarsko dejavnost z osebnim delom, z lastnimi sredstvi ali intelektualne storitve v občinski zdravstveni skupnosti Ptuj v letu 1979. Osnova za obračunavanje akontacije prispevka za zdravstveno varstvo omenjenih oseb je mesečni bruto osebni dohodek, ki ga ugotovi pristojni občinski davčni organ za preteklo leto, v letu za katerega se plačuje prispevek.

Zaradi nekaterih pomanjkljivosti starega, so delegati obeh zborov za tem v celoti sprejeli predlog samoupravnega sporazuma o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih med občinskimi zdravstvenimi skupnostmi Lenart, Maribor, Ormož, Ptuj, Slovenska Bistrica ter med regionalno zdravstveno skupnostjo in strokovnimi službami v Mariboru. Ta sporazum ureja predvsem medsebojna razmerja med skupnostmi in strokovno službo pri opravljanju administrativnih, finančnih in drugih opravil skupnega pomena.

Podana je bila informacija o poteku priprav za sklenitev samoupravnih sporazumov o menjavi dela za leto 1979, s katerimi že močno kasnimo. Prvi rok za sklenitev sporazumov je bil 28. februar, podaljšan je bil na 5. marec, žal pa zdravstvene delovne organizacije niso bile v stanju, da bi pravočasno posredovale strokovnim službam vse potrebne materiale.

Na predlog izvršnega odbora občinske zdravstvene skupnosti in koordinacijskega odbora za kadrovska vprašanja pri predsedstvu OK SZDL Ptuj, so delegati obeh zborov soglasno imenovali Silvo Gorjup, dosedanjo predsednico skupščine zdravstvene skupnosti za sekretarja občinske zdravstvene skupnosti Ptuj. Silva Gorjup bo to odgovorno nalogo opravljala profesionalno. Sočasno so jo tudi razrešili funkcije dosedanjega predsednika in na predlog omenjenih organov izvolili Stanka Brodnjaka, pravnika, zaposlenega pri občinskem sodišču za prekrške v Ptuju za novega predsednika skupščine občinske zdravstvene skupnosti Ptuj. Stanko Brodnjak je pri vsem dosedanjem strokovnem in družbenopolitičnem delu pokazal dober, tovariški odnos do sodelavcev in doslednost pri delu. Že pri dosedanjih delovnih izkušnjah je pokazal, da se bo razvil v dobrega strokovnega in družbeno angažiranega delavca.

Na ponedeljkovi seji so bila postavljena nekatera zanimiva delegatska vprašanja, predvsem od uporabnikov. Tako bodo delegati iz KS Stoperc dobili v kratkem pismen odgovor na vprašanje kdaj bo v Stopercah obratovala vsaj enkrat tedensko splošna ambulanta. Na vprašanje kdaj lahko v Ptuju računamo na razširitev oz. sanacijo zdaleč pretesnih prostorov ginekološko-porodnega oddelka ptujske bolnišnice je delegat iz zbora uporabnikov dobil odgovor, da lahko s tem gotovo računamo v naslednjem srednjeročnem obdobju. Da je sicer v tem oddelku zares velika prostorska stiska vendar je izredno veliko bolnic iz drugih občin, predvsem iz krapinskega območja.

M. Ozmec

Delovno predsedstvo na seji skupščine, drugi z leve Stanko Brodnjak, novi predsednik, zadnja Silva Gorjup, sekretar občinske zdravstvene skupnosti Ptuj.

Foto: M. Ozmec

S SEJE MS SZDL ZA PODRAVJE

Volilne konference v krajevnih skupnostih so bile dobro izvedene

Tako so menili člani Medobčinskega sveta SZDL, ko so se v ponedeljek, 12. marca sestali na redni seji v prostorih občinske konference socialistične zveze v Ptuju. Značilno za vseh pet občin, Maribor, Ormož, Lenart, Slovenska Bistrica in Ptuj je, da so se v krajevnih skupnostih ukvarjali s kadrovskimi težavami. Dogaja se, da so nekateri kandidati že tretjič zapored prevzemali vodilne funkcije v krajevnih konferencah SZDL, saj je med krajani v manjših krajevnih skupnostih malo možnosti, da bi funkcije enakomerno razdelili. Krajevna samouprava je vedno bolj razvejana, zahteva vedno nove moči, mladih, ki bi bili pripravljeni delati, pa ni dovolj. Zato so „stari aktivisti" še vedno vodilna sila v prevzemanju in opravljanju odgovornih funkcij.

V Ptuju so se srečevali, tako kot v ostalih občinah, s težavami pri vključevanju sindikata v krajevno samoupravo, pa tudi z nekaterimi organizacijskimi zadevami. Zato bodo še v tem mesecu organizirali dvodnevni seminar, na katerem bodo skupaj s seminaristi spregovorili o delu organov in teles krajevnih konferenc SZDL, o težavah, s katerimi se srečujejo in o njihovih nalogah. V večini krajevnih konferenc so zastopani starejši krajani, so pa tudi redke izjeme, kjer so mladi prevzeli odgovorne funkcije in razbremenili starejše.

Na ponedeljkovi seji so ugotovili, da bodo do roka v vseh občinah končane tudi kandidacijske konference za izvolitev člana predsedstva SFRJ, predsednika in člane predsedstva SR Slovenije ter delegatov družbenopolitičnega zbora slovenske skupščine.

Člani medobčinskega sveta so izvolili tudi medobčinski štab oziroma koordinacijo za vodenje akcij ob 30-letnici vzgoje mladine na področju SLO. Dogovorili so se tudi, da bo v prihodnjem mesecu regijski posvet o delu in nalogah delovnih teles pri krajevnih in občinskih konferencah socialistične zveze ter družbenih svetov.

V tem času pa bodo namenili največjo pozornost organiziranju široke javne razprave o osnutku zakona o usmerjenem izobraževanju. Regionalni posvet o tem za Pomurje, Koroško in Podravje je bil včeraj v Mariboru. Razprava o uresničevanju sprejetih zakonov s področja kmetijstva pa bo v naši regiji tekla od 20. marca do 6. aprila.

N. D.

Nagelj ženi, materi, dekletu . . .

Recitacijska skupina bolnišnice med izvajanjem recitala.

Foto: M. Ozmec

Tudi sindikalna konferenca Zdravstvenega centra Ptuj je za svoje sodelavke pripravila bogato proslavo ob dnevu žena. V ptujskem gledališču so v torek, 6. marca za njih peli, recitirali in plesali člani mešanega pevskega zbora, dramske in folklorne skupine ptujske bolnišnice ter pionirji OŠ Franc Osojnik v Ptuju. K vsej lepoti njihove izvedbe pa je svoj delež pridala še Nataša Sirkova, članica mariborske drame, ki je spored povezovala.

-OM

Izvršni svet skupščine občine Ptuj je na podlagi 11. in 15. člena zakona o urbanističnem planiranju (Uradni list SRS, št. 16/67) ter 4. člena Odloka o izvršnem svetu skupščine občine Ptuj (Uradni vestnik občin Ormož in Ptuj št. 2/75) na seji dne 27. 2. 1979 sprejel

S K L E P

o javni razgrnitvi osnutka urbanističnega reda z natančnejšimi pogoji zazidave za območje Krajevne skupnosti Grajena

1.

Javno se razgrne osnutek urbanističnega reda z natančnejšimi pogoji zazidave za območje Krajevne skupnosti Grajena, ki ga je izdelal Projekta inženiring Ptuj pod št. 210/79 v mesecu februarju 1979.

2.

Osnutek urbanističnega reda se javno razgrne za čas 30 dni od dneva objave tega sklepa v prostorih oddelka za gospodarstvo in urbanizem skupščine občine Ptuj ter na sedežu Krajevne skupnosti Grajena.

3.

Oddelek za gospodarstvo in urbanizem skupščine občine Ptuj je dolžan organizirati javno razpravo o razgrnjenem dokumentu v Krajevni skupnosti Grajena po posebnem razpisu.

4.

Pripombe k osnutku urbanističnega reda lahko dajo občani, organizacije združenega dela in druge organizacije ter organi pismeno ali ustno na zapisnik v kraju razgrnitve.

5.

Ta sklep se objavi v časopisu TEDNIK.

Številka: 350—1/79

Datum: 20. 2. 1979

Uveljavljanje pravic iz zdravstvenega varstva v lastnosti družinskega člana

Samoupravni sporazum o pravicah in obveznostih iz zdravstvenega varstva, ki je pričeval veljati 1. maja 1978 v svojem 57. členu, drugi odstavek določa, da „uporabniki uveljavljajo zdravstveno varstvo kot družinski člani delavcev in drugih delovnih ljudi, kadar sami niso upravičenci do zdravstvenega varstva po osebni lastnosti (opravljajo kmetijsko dejavnost kot lastniki, solastniki, zakupniki ali uživalci kmetijskih zemljišč)".

Zaradi določb navedenega člena sporazuma, je 10. julija 1978 regionalna zdravstvena skupnost Maribor pričela s postopkom za spremembo zavarovanja pri zakoncih in širših družinskih članih in sicer s preizkusom upravičenosti do zdravstvenega varstva, kadar so isti lastniki, solastniki, zakupniki ali uživalci kmetijskih zemljišč.

Preizkus bi se naj opravil v prvi fazi s tistimi zakonci in družinskimi člani, ki so po lastni pobudi pridobili lastnost kmeta po 4. členu zakona o kmetijskih zemljiščih, oziroma, ki so lastniki, solastniki, zakupniki ali uživalci kmetijskega zemljišča, katero presega na dan 24. avgusta 1978 v ravninskih predelih 1 ha kmetijskih in gozdnih površin skupaj, v gorskih in hribovitih predelih pa 3 ha skupnih površin.

Navedeni preizkus bi naj opravile kadrovske službe delovnih organizacij najkasneje do 31. decembra 1978. Ker je v tem času ustavno sodišče SRS prejelo pobudo za začetek postopka o ustavnosti omenjenih določb o družinskih članih zavarovanca, je skupščina zdravstvene skupnosti Ptuj na seji dne 15. februarja 1979 sprejela sklep, da se do opredelitve ustavnega sodišča glede tega vprašanja do nadaljnjega odloži izvajanje preizkusa, upravičenosti zakonca do zdravstvenega varstva. Do takrat tudi vsi družinski člani ne glede na status, ki so bili doslej zavarovani po zakoncu oziroma otroku uživajo pravice iz zdravstvenega zavarovanja delavcev po samoupravnem sporazumu o pravicah in obveznostih iz zdravstvenega varstva.

S. G.

ČRNA KRONIKA

V tednu od 5. do vključno 12. februarja so miličniki postaje milice Ptuj in oddelkov posredovali le v treh prometnih nesrečah, ki pa so žal zahtevale razmeroma visok krvni davek. Ena oseba je namreč podlegla za posledicami nesreče, tri osebe pa so bile lažje poškodovane. Glavni vzroki nesreč so bili tokrat izsiljevanje prednosti, vinjenost in neprevidnost.

KOLESAR PODLEGEL

V četrtek, 8. marca ob 18.45 se je zgodila zelo huda prometna nesreča na Zagrebški cesti v Ptuju. Voznik osebnega avtomobila Milan Šošteričič iz Vidma pri Ptuju je peljal iz Ptuja proti Vidmu. Na Zagrebški cesti je dohitel kolesarja Maksa Pena iz Ptuja. Med prehitevanjem ga je zadel s prednjim desnim delom, tako, da ga je vrglo po cestišču. Kolesar Pen je zaradi hudih poškodb umrl med prevozom v bolnišnico. Vozniku osebnega avta Šošteriču so odredili odvezen odvzem krvi in ugotovili, da je vozil pod vplivom alkohola.

IZSILJEVALA PREDNOST

Do nesreče je prišlo v ponedeljek, 12. marca ob 12.30 na regionalni cesti v Spuhlji. Voznik tovrnega avtomobila Lovro Škreget iz Spodnje Senarske je vozil po magistralni cesti iz Ptuja proti Ormožu. Iz smeri Markovec pa je po regionalni cesti proti križišču pripeljala voznica osebnega avtomobila Matilda Skaza iz Ptuja. Na križišču ni ustavila, zaradi tega je prišlo do trčenja z voznikom tovornega avtomobila. Na srečo je dobila lažje poškodbe le voznica osebnega avtomobila, na vozilu pa je za okoli 20.000 din materialne škode.

NENADOMA PREČKAL CESTO

V ponedeljek, 12. marca se je zgodila nesreča tudi v Zgornji Hajdini na regionalni cesti. Okoli 14.30 je voznik kolesa z motorjem Franc Tašner iz Mestnega vrha pri Ptuju peljal proti Hajdini. V Zgornji Hajdini je nenadoma prečkal cesto pešec Ilija Časič iz Zlo Sela. Ob trčenju sta oba padla po cestišču in dobila lažje poškodbe. Materialna škoda je neznatna.

SLAVILE ŽENSKE — PRAZNOVALI MOŠKI

Na postaji milice v Ptuju ugotavljajo, da je na območju ptujske občine v zadnjem času vse več voznikov, ki upravljajo vozila pod vplivom alkohola. Dokaz več za takšno trditev je tudi dejstvo, da so miličniki 8. marca odvzeli vozniško dovoljenje 5 vinjenim voznikom. Vse voznike opozarjajo, naj ne sedajo za volan pod vplivom alkohola, ker s tem ogrožajo tudi ostale udeležence v prometu, ne le sebe. Seveda bodo zoper vse kršilce strogo ukrepali.

— OM

Vreme

do nedelje, 25. marca 1979

Napoved: Jutri, v petek 16. marca bo še lepo vreme, nato oblačno. Okrog 22. marca dež, ki bo v petek, 23. marca prešel v sneg. Za tem bo lepo in toplo.

Alojz Cestnik

SLOVENSKA BISTRICA

Zlata poroka Alojzije in Štefana Golob

Pred nedavnim sta pred matičarjem v Slovenski Bistrici izrekla svoj zlati DA Alojzija in Štefan Golob iz Ritoznoja št. 5 Medtem ko je Alojzija pričela svojo življenjsko pot pred osemdesetimi leti v Starem gradu pri Makolah, se je Štefan, ki mu je letos 77 let, rodil v Laporju.

Kljub težavnim življenjskim pogojem, saj sta začela kot viničarja, ju je skozi petdeset let skupnega življenja spremljalo trdo delo, vendar sta z medsebojnim razumevanjem premagala vse ovire.

V imenu skupščine občine Slovenska Bistrica je zlatoporočencema izročil darilo Ladislav Cvahte.

Alojzija in Štefan Golob sta vzgojila tri sinove. Skupno z njimi pa jih na njihovem domu v Ritoznoju, pridno obiskujejo še štirje vnuki in dva pravnučka.

Besedilo in posnetek: Viktor Horvat

osebna kronika

RODILE SO:

Terezija Hrženjak, Goričak 37 — dečka; Marija Hertik, Ptujska 2, Ormož — Nino; Emilija Simonič, Lahonci 37 — Petro; Anica Bračič, Kicar 104 — dečka; Majda Hergula, Ivanjkovci 11/b — Petro; Anica Praprotnik, Pušenci 40/a — Aleša; Elizabeta Slaček, Prešernova 32 — Boženo; Jožica Zajšek, Sp.Hajdina 105/a — Dejana; Rozalija Krušič, Ob železnici 4 — deklico; Irena Arnuš, Desternik 49 — dečka; Slavica Vtič, Bukovci 78 — deklico; Milena Šmigoc, Gregorčičev dr. 2 — dečka;.

POROKA:

Marjan Fajfar, Slovenski trg 11 in Stanislava Kukovec, Slovenski trg 11.

UMRLI SO:

Janez Ozvald, Cesta Olge Meglič 20, roj. 1905, umrl 6. marca 1979; Terezija Valenko, Reševa 1, roj. 1908, umrla 8. marca 1979; Marija Živko, Muretinci 45, roj. 1896, umrla 8. marca 1979; Ivanka Jerenec, Brezovec 52, roj. 25. jan. 1979., umrla 9. marca 1979; Ana Zamuda, Kicar 30, roj. 1899, umrla 4. marca 1979.

KRSTILI BODO NOVO LETALO

V soboto na letališču v Moškanjcih

Pri Aeroklubu Ptuj so se odločili, da bodo letos razmeroma zgodaj začeli z letalsko sezono 1979. Tako bodo na letališču v Moškanjcih v soboto, 17. marca 1979 slovesno krstili novo letalo CESSNA 172 F.

Vse člane aerokluba in prijatelje letalstva vabijo na letališče. Obveščeni smo, da bo slovesnemu obredu prisostvoval FRANC ŠETINC, sekretar predsedstva CK ZKS. S to prireditvijo bodo ptujski letalci začeli z vrsto delovnih manifestacij v letošnjem jubilejnem letu, ko tudi sami proslavljajo 25 let nadvse uspešnega dela.

Začetek slovesnosti bo ob 10. uri in upajo, da jim bo tudi vreme naklonjeno — enako kot na vseh večjih prireditvah, ki jih je doslej organiziral Aeroklub Ptuj.

f

TEDNIK

izdaja zavod za časopisno in radijsko dejavnost RADIO-TEDNIK 62250 Ptuj, Vošnjakova 5, poštni predal 99. Ureja uredniški kolegij, ki ga sestavljajo vsi novinarji zavoda, direktor in glavni urednik MIHAEL GOBEC, odgovorni urednik FRANC FIDERŠEK. Uredništvo in uprava Radio-Tednik telefon (062) 771-079 in 771-226. Celoletna naročnina znaša 200 dinarjev, za tujino 300 dinarjev. Žiro račun SDK Ptuj 52400-603-31023. Tiska ČGP Mariborski tisk. Na podlagi zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu spada TEDNIK med proizvode, za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov.

DOMAČA RAST

PRILOGA TEDNIKA, PTUJ,
11. OKTOBER 1979
LETO II.
ŠTEVILKA 10

FELIKS KOS

Spomini

Gledam tvoj obraz:
bude se spomini.
Kaj res si prišla nazaj,
da morda ne umrem v bolečini,
da užiješ srečo z menoj
ali nemara pustil te je
dragi tvoj
in zdaj želiš pozabiti
vse kar bilo je med njim in teboj?
Ne ljubica, tudi jaz moram iti.
Lepo mi bilo je s teboj
(za spomine živim),
vendar naj ti resnico povem:
v življenju že dolgo trpim,
ker nisem več tisti fant,
ki si nekdaj ga poznala.
Življenje se spremeni
zato sva sama ostala.
V srcu nosim vulkan, ki buči,
nosim vihar, ki hrumi.
Ali, vse tako hitro mine
in tudi to se zgubi.
Zato, pojdi ljubica,
pusti mi raje spomine.

DANICA PETROVIČ

Občutje

V prostoru večerne zarje
se pretaka zelena reka
z lasmi iz stkanih pramenov
kačjih rož
in plazečimi planotami
srebrne tišine,
Po kamenju odmevajo tihi koraki
samote
luskinasta pesem gradi
migetajočo zvezdno cesto
v deželo onkraj besed

KAROLINA VUJANOVIČ

Vrnitev

Vrni se, pojo pomladni vetrovi!
Zemlja te vabi in kliče,
vabi tiha globel:
vrni nazaj se med griče!

Šume gozdovi, narava kipi in diha,
v njej je moč,
v meni ostala je želja tiha.

BOGDANA NAMESTNIK

On

Le eno zame je hotenje:
ON.
Le ena zame je resnica:
ON.
Le eno zame zvezd žarenje:
ON.
Le ena roža, ena ptica:
ON.
Le en je zame vonj pomladi:
ON.
Le en je kruh in ena voda:
ON.
Le en je jelen na livadi:
ON.
Le ena zame je svoboda:
ON.
Le ena sol, le ena kašča:
ON.
Le ena zame je globina:
ON.
Le en se skozme cilj razrašča:
ON.
Le ena žlahtna je kovina:
ON.
Le ena vere je obala:
ON.
Le en sam molk je in en glas je:
ON.
Le ena sonce snubi skala:
ON.
Le en je prostor in en čas je:
ON.
Le ena luč žehti mi v krvi:
ON.
Le eno mami me razkrije:
ON.
Le en je angel na tej brvi:
ON.
Le en moj jaz in moje bitje:
ON.

MILAN VINCETIČ

Papirnate ladjice

Ne dam vam
zaiti
v oceane

III.

Pridrsele
boste čisto
do srebrne črte
in Neptun
ne bo
več

več bog

(Sirene potujejo
ponoči z ribiči)

Mornar bo pisal pismo:
»Tako kot včeraj, draga. Nikjer zemlje.«

In ribji hrbti
bodo premikali krmilo
in se švigajoče zlatili
v mesečini

Mornar bo pripisal:
»To je kot ogenj, draga.«

In na kuverto zalepil solzo

XI.

In zdaj ga spremljam
na slok
ožgan
in redkobeseden
jaz skoraj otrok zanj
z nekaj verzi v glavi
In pravi mi:
Fant, to je bilo potovanje!

Sledim mu
in on trdo stopa na mojo senco
Ne ozre se
le preloži si sidro
pa kot nalet zasika:
— I — kaj, umret domov!

Mislim
hotel je reči:

Sin ostani!
a mu je pogled omahnil
na preoddaljenem stičišču

+ + +

Obiščem ga
Zdaj trd in miren
v čolnu položen

STANISLAV KOŠTRIC

Bojazen

Dolgo smo stali,
trdo garali,
tiho čakali,
dokler nismo spoznali,
da nas krije sveža prst
in da si ne upamo
pogledati
iz oči v oči.

FELIKS KOS

Meditacija

Ti, zadnji svet,
ki gorel v poznem si poletju,
mi zdaj ugašaš
in mrtvo listje še raznašaš
v prostrani svet ...
O, pusti vsaj spomin.

Jesen.
O, saj te ljubim,
čeprav zadajaš bolečino.
Golo, od vseh vetrov razvejano drevo
sem, ki strmi v nebo ...
Iz tebe pijem mir, tišino.

Fotografija meseca

Prejšnji mesec so štirje avtorji Fotokinokluba DPD Svoboda Ptuj izbrali fotografijo meseca septembra. Izbrali so fotografijo Bojana Rodeta Motokros XIV.

FKK

Med preteklim in prihodnjim

BRANKO ŽUNEC

Česa vse ne bi dal za en sam trenutek popolnega spoznanja, le za hip, čist, dragocen, bliskovit in nerazložljiv kot trenutek opoditve. Za to, da bi mi bilo dano vedeti, kakšna pota usode mi bo še naklonilo življenje.

Dopovedujem si sicer, da smo ljudje že po svoji fizični naravi omejeni in vklenjeni v ozek okvir delovanja, govora in mišljenja, pa spet ne morem v sebi povsem umiriti nenehno bojujočih se prvin. Često ne morem ne sedeti ne spati: ves trepečem, željan pogovora, raziskovanja neznanega, razvedrila. Razjeda me hrepenenje še sam ne vem po čem. Viharno je v meni — le kako naj kljubujem viharnim navalom od zunaj? Kako naj umirjeno delujem? Mar prav iz miru ne izvirajo velika in lepa dejanja? Mar niso prav mirna tla edina, na katerih lahko uspevajo zreli in sočni sadovi?

Doumel sem prenekatero življenjsko resnico, se spoprijel z nemalo skušnjav in skušenj, morda najbogatejšo pa mi je začuda „podarilo" pred kratkim odcvelo otroštvo. Kot preblisk je prišlo, da svet in življenje nastajata v srečnih trenutkih, ko človek ostane sam, miren in neopažen, s papirjem in darom gledanja in poslušanja, zaprt in onemel, da odloča in razporeja, nebogljen in sam, da bi daroval in bleščal, revež in skromen.

Često sem že razglabljal o preteklem, toda vedno znova se razočaran in nepotešen vračal v sedanjost. Spomin, ta večni sopotnik, je trudoma bredel po tokovih življenske struge, omahoval, pešal, zaman iskal opore, a ni odnehal. Od otroško-naivne bojazni pred čudaškim sosedom, prvošolskega srečanja s knjigo v haloški petrazrednici do trajnega priokusa grenkobe težaškega garanja in dninarskega kruha.

Neizbrisne so predstavne zapomnitve: materine raskave roke, ki komajda zmagujejo nerodno in težko motiko, skopa, razpokana ilovnata prst na obronkih Haloz, nerazložljiv strah neizživetega otroštva, priviačna, a hkrati omejujoča vaška preproščina, skoroda idilična, nekajletna zaprtost v hiši „slamnjači" na robu gozda nad kalno in blatno Dravo:...

Takrat sem se krčevito oprijemal materinega krila, zdajšnje otroštvo pa pozna le navidez bogatejši in privlačnejši svet igrač in iger. Nekdanja toplina in navezanost izginjata, ne bosta se več vrnili, tako kot se ne bo več vrnila preteklost, kjer je bila kljub vsemu bolj ali manj najlepše razvito kot mikavna in nedosegljiva stopnja popolnosti.

Še ob sprejemu v vrste mladinske organizacije sem bil obremenjen s poenostavljenimi gledanji, ne zavedajoč se, kaj se je pravzaprav zgodilo tistega davnega majskega dne v veliki svetli telovadnici ptujske osemletke. Dasiravno sem ihtavo bral vse, kar mi je prišlo v roke, nezavedno iskal vzornike, se zgubljal v težko razumljivih besedilih tuiih kniiževnikov. želino pričakovane „razsvetlitve" ni prišlo. Dozdevalo se mi je, da bi jo utegnil dokončati, se do nje dokopati v klasični gimnaziji v Mariboru. Toda želja je ostala neizpolnjena. Le za leto in dan sem utegnil sedeti v gimnazijskih klopeh, potlej pa je več kot skromen gmotni položaj v družini nenadno presekal ves nadaljnji študij. Ostal sem praznih rok. V borni kmečki izbi, kjer je bil večer podoben večeru in jutro jutru, sem po dnevnem, mukotrpnem vdinjanju pri premožnem sosedu, razmišljal o brezizhodni prihodnosti. Jasno mi je bilo, da čudežna rešitev ne bo prišla kar sama od sebe, ampak se bom moral do nje krepko potruditi. Oči so se zapirale, a misli ostale jasne in volja me je v tihih nočeh držala budnega in zbranega nad knjigo. Najbrž je podzavest osredotočala težnjo, oblikovala boj kot pojmovanje sreče in osvojila moto da je treba o vsem dvomiti. Pravim najbrž, saj sem o lastni naravnanosti le slutil, ugibal. Ne zaman. Našlo se je tudi zame nekaj, rekli so mi bolj stvarnega, otipljivega in zlasti hitreje dosegljivega. Prepričali so me, da je to poklic — stroka. Ni mi preostalo drugega, kot da sem se opredelil, resda ne najlaže, pa vendar, kot spoznavam danes, docela pravilno.

Daleč od doma, med sovrstniki, sem le zlagoma sprejemal nov način življenja, se prilagajal organiziranemu vzgojnoizobraževalnemu procesu in dojemal nova spoznanja. Doživljal sem pravo notranjo preobrazbo. Pred mano so se odpirale komaj slutene razsežnosti vsakdana, njegova zahtevnost in zapletenost. Usvojil sem dragoceno življenjsko načelo, da mi poslej nič človeškega ne sme biti tuje, da je dojemljivost za napake sočloveka redka, a spričo tega toliko bolj dragocena vrlina, skratka nekaj velikega se je dogajalo v meni in z mano. Privzgojeno zavest pripadnosti je neomajno učvrstil vstop v vrste partije, kasneje pa tudi samostojno opravljanje poklicnih obveznosti.

Vstop v areno dejanskosti je prinesel dodatne, poprej manj boleče, zgolj teoretično zastavljene, resnice. Samopotrjevanje ne zadostuje, nujno ga je preseči. To me je najprej prešinilo.

Potem me je dobesedno do bistva spreletelo, kako resno se bo treba soočiti s predstoječimi dolžnostmi, jih razreševati in dograjevati vrsto pomanjkljivosti. Ponovno srečanje s podeželjem, vendar v povsem drugačni vlogi, je razumljivo vzbujalo dokajšnje pomisleke, a mi jih je doslej že uspelo pregnati.

Le nakje na dnu še tli dvom o trajni navezanosti na vaški način življenja. Brščas ga je pripisati nepozabnim bridkostim iz rosnih let otroštva.

Pogosta razčiščevanja s samim sabo in bližnjimi, z lastno vestjo in zavestjo, so sčasoma prinesla tudi dodatne ugotovitve. Najvažnejšo vsekakor to, da v splet angažiranosti in zavzemanj sodi tudi pisanje o dogodkih, pojavih in komentarjih v sredstva javnega obveščanja. Skoroda ni mogoče pozabit začetniških težav, pa še zdaj večkrat začutim šibkost izrazne moči, pomanjkanje udarnosti, aktivnosti v posredovani informaciji. Ko da bi me omejavala siceršnja bogatost materinščine, na preiskušnjo postavljala svežina misli in obrušenost sloga, tako težko dosegljiva, pa spet čisto blizu.

V trenutkih se še posebej zavedam ujetnosti med preteklim in prihodnjim — sedanjostjo.

Pomenek (posnetek Stojan Kerbler)

IRENA ŠKET

Mrtve trave

Pol štiri že je odbila ura na starem vaškem zvoniku, a sonce je žgalo kakor opoldne. Razbeljeno nebo je kdaj pa kdaj zaječalo v zamolklih, grozečih tonih. Tedaj se je tudi očetov glas ojačal. Ukazujoče, skoraj tujčevsko gospodovalno je zavpil:«

»Dana, hitreje, hitreje!« In stare, grčave vile se še močneje zagrebejo v posušeno travo. Roke, vajene dela, urno, skoraj že podzavestno spravljajo seno na voz. Kopico za kopico ... Hitro, še hitreje ... Zdaj, zdaj, ... Sonce je potemnelo ... Črni, umazani madeži senc...

»Dana, hitreje, hitreje!« Še krepkeje se roke oprimejo vil. Lica vse bolj rdijo... , postajajo čedalje bolj vroča... Čelo oblije mrzel pot... kakor srh... , postajajo čedalje bolj vroča... Čelo oblije mrzel pot... kakor srh... Usta so suha, jezik trd neokreten.

»Da bi imela zdaj vsaj kapljico vode... Ne kapljo, kozarec. Poln kozarec vode, hladne, mrzle vode...«

Veter zapiha, suhe trave na vrhu kopic narahlo vztrepetajo. Jata črnih vran šine visoko pod grozeče nebo. Monotoni šelest posušenih bilk pretrga glasno krakanje.

»Kra, ... Kraa, kraa, kraa, ... kraa, kraaaa ...«

»Dana, delaj! Dana!« Razpokane ustnice se trdno stisnejo. Čuden, pekoč okus v ustih ... kot kislost...

»Saj bova kmalu, samo še devet kopic...«

Ta zoprni okus... kakor da bi jedel nedozorele slive ... Ustnice ti vleče skupaj...«

»Saj bova kmalu ...«

A kopic noče in noče biti konec. Grobe dlani postajajo boleče, mokre. Oprijem popušča... Moč se kakor znoj počasi izteka iz rok ... Strah jo spreleti, da ne bo konca... Nikoli ne bo konca ... Kopic je več, ... več... Kakor začarani krog ... sklenjen ...; kakor kolo ...; ponavlja se. Kopice rastejo, rastejo, v črno nebo rastejo zelene, mrtve trave. Oblaki, veliki kakor širna polja, jih požrešno goltajo vase. Črnina, ... mračna črnina ... in ogromne, visoke kopice ... vrti se ...

... In nekaj pade; nekaj silno polnega udari ob trda tla ... Zamaje se; še enkrat se zamaje ... Konec, končno konec! Ta blaženost: občutje, ko nisi ne srečen, ne zadovojen — samo trpko, sanjavo strt.

Sama ni vedela, kako se je zgodilo; le tega se je spominjala, da je udarilo — močno, brez milosti ... Po vročih licih, od znoja mokrih, je udarilo. Ne. Še prej je zakričalo, skoraj zverinsko divje zahroplo: »Dana! Dana!« — Šele nato so lica od bolečine otopela ... Raskave roke so zakrile obraz, pa ni nič pomagalo. Udarci so še naprej padali. Težka pest je silovito udarjala nanjo. Ničesar več ni čutila, nič več se ni tresla. In ko so udarci vendarle jenjali, je bil njen obraz boleče skremžen. Samo oči, tiste jasne oči so se nemo svetile ... Široko razprte, kakor da bi ne mogle dojeti resnice, kakor da so se — tavajoče — izgubile v prostranstvu časa, so zrle nekam daleč v megleno sivino. Niso videle prevrnjenega voza, niti sena, ki je nemo-očitajoče ležalo vse naokrog. Mrtva je bila pokrajina, mrtva sredi življenja. Mrtva njej, Dani ...

Tišina je donela... kakor žalostinka. Očetovi koraki so se počasi izgubljali v njej. Postava je bledela se manjšala ... Bila je le še pikica, kakor snežinka velika — kot poletna snežinka, ki jo je bilo treba zagrebsti v spokojnost globine.

Oblaki so se sklonili niže. Zrak se je nasičil s srebrnim prahom. In potem so začele svetle kaplje pronicati v žejno zemljo. Vedno gosteje, ... vedno gosteje ...

Ulilo se je.

Dež je drsel po vozu in odnašal z njega zadnje trave. Prosojne kaplje so pomirjajoče polzele po Daninem licu. Mešale so se z zatajenimi solzami in mrzlim potom.

Ta dež je bil topel, usmiljen, blag. Nastavila mu je obraz, lase, dlani ... Zakopala je vanj svoje krike nemoči, dež pa jo je poslušal: šepetaje, skoraj brez akordov. Tedaj je veter umolknil. Oblaki so se trgali med seboj. Temne sence so se razkrojile. Razglasila se je tihota bolečin ... Čas je izgubil svojo pot. Zdrsnil je iz svojih okvirov... Malodušnost se je razdvojila ...

Izzvenela je zgodba davnine...

Le mrtve trave so ostale iste: majhne in za zmeraj pokošene. In nekje v širni daljavi se je razlil svod mavričnih barv: modra, rumena, zelena, rdeča, ... Široka pot je vabila: pridi! Vedela je: na koncu te poti je njen dom. Tam je oče ... Sam ... kakor ona tu ... Osamljen... Morda mu je žal... Morda....

Mavrica: modra, rumena, zelena....

»Oče, oproščam ti!«

Šepet vetra. Svetli žarki rastejo, večajo se. Iz daljave priplava nežen vonj svežih ciklam... Beli metulj razpne svoja tenka krila in poleti proti sinjini ...

»Dana, hitreje, hitreje!«

Dana, hitreje! ...

Jezik je nenavadno zahtevno glasbilo

FRANCE FORSTNERIČ

Zares, s pesnikovanjem je tako kakor z muziciranjem: veliko ljudi zna raztegniti meh, zaigrati na ustno harmoniko, celo zatrobentati ali preigrati melodijo na klavirju — a kakšno dolgoletno garanje, kakšen talent sta potrebna, da kdo postane vrhunski glasbenik, virtuoz, umetnik. Morebiti se te podobnosti med glasbeno in pesniško umetnostjo večinoma premalo zavedamo.

Pesmi so namreč iz besed, iz besednih zvez, govoriti pa znamo vsi, torej bi navsezadnje skoraj vsi zmogli pesniti. Ta ganljivi nesporazum žene razveseljivo veliko ljudi—mladih, srednjih in celo priletnih — v verzificiranje.

Želijo nekaj izpovedati, svojo osamljenost, ljubezen, spoznanja, občudovanje, žalost, veselje, čudenje lepemu in nedoumljivemu hočejo zložiti v lepo zveneče verze, v krajše ali daljše pesniške zgradbe. Pri tem pa se jim jezikovni instrument trdovratno upira, povzroča hud napor, kot da bi se dleto odbijalo od granita, namesto da bi se po oblikovalčevi volji zajedlo v kamnato tvar in iz nje naredilo nekaj lepega in smiselnega.

Take in podobne misli so nas obhajale, ko smo se zatopili v branje skladovnic pesmiin proznih sestavkov. Zraven smo se čudili in jezili: koliko naivnosti, koliko oguljenih vzorcev, koliko klišejev, premletih in pogretih podob, pa zato praznih, koliko retorično leporečne patetike rimarjenja! Večina teh pesniških začetnikov, se zdi, meni, da je pesem že rima: hrepenenja—življenja, bridkosti—skrivnosti, spomin—bolečin, dežja—na tla—sonca—z neba—sveta... Mavrica, berem aaaaa. Ah! Haha, same rime na a! Drugi spet mislijo da je treba zapisati predvsem velike besede, pa je pesem tu: Morja neizpolnjenih želja vzvalovijo v prezrtih spominih... jadra upanja... nebesni ta čar... »moderneje«: snela bi masko samopremagovanja. Tretji se opajajo s pridevniki, čeprav so dobri, zares dobri slovenski pesniki (imamo veliko poezijo, čeprav smo majhen narod) že zdavnaj spoznali, da je v pesmi močen glagol, še bolj samostajnik. Tile naši fantje in dekleta in možje in žene pa ti grmadio pridevnike, kakor da bi se sladkosnedi požeruh phal s torto: pomladno cvetoče, cvetoče zvezde, večerne zarje, zelena reka, nevidni senci, zlato sonce obupani krili (zlobni pisalni stroj mi je podtaknil duhovito tipkarsko napako »obupani kritiki«), temna slutnja... Priljubljene besedne zveze, ki naj bi bile posebej »pesniške«: zvezde v očeh potopi, pojdi, ljubica, pusti mi raje spomine, in splete v šopek vzdihov srca, iz tebe pijem mir, tišino, da te čakam zamanj, razšla se v nove dni....

Ganljivi nesporazumi, smo zapisali. Res: nimamo se pravice posmehovati, grdo se je jeziti na nekoga, ki si tako strastno želi peti. Če smo že začeli z glasbeniki: ali ni tudi veliki pianist, violinist, fagotist, trobentar nekoč davno prvikrat zapiskal na vrbovo piščal, pihnil v ustno harmoniko, popraskal po strunah, smešno mu je zahreščalo trobilo. Ali ne bi bil svet mnogo lepši, znabiti celo srečnejši, če bi si več ljudi želelo pisati pesmi, kot pa se pretepati, sprenevedati, zmerjati, opravljati, gnati se za dobrinami in užitki, spletkariti, grabiti, goljufati. Moč in misel literarnega gibanja: prvič, ukvarjati se s pesništvom je kulturno delovanje, četudi bi rodilo malo resničnih pesnikov, in drugič, veliko ljudi naj pesnikuje, da bo izmed njih kdaj kdo napisal zares nekaj lepih pesmi. Mladi pesnikujejo, ker imajo radi glasbo, lepo besedo, lepo knjigo, naravo, človeka. Vse lepo.

Praktični primer smo našli v »skladovnici«; mladega dekleta, ki je v Mariboru končala dvoletno administrativno šolo kjer je tudi zaposlena. Za popevke ne bi bile kaj prida, a ker piše veliko, se ji je vendarle v »žagovini« utrnila tale ubrana pesmica:

Rastem
Boleče odpadajo spone
otroškega smeha.
Rastem.
In svet odraslih me bega.
A rastem. Nepreklicno.

Zgled drobne, lepe pesmice, ki je po meri pravega čustva, resničnega življenjskega problema, kakršnega zna in zmore pesniško »premisliti« in občutiti dekle, po vsej priliki še najstnica.

Neizpodbitno verjamemo tudi v smotrnost in potrebnost mentorstva: ko bo tej deklici nekdo pokazal in dopovedal, kje je njena pesniška moč, katera pesem se ji je zares posrečila, bi odtlej najbrž skrbneje odbirala besede, skladala misli tehtala kompozicijo pesmi. Mentor ne more nikakor »naučiti« pesniškega dara, mu vcepiti življenjskega oz. pesniškega občutja, posebnega videnja sveta, lahko pa ga pouči, še bolje informira o marsičem. Na primer:

V pesmi ni pomembno, da je mnogo »lepih« besed, gre za to, da so prav postavljene; redkobesednost (»tišina med besedami«) je navadno moč lirike; Če naj pesem »zapoje«, tega ne more doseči le rima (to je opisal že Oton Župančič), gre za notranji ritem, za čustveno valovanje notranje melodije; rimana pesem ni pesem zavoljo rim, ampak vsebine, vlite v rimano »posodo«.

Vsaka beseda je prikladna za pesem, če se prilega vsebini, občutjem, namenu pesniškega sporočila; ni posebej »pesniških« besed, nasprotno, tradicionalne pesniške besede in besedne zveze so redundantne (sporočilno izpraznjene, obrabljene, nobenega čutno-miselno-čustvenega sopomena-konotacije ne označujejo in ne vzbujajo več; recimo: hrepenenje, slovo bridkost, srce, solze, temine, iskanje, valovanje, ljubezen, globina, večer, slovesa, dih itd. — človek bi ponorel, kako so se te besede samopašno vgnezdile v pesmi začetnikov — so praviloma (ne vedno, na pravem mestu v pravi zvezi utegnjo še zmerom učinkovati) katastrofalno manj poetične kot pa čisto »navadne« besede. Zveza »bridkost mi trga dušo« je v sodobni slovenski poeziji kvečjemu še obupno smešna in torej ne sporoča nobenega globokega čustva, pa je tedaj za občutje žalosti bolje reči »tako mi je, kot da sem mokro drevo« ali še lepše—kot veliki pesnik Kocbek: »in grude zemlje bi si metal v usta.«

Popoln nesporazum med pesmijo in pesniki začetniki je razmerje med resničnostjo in pesmijo. Pesem ni »dobesedna« resnica, ampak pesniška resnica. Prepričljiva je tem bolj, bolj ko je pesniška. Nekdo nam je poslal pravzaprav lepo pesem, posvečeno rudarju, ki »rije kot krt pod zemljo« in ki (rudarji) »svetlobo dajejo za nas«. Velika, lepa resnica, ni pa dobra pesem Rudar, ki je izpovedala to resnico nebogljeno, se pravi pesniško premalo prepričljivo. Pesniško prepričljivost dosežemo s pesniškimi sredstvi, s pesniško veščino, in če avtor Rudarja občuti resnico rudarja, ima pravo snov, temo, motiv, naučiti pa se mora obvladati pesniško veščino. So namreč tudi nasprotni primeri: ljudje kar spretno sučejo pesniški jezik, nimajo pa kaj usodnejšega, doživetega, iskrenega povedati.

Tako približno bi se mogli pogovarjati literarni mentorji in pesniki-začetniki in tudi sami pesniki med seboj. Zato se le naj srečujejo v literarnem gibanju.

Gospodinja (posnetek Stojan Kerbler)

Ne moreš verjeti resnici, če je nikoli ne slišiš

ERIKA ZUPANČIČ

(I. nadaljevanje)

Dolgo molči. Sedi nepremično in gleda v prazno. Čakam potrpežljivo. Molk je mučen. Želim ga pretrgati, a ga ne znam. Od nekod priletita grlici in pretrgata tišino, ki se je vlekla v nedogled. Vsedli sta se na vejo bližnjega drevesa ob najini klopi. Ozrli sva se k njima in ju opazovali. Parili sta se.

»Samec in samička sta!« je navdušena Zvezdana. »Nežna sta drug z drugim; ko bi bili ljudje takšni!« Spogledava se in se nasmehneva.

»V tvoji družbi se hitro umirim! Zaupanje, ki ga zgubim, ga najdem pri tebi.« Ugotavlja.

Nič več ni bila podobna starki. Spet je bila petnajstletna deklica. Preplavil me je val neizmerne sreče, čutila sem, da se je resnično umirila. Nadaljuje.

»Pravijo mi, da sem skrivnostna, da se ne bi smela zapirati vase, tebi pa toliko povem o sebi. Še sama ne vem, zakaj tebi zaupam in verjamem?«

Gleda me polna pričakovanja. Zmedla me je s tem vprašanjem. Počutim se kot dijak, ki ga profesor nepripravljenega pokliče pred tablo. Le kako ji naj odgovorim?

»Zakaj molčiš?« se bolj čudi kot vpraša.

»S vprašanjem si me presenetila. Razmišljam, kako ti naj odgovorim.«

Ljubim vse kar se premika, vse kar diha, vse kar raste. Rada imam ljudi vseh starosti. Od vsakogar izveš toliko novega, samo če znaš poslušati in razumeti. Najpomembneje je, da čutiš z ljudmi, potem jih imaš rad in če jih imaš, jim tudi zaupaš. Zaupanje pa je tista vez, ki je najbolj pomembna, ki je tesno povezana s čustvom in razumevanjem, bolj ko se odpirajo drug drugemu, manj so si tuji, bolj se razumejo in veča se ljubezen, ki ima toliko odtenkov, kot narava sama, ko se prebudi s pomladjo, s poletjem oživi, v jeseni pa leže k počitku.« Končala sem. Zvezdana ni nehala poslušati. Čakala je, še več je hotela slišati. Ko pa se je prepričala, da sem končala, seje zamislila le nekaj trenutkov in vzkliknila:

»Že, že! Mamo imam rada, pa ji ne morem zaupati! Zakaj?«

»Težka vprašanja postavljaš!«

Prav gotovo se nista našli. Izgubljata se v strahu, da druga druge ne bi izgubili, da druga druge ne bi s čim prizadeli, ali razočarali.

Strah povzroča napetost, ki je vzrok prepirom, dvomom. Razburjen človek pa postane večkrat nerazsoden, zbadljiv in ne prizanaša niti sebi. Prizadeti ne pozablja. Pozabljati in oproščati pa je potrebno če se hočemo najti. Skoraj povsod se dogaja, da drug drugemu očitajo v prepiru, kar nam je bilo zaupano. Tu je največja zgrešenost, tu se zaupanje, ki bi moralo biti temelj v naših medsebojnih odnosih, zruši. Nazadnje si postanemo tuji in odnosi postajajo nevzdržni.«

Postala je nekam čudno odsotna. Otožnost in zaskrbljenost sta se odražali v njenih kretnjah. Usta so se ji premikala počasi in ne bi je slišala, ko ne bi bila v parku popolna tišina.

»Mama me ni nikoli razumela! Spremlja me občutek, da me nima rada. Toliko si prizadevam, da bi jo s čim razveselila. Ne, ni vesela mojega uspeha, ne darila, ki ji ga poklonim za praznik, ni vesela, ko najde čisto stanovanje. Učim se, pa se nikakor ne znam zbrati, misli mi uhajajo drugam.«

Začudeno sem poslušala nenaden izbruh njene izpovedi. O svoji mami mi je znala povedati toliko lepega. Zastajal mi je dih. Premagovala sem se in sprejemala resnico, ki je zvenela tuje, hladno, grobo in žalostno hkrati.

Kaj jo je pretreslo danes, ne ve. Razkrila mi je le odnos matere do nje in tu so pognale korenine njene rahločutnosti. Zdaj vem, zakaj je zbegana, zakaj ni samozavestna in zakaj ni zaupljiva.

»Veš, ko smo hodili vsi štirje otroci v šolo, sem bila slabo oblečena. Že v prvem razredu sem dobivala malico zastonj. Tisti dan smo imeli mleko. Deklica, ki je delila, je prišla do mene, postavila je kozarec mleka pred mano. Pila sem počasi. Vsi so prasnili v smeh.

Prenehala sem piti in jih presenečena gledam. Gorazd pa zavpije: »To mleko piješ, ki smo pljuvali vanj. Te ni sram!« Jokala sem, nikogar ni bilo, niti učiteljice, da bi me potolažila. Mami sem potožila, surovo me je zavrnila:

»Meni pa se še tako ni godilo!« Zlezla sem ji v naročje pa me je odrinila: »Tako si velika, ti se ne smeš več ujčkati!« Odšla sem spat, dolgo nisem mogla zaspati.

Se nadaljuje

TAKO MAJHNE SO NEKATERE STVARI

LUČKA LEŠNIK

Zakaj vsi mislite, mi govorite, me prepričujete, da sem slabe volje? Slabe volje zato, ker sedim tu ob oknu in se z nikomer ne pogovarjam.

Ah, ste čudni. . .

Saj se ne morem ves čas smejati, noreti, zbijati šal! Če vi lahko. . . Jaz ne morem! Lahko že, a mi ni prav nič do tega. Všeč mi je biti tako, kot sem. Srečna sem. Prisiljevati do česarkoli pa se nočem.

Zakaj, če ni potrebno?
Dovolj imam tega.
Zdaj vas opazujem.
Koliko vas je!
Vsak je drugačen!
Vsak počne nekaj svojega.

Zamišljeni pogledi skozi okno, režanje ob vicih, ki jih stresa Nac, Rikove štoraste kretnje, Samovi odhodi po razredu s sendvičem v rokah, Rosvitin klepet, Lenkino vreščanje, Gorazdovo čudno pogledovanje v naš kot in nek posiljen smeh, Lidijine otročarije. Darja pripoveduje Bojani, da ni pospravila zjutraj postelje, Bojana pa, da je pozabila obleči modrc in da jo zvija po trebuhu. Jaz pa molčim — v razredu se to sicer poredko zgodi — pišem in pojem. Ves dan že eno in isto pesem. In to samo začetek tiste, začetek »Craying in the Chapel«. Razmišljam tudi, kako sem lena. Strašna lenoba. Pa — lepo je tako!

Tudi tebe imam ves čas v mislih. Ampak, veš, kar tako. Nič posebnega. Kadar sem lačna, si mislim — ja, zdaj pa sem lačna, treba bo jesti. Preprosto, ne? In prav tako preprosto mislim zdaj nate. To me vedno spremlja in ni več nič nenavadnega.

Ni hudo. Saj je prav tako. Kako bi povedala?

Ne znam povedati, kako mislim nate.

Ne, ni, da bi me razmišljanja spravljala v razna skrajnostna razpoloženja. Ne. Tudi ne sanjarim, ne obujam spominov, ne. Nič ni tega. Samo tako v mislih te pač imam. V sebi. Tako, kot imam v sebi kri, srce, tako, kot imam v sebi to, da rada poslušam nežno glasbo, kot imam v sebi to, da imam rada gibanico, sadni jogurt, domači kruh, paradižnikovo solato, da rada pišem, opazujem ljudi, sem med prijatelji, da mi je všeč modra barva — vse to mi je prirastlo k srcu. Vse to je del mene. Je moje. Zdaj je moje in vedno bo. Saj ne more spuhteti v nič! In tudi ti ne moreš, ne, ne, saj si vendar ti!

In ti si v meni, boš ostal, si del mene. Čeprav je vse drugače, kot je bilo nekoč. Saj to ni nič hudega. Samo — vedno si v meni, če hočem ali nočem, prej, ko si me imel rad, ko sem te imela, ko sem te ljubila, ko te imam, te bom imela — vedno si v meni. Tega sem že navajena, da me res prav nič več ne zmede.

In tako zdaj sedim ob oknu v razredu, pišem, poslušam Cvahteja, ki je že vstopil in razlaga fiziko, tiho si pojem in mislim na tebe, ampak le tako malo, čisto majceno, veš. Tako majceno moram! Če ne bi niti toliko — ah, saj ne bi šlo — morda me bi bila vesela, srečna še manj. Tako pa sem. Tudi zdaj, ko sedim in molčim, ko vsi mislite, da sem žalostna.

Je čudno vse skupaj, kaj?

Smešno?

Takšen krog je to, velik, velik čarobni krog.

Ne, ni čarobni. To je čisto pravi krog — krog življenja.

In jaz bom še kdaj molče sedela in pisala, še bom mislila nate, še bom kdaj pijana, še bom hujšala in ne bom jedla kruha in čokolade, še se bom smejala skupaj s teboj, se prepirala s starši, še me bo Franca peljal kdaj v Katri, Eka bo še brala pregovore, Lidija se bo še igrala z Ingrid, z Robijem se bosta še kopala v kopalnici, Darja bo pisala pesmi in gotovo si bo Bojana še kdaj pozabila nadeti modrc.

Vem, da tudi name kdo kdaj misli. Čeprav sem proti vsem le drobna kapljica, čeprav sem v bistvu nič — sem le jaz. In tudi jaz kdaj komu pomenim. Lahko samo malo. In tudi ti kdaj pomisliš name, prepričana sem. Kar tako, za hec, ali pa malo bolj zares. Kakor je. In nekje, tam daleč, globoko, sem le tvoja. Tvoja mala.

Bila sem.

In malo drugače — sem tudi zdaj.

Tako majhne so nekatere stvari.

In svet se vrti.

Otrok (posnetek Stojan Kerbler)

Franjo Brumen

Zamujena življenja

(Biografski roman petih rodov)

Drugo jutro je že navsezgodaj pri Potokarjevih brlela petrolejka. Nečakinja je vstala in pospravljala kovčke. Zaročenec je napit mlade ljubezni in dobre kapljice še trdno spal. Za zdravega moža je kozarček pristnega poleg mlade zaročenke najboljše uspavalo. Toda čas je absoluten gospodar nad človekovim življenjem. S prvim vlakom je bilo treba odpotovati proti jugu na lepo Jadransko morje.

Dalmacija in Jadran sta bila bisera na cesarski kroni pravtako, kakor Indija kralju ob Temzi. Čas medenih prilagajanj je prehitro potekel. V bizarnih lepotah Jadranskega morja se dolgost celega tedna naglo skrči v sanje enega samega dne. Komaj sta utegnila napisati nekaj lepih razglednic in že je bilo treba naložiti kovčke za pot proti domu. Nakupila sta spominkov in darila iz ročnih del za sorodnike in prijatelje. Ob bogato obloženih stojnicah izbira ni bila težka.

Čez dobra dva meseca je pismonoša prinesel k Potokarjevim lepo okrasno pismo, ki je imelo v levem kotu zgoraj vtisnjeno podobo Alojzijeve lilije kot simbol nedolžnosti: »Jelka me je presenetila z veselo novico, da bo treba zaročno dobo skrajšati. Preteklo nedeljo sva se poročila. Jaz pričakujem, sina, Jelka pa si želi hčerko. Tako ne more biti narobe. Karkoli bo, dobrodošlo bo. Če bo sin, ga bomo krstili na Dušana, če pa bo hčerka, naj bo Ana za spomin na vinske gorice in prvo noč. Stric, prosiva, oprostite! Vse je šlo tako naglo, da nismo imeli časa povabiti vas. Rihard.«

S tem pismom so vsi imeli veselje. Najbolj pa stric Andrej. »Vsi mladi pari so doslej odnesli iz mojih goric stna. Boste vedeli, Dušan bo!« Tako je povedal in se je zasmejal prešerno, kakor so se nasmihali vsi strici v tistem trgu. Poslali so brzojavko s čestitkami in čakali, kaj bo...

Hčerka Alojzija, ki je prva odšla od doma, je kmalu pripeljala sinka Štefana na počitnice. Bil je bolehav fantiček in tolažili so se, da mu bo podeželski zrak okrepil zdravje. Mnogo ptičkov je izletelo iz Potokarjevega gnezda, pa je bilo treba napraviti nekakšen vrstni red, kako so prihajali na počitnice, da bi nastala naenkrat prevelika stiska v tesnem domu.

Sin Jakob je najraje prihajal iz oddaljene Pule v času pasjih dni, ko je ob morju pritiskala prehuda vročina. Kot pomožni veterinar velikega vojaškega garnizona je živel razmeroma lagodno življenje. Medtem se je poročil in družina se mu je kmalu povečala za dve hčerki. Letovanje so koristili v izmenah. Ko so Jakopovi pripotovali v domači trg, so se odpravili na morje sorodniki, ki so jim prepustili svoje ognjišče. Tako je bilo prijetneje, varneje in seveda mnogo ceneje za obe plati. Oni ob morju so uživali posebnosti obmorkse narave. Puljčani pa so se predajali spominom in čustvom rodnega kraja in prijetnega hladu.

Vsi so bili tako zadovoljni, da so jim počitnice prehitro potekle. Otroci so se najbolj čudili toliki količini slane vode,, češ kaka potrata, saj je sol vendarle draga. Kopanja v topli vodi ni hotelo biti ne konca, ne kraja, še celo za obed so otročad s težavo izvlekli iz vode. Posebno zanimanje so nudili smešni mali rakci, ki nikdar nočejo teči naravnost naprej, temveč se izmikajo postrani in nazaj, kakor da bi se hoteli pošaliti. S temi živalicami je bilo mnogo zabave.

Vsako leto so si nabrali velike zbirke najrazličnejših školjčnih lupin in morskih zvezd Največje zanimanje so zbujale različne spužve, posebno še polipi s svojimi dolgimi priseski. Ko so se na jesen vrnili v šole, so pripovedovali zanimive zgodbe in razkazovali nabrane morske zanimivosti. Na morju najdejo otroci toliko zanimivih igrač, da skoraj drugih ni treba kupovati.

Letoviščarji iz Pule so bili veseli, da so v štajerski deželi našli nekaj več svežine in se umaknili hudi pripeki, ki je ob morju še posebno vroča, ker je svet povečini kamnit ter brez vlage in je povrhu še odsev sončnih žarkov od morske gladine mnogo izdatnejši . Štajerska dežela s svojimi zelenimi polji in košatimi gozdiči posrka mnogo več toplote in izpod listnatih gozdov stalno veje prijetne hladnoča.

Leta potekajo starejšim ljudem mnogo hitreje, kakor pa mladini. Mladi ne razmišljajo o negativnih plateh življenja. Njih pogledi so uprti zgolj v bodočnosti in o minulem ne razglabljajo mnogo, v prihodnjosti pa si vsak po svoje zidajo gradove v oblake. Ko pa dni lepših polovica mine in lasje posivijo, se razburkane misli in želje same po sebi umirijo in umaknejo, kakor se poležejo morski valovi, ko poneha vihar. Tako nam vsem poteka življenje povsod, na celi zemeljski obli, neglede na raso in barvo kože.

Tudi Dušan in Ana sta že nekaj let živela umirjeno življenje, ki ni poznalo skokovitih sprememb. Nevsakdanje posebnosti so nastajale le tiste dni, ko sta odhajala na obiske k svojim otrokom.

Ker je bil Janez najbližji, sta se najpogosteje podajala k njegovi družini. Prihajala sta tudi še sedaj ob nedeljah in različnih praznikih ter drugih družinskih dogodkih ki so bili posebnega pomena, ali pa da je bila njuna pomoč potrebna. Ko je Otilija stopila v četrto leto, je mati Ana, ki je sama bila tako zelo plodovita, začela vspodbujati Terezijo, naj bi poskrbela mali Otiliji za družbo.

Ali je bila snaha tako poslušna, ali pa je sama imela take načrte, ali pa se je morda pač primerilo, zgodilo seje, ko je Tilika spolnila četrto leto.

Terezija je zvesta svojemu sklepu hitro naročila voz, ko je narava potrkala na porodna vrata. Že drugo otročjo balo so naložili in zdirjali proti rojstni hiši v starem trgu. Toda niso prišli daleč. Na vrhu klanca, tam kjer stoji znamenje svetega Florjana, jo je začelo tako boleče zvijati, da so morali na mah obrniti in se vrniti pod domači krov.

Umaknila se je v zadnjo najmanjšo hiško. Tam je bila najbolj odmaknjena od dnevnega hrupa, pa tudi dolgočasno ni bilo, ker je bilo okno visoko nadškarpo obrnjeno na cesto, ki je vodila mimo po klancu.

Dogodek jo je po njenih računih prehitel in bila je v veliki zadregi. Pri porodu je potrebna pomoč. Nikjer v bližini ni bilo izučene porodne pomočnice. Janez je skočil do najbližje sosednje hiše. Tam je prebivala starejša viničarka s svojo družino. Že večkrat je ob takih prilikah priskočila na pomoč, kadar je na domačem vrhu koga prehitelo in ni bilo časa poklicati prave pomoči.

Njeni porodni instrumenti so bili skromni. Platnen bel trak in navadne škarje. Hitro se je odpravila in vendar je zamudila. Sinek je že krepko vekal. Uredila je popkovino in fantička okopala. Položila ga je v posteljo k veseli materi, ki ga je prisrčno božala s pogledi svojih toplih oči. Tudi očka Janez je bil zelo vzradoščen ob rojstvu naslednika Potokarjevega imena. »Če nismo uspeli rešiti ničesar drugega, da bi ohranili vsaj ime!« Je vskliknil.

Sinko je bil krepak dojenček, lepo razvitega telesca, zdrave barve in dobre normalne teže. Laski so bili svetlokostanjevi, oči pa temnorjave, na las podobne materinim. Soseda je prerokovala: »Sinko je sedaj svetlejših las, toda temnih oči. Lasje se bodo pozneje prebarvali v črne. Fantiček bo pameten in bister.«

Taka je najbrže navada vseh babic in res se je zgodilo tako. Počasi leto za letom so lasje potemnjevali, dokler se ni črnolasi šolarček podal v prvo šolo.

Srečna mamica je odležala dobrih devet dni v otroški postelji. Soseda je prihajala pomagat. S kopanjem dojenčka in pranjem pleničk je kar dovolj dela. Za ostalo strežbo ostane le tesno odmerjen čas.

Oče Janez je kmalu po rojstvu stopil čez bližnjo medjimursko mejo, odkoder so v tistih časih prihajale najbolj pridne gospodinjske pomočnice. Pripeljal je Trjukovo Lenčko, ki je bila postavna mišičava ženska in se ni ustrašila nobenega dela. Iz njenih ust ni bilo nikdar slišati: »To ni za ženske. To je moško delo.« Karkoli je bilo treba urediti, vse ji je bilo prav in zopet je rekla: »Potrebujem samo dve stvari. Čas in delo.« Postala je najtrdnejši steber Potokarjevega gospodarstva, kjer dela nikdar ni zmanjkalo. Lenčka je bila najmlajša hčerka tiste Lenke, ki je svoj čas služila pri iz izginulem Janezovem dedku. To je bilo Potokarju še v posebno zadovoljstvo, pa tudi Lenčka se je počutila kakor doma.

Bila je zelo prilagodljiva, uporabna, pa tudi za vsako samostojno delo dovolj bistra. Delo ji je bilo treba samo odkazati in ona ga je opravila, kakor si ga gospodinja sama ne bi mogla bolje izvršiti. Soseda ji je kmalu lahko prepustila celotno skrb za dojenčka. Gospodinjstvo pa je že prvi dan prevzela, kot da bi bila rojena v hiši. Postala je nepogrešljiv član Potokarjeve družine. Od dneva, ko je Lenčka nastopila službo, v hiši ni bilo več prave zadrege. Polnovredno je nadomestila vsakogar, ki je slučajno umanjkal.

Vendar se je začelo pravo življenje s polnim zamahom šele tedaj, ko je vstala porodnica. K vsakodnevnim opravilom so se pridružila še nova na vrtu, ki se je ograjen in velik razprostiral na visoki terasi nad dovoznim vzponom s klanca.

Že dolgo je imela gospodinja do podrobnosti zamišljen načrt. Sedaj je prišla končno prilika, da ga bosta z Lenčko uresničili. Najprej je bilo treba urediti obrobni rabati ob celi vzhodni in južni strani. Tam so že prvo leto tik ob ograji v enako odmerjenih presledkih nasadili žlahtnih hrušek. Ob severni in zahodni strani drevesa z višjo rastjo, da ne bi preveč zasenčevala zelenjadnih gred.

Pod hruškami ob vzhodni strani so nasadili vrtnih jagod, rane, mesečne in trimesečne. Na največjo gredo pa debele leške. Vse je bilo dobro premišljeno, da bi posamezne vrste imele dovolj sonca.

Ob vzhodni strani je sonce obsevalo jagodičje celo predpoldne in še skoro do zatona. Tukaj so bili sadeži prej zreli in bolj sladki. Na celi južni stranici so nasadili med žlahto drevje ribezovih grmičev po barvi in zorenju različnih vrst. Ribez dobro uspeva tudi v polsenci, je mnogo trpežnejši in jagodičje ne ovene tako hitro. Sadežev ne napadajo bolezni, niti črvičnost.

Ostali del vrta so razdelili v tri tretjine, ki sta jih delili dve po dolžini od severa proti jugu speljani poti in ti so v spodnjem delu povezali še s krajšo prečno. Vse potke, tudi one ob rabatih so lepo obmejili s ploskovitim kamenjem odbranim iz kletnih izkopanin. Na stikališču vzhodne in prečne potke so lepo oblikovali manjšo okroglo gredico in v njeno sredino so vsadili grmičasti ščipek, ki je kot vzpenjalka bujna cvetel skozi celo poletje. Njegovi cvetovi niso dišali, bili pa so prijetne rdeče barve.

Okrog in okrog po pobočjih male okrogle gredice je mama nasadila portulakove sadike, ki se vsak dan znova postavlja u novimi cvetovi kratkega življenja lepe enodnevnice. Positiživ, tako ga je mama imenovala, razveseljuje oko s številnimi toplimi barvami v enajstih odtenkih.

To najlepšo nežno rožico je treba samo enkrat zasaditi. Potem se vsako leto nadalje sama zasejuje in obnavlja. Nobena zima ji ne pride do živega, uspeva v vsaki zemlji in preživlja cele rodove. Uživajo ga celo potomci prababic — odtod mu najbrže ime posiliživ.

Vsi Potokarjevi so radi posedeli ob tej gredici, najraje pa sin Igor, ko je odrasel in še danes mu je najlepši spomin na mater. Poživlja mu pestre spomine mladosti in vsiljuje razmišljanja o življenju. Rastlinstvo najsrečnejša veja življenja na zemlji, je sicer pravtako, kakor človek in živali vezano na iste osnove, zemljo, zrak, vodo in sonce, pa vendar je mnogo bolj neodvisno, kot živali.

Človek živi in doživi samo eno življenje. Le v nekaterih podedovanih lastnostih se nekako obnavlja na svojih potomcih, a vendar njegov lik nezadržno in čedalje bolj bledi, dokler v naslednjih rodovih dokončno ne ugasne in ostanejo kvečjemu le njegove trajne stvaritve, ki pa jih je žal tako malo na svetu.

Mnoge rastline same sebe oplodijo, se pred zimo skrijejo v neznatno zrno, ki kljubuje vsem neprilikam in ob ugodnem trenutku skali in dvigne povsem isto glavo, ne po velikosti in obliki, niti v barvi in v ničemer različno od prvotne. Lahko bi celo rekli, da vsako leto znova vstaja iz navidezne začasne smrti. Kako nebogljen si človek, oplemeniten z razumom, ki si ga plačal z večnim življenjem!

Toda, kaj bi bilo, če bi ne bilo človeka z razumom? Večno ena in ista podoba življenja! Malo, ali pa nič novega! Svet v celoti si je s človekovim razumom kupil napredek. Človek je kot vrsta življenja na zemlji položen na žrtvenik razvoja. Otroci razuma pa so trajne stvaritve. V večnosti rastlinskega življenja in v trajnih človekovih delih spoznavamo modernega boga...

Na obrobkih ob sredinskih poteh so bili nasajeni ščipki, med njimi pa duhteči klinčki raznih barv. Vrsta ščipkov je bila vsako leto daljša, ker jih je gospodinja sama razmnoževala. Oče ji je prinašal iz gozdov lepo zrasle divjake in Terezija jih je pocepila, čim je kje ugledala cvet, ki ji je ugajal in ga še ni imela na vrtu. Najbolj pri srcu so ji bili temni baržunastordeči.

Mnogokrat je očka Janez potarnal: »Mama, počasi boš imela rože na vrtu, zelenjavo pa bomo morali kupovati!« Čeprav je bila taka beseda blizu resnici, je nihče ni resno jemal, kajti tudi v tretjem kolenu so pri Potokarjevih imeli rože zelo radi. Prerekanja, kajšele prepiri in izsiljevanja pa so bila še vedno tuja.

Trgovanje v domači trgovinici se nikdar ni razvilo v kaj večjega. Skromno in revno viničarsko okolje ni nudilo prilike za večji razmah. Kakor viničarji, tako je tudi njihova trgovinica živela le od rok do ust. Cesar več, kakor za bedno preživljanje, si viničarji nikdar niso mogli umisliti.

Potokar je sicer poskušal trgovino razširiti in jo je napolnil z najrazličnejšimi predmeti in dobrinami, toda vse je obtičalo v shrambi in iz neprodanega blaga ni bilo več mogoče izvabiti vloženega denarja. Mnoge stvari je bilo treba razprodati celo za polovično ceno, nekatere pa je bilo treba tudi pokloniti težakom, ki so pomagali obdelovati vinograde.

Pod glavnim vinogradom, ki je bil zasajen od vrha do vznožja pobočja, so že prvo jesen nasadili sadovnjak z žlahtnimi jablanami. V kotanjasti globeli na dnu sadovnjaka blizu gozda pa sta še kar naprej neurjem in vetrovom klubovala oba, morda že stoletna kostanja, ki sta še vsako leto obrodila obilico sladkih maronov.

Neprenehoma je bilo dela pri hiši več kot dovolj. V manjšem vinogradu pod viničarijo je bil v spodnjih predelih že zelo star dotrajan nasad z širokimi in globokimi grabicami in ga je bilo treba obnoviti in zato najprej zemljo globoko prekopati.

Tako prekopavanje so imenovali rigolanje in so ga težaki opravljali navadno v mrtvi sezoni, predvsem v odjugah pozimi. Bilo je težko delo, pa je bilo zato bolje plačano in težakom so v hudem mrazu postregli celo s kuhanim vinom. Za rigolanje ni nikdar primanjkovalo težakov. Še ponujali so se, samo da je bilo kaj zaslužka tudi v zimskih dneh, ko sicer sezonska viničarska dela počivajo.

Pri globokem rigolanju so marsikod naleteli na velike kamnite skale, ki so bile vedno zelo dobrodošle, ker je zidnega kamenja v tem svetu povsod primanjkovalo. To je pomenilo dodatni zaslužek za viničarje. Bilo je tudi prikladno, ker ni bilo nujno in ga je bilo mogoče tudi za daljši čas odložiti, kakor je pač dopuščalo vreme.

Tudi tukaj so večje skale navrtavali in razstrelievali, jih po vitrah lomili ter oblikovali v za zidavo primerne kose. Miner je veljal kot neke vrste strokovnjak in je bil zato njegov zaslužek boljši od navadnih težakov. To je pri pomožnih težakih često vzbujalo hudo kri in zavist. Češ njihovo delo je težje, zaslužek pa manjši. Borba za vsakdanji kruh je pač že od nekdaj ostra, enakost želodcev pa sili v uravnilovko, ki jo je enako težko zavračati, kakor uveljavljati. Duhovni ustvarjalnosti je treba poleg materijalne odmeriti pravično mero.

Ob takem razstreljevanju se je celi vrh razživel in tudi tak dogodek je pomenil prijetno spremembo v sicer enoličnem in včasih zelo dolgočasnem življenju dolgotrajnih zim, ki so nekatero leto po tistih bregeh s severnimi vetrovi nasipale tudi čez en meter debelo snežno odejo.

Nekaj posebnega je bilo tudi cepljenje trt. To je bilo umazano delo, zato ga je vsaka gospodinja odrinila v manj vredne prostore. Navadno so to opravljali v nadzemnih kleteh, skednju, ali pa tudi na podu stiskalnice, ki so jih sicer uporabljali le pri stiskanju grozdja, sadja in domačega kisa.

Kadar je bilo zelo mrzlo, so pri tem opravilu sredi poda položili pločevinaste podlage in na njih zakurili majhne okrogle železne pečice, ki so celi prostor prijetno ogrevale. Cepitelji so posedli okrog tople pečice in si ogrevali krepene prste, da so spretneje opravljali drobnjakarsko, a natančno delo. Enolično delo so si krajšali z domačo pesmijo, ki se je z malimi presledki razlegala celi dan, posebno še po dobri malici, ki so jo zalivali z izbrano kapljico. Slabše manj vredne pijače niso marali, češ cepimo žlahtne vrste in hočemo piti žlahtno kapljico. Pesem je običajno ubrano donela, ker so bili cepitelji posebno izbrana in stalna skupina ljudi. Suhe pocepljene rozge so zakopali v vlažni kleti v peščeno prhlico, da so bolje dozorele in kalile.

Ko je sneg skopnel, so poravnali rebraste rigole, ki jih je zima dobro premrznila in zrahljala. Odmerili so enakomerne razdalje za posamezne vrste, ki so se podolž in počez križale v pravih kotih. Tako je bilo tudi od daleč videti vinograd kakor lepo zeleno šahovnico.

Viničarsko življenje je bilo nasploh prepleteno s pestrimi opravili, čeprav z bedo in pomanjkanjem zagrenjeno, je bilo vse povezano z vedrino romantične pesmi, ki je spremljala domala vsa opravila. Melodija pesmi je nekaj, kar zmore premostiti tudi težje stiske. Pesem omiljuje vojaško življenje, lajša težaška dela in osvetljuje celo zapore.

Kop je verjetno najnapornejše delo v goricah, pa vendar se nikdar ni končala brez veselega prepevanja. Najbolj razgibano pa je bilo nekoč ob trgatvi in stiskanju grozdja. Takrat so neka tere gospodinje pripravile pravcate gostije. Ob Martinovem so prekrstili mošt v vino in so pretakanje zaključili v pozni uri s plesom ...

Ko je sinko preživel običajnih sedem dni, so pripravili krst. Za botra so povabili očetovega brata Jakoba. Mama je želela, da bi sinko bil krščen za Mateja po imenu njenega očeta, toda mala Otilija je bila že toliko pri razumu, da je povsod hotela uveljavljati svojo voljo. Kričala je in cepetala z nogami, da bratca ne bo hotela čuvati, da ga niti marala ne bo, če ne bo Igor. Tako je namreč bilo ime fantičku očetovih prijateljev, ki so večkrat prihajali k njim na obisk. Ker samo kričanje in cepetanje ni zaleglo, se je vrgla na tla in neprestano tuleče jokala. Oče je uvidel, da svojih želja ne bo mogel uveljaviti, odnehal je in prepustil ta del krstnih skrbi svojima ženskama, češ, glavno da bi bil zdrav.

Popustiti je morala tudi mati. Ko je bilo vse pripravljeno, so oblekli tudi Otilijo.

Prihodnjič 19. nadaljevanje

DOMAČA RAST je literarna priloga TEDNIKA in jo izdaja zavod za časopisno in radijsko dejavnost Radio-Tednik Ptuj, Vošnjakova 5, poštni predal 99. DOMAČO RAST ureja uredniški odbor: Nataša Belšak, Viktorija Dabič in Zdenko Kodrič.

Gasilske enote so v nekaj minutah položile cevi od Drave po starih ptujskih ulicah
Foto: M. Ozmec

Letalo v nizkem letu »napada« avtobusno postajo
Foto: L. Cajnko

Evakuacija prebivalstva z ogroženega območja v KS Tutnišče
Foto: L. Cajnko

In že je brizgala voda po zgradbah, ki jih je ogrožal požar
Foto: M. Ozmec

Ob akciji NNNP so naši sodelavci posneli

Za reševanje ljudi in premoženja pred poplavo na območju KS Markovci so uporabili vsa razpoložljiva prevozna sredstva
Foto: L. Kotar

Enote so sodelovale z vso razpoložljivo opremo...
Foto: M. Ozmec

Hitra medicinska pomoč poškodovanim — delavci zdravstvenega centra Ptuj so se v celoti vključili
Foto: L. Cajnko

Reševanje iz hiše, poškodovane po »potresu«
Foto: M. Ozmec

Vaje je konec, opremo je treba pospraviti
Foto: M. Ozmec

»Požar« v garažah Certusa, tudi iz pisarn so reševali arhiv in drugo dokumentacijo
Foto: L. Cajnko

V Dornavi so učencem osnovne šole nazorno prikazali gasitev požara
Foto: L. Kotar

Raport poveljnika občinske gasilske zveze ing. Cirila Murka predsedniku SO Ptuj dr. Cvetku Dopliharju
Foto: M. Ozmec

V osnovni šoli v Trnovski vasi je bila organizirana tudi zasilna bolnišnica
Foto: M. Ozmec

Vojaki bistriške garnizije so pionirjem razkazali orožje in jim govorili o obrambni taktiki
Foto: Viktor Horvat

Mimohod enot, ki so sodelovale na vaji
Foto: M. Ozmec

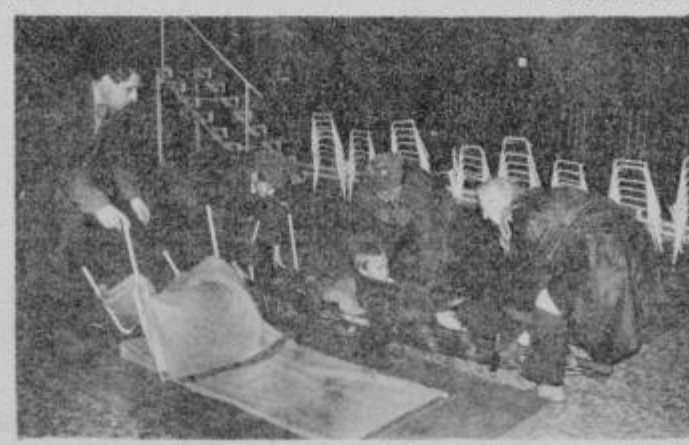

Center RK v Cirkovcah se je namestil v domu krajanov, organizirali so tudi 114 krvodajalcev
Foto: Z. Kodrič

Po končani vaji NNNP v KS Markovci je bil pred kulturnim domom v Prvencih pester kulturni program
Foto: L. Kotar